

Torsdagen den 8 oktober 2015

2. Presentation av Side by Side - El Sistema

Lena Malm, ordförande (S)

Vi har nu kommit till dagens höjdpunkt, höll jag på att säga – det är i alla fall kulturellt. Vi ska få en presentation av Side by Side och El Sistema. Sten Craner är här med Petra Kloovik och Camilla Sarner. De ska berätta om lägret Side by Side och visa en film.

Anneli Hulthén, kommunalråd (S)

Jag begärde ordet av den anledningen att jag tycker det var en utomordentligt dålig kommentar som kom från publiken. Är det någonting som detta *inte* är så är det hyckleri. Är det någonting som detta är så är det att försöka bygga ihop staden till att bli en socialt hållbar stad och börja där vi bäst behöver det. Modellen är hämtad från ett land som har det vansinnigt mycket värre än vad Sverige någonsin har haft det, Venezuela. Vi har tagit de idéerna och tankarna hit. De bygger på att alla människor är lika värda – också i Göteborg. Det är det som El Sistema handlar om. Det kan vi säga precis här och nu!

Mariya Voyvodova, kommunalråd (S)

Jag vill rikta ett stort tack till Camilla, Sten och Petra som var här. Tack ska ni ha! Gustavo Dudamel sa för några år sedan att exkludering är ett problem i vårt samhälle. När du ger barnen instrument inkluderar du dem direkt. Jag hoppas verkligen att El Sistema Side by Side fortsätter fram till 2021 och även därefter. För El Sistema Side by Side handlar just om social gemenskap, om kultur och fritid och om bland annat att göra ett internationellt avtryck. Jag kommer också ihåg november förra året när Venezuelas El Sistema var på Konserthuset här i Göteborg. Det var 150–200 barn från Venezuela och hela Göteborg.

Göteborg visar vägen och Göteborg är en fantastisk förebild när det gäller El Sistema och inte minst detta projekt. Och jag hoppas att det inte bara blir ett projekt utan en permanent verksamhet för oss.

Jag hoppas också att Göteborgs Stad är med och som kulturnämndens ordförande ser jag fram emot ett samarbete. Tack ska ni ha.

Helene Odenjung, kommunalråd (FP)

Jag har heller ingen fråga utan vill också rikta ett stort tack inte bara för presentationen utan för hela det arbete ni gör. Musik river inte bara gränser utan bygger också broar inte bara mellan länder utan mellan människor. Detta är så personifierat i den verksamhet ni har.

Jag vill verkligen önska er lycka till. Jag blev så tagen av er presentation och hoppas att filmen finns att titta på även senare så man kan få se den i sin helhet. Tack så jättemycket!

6. Interpellation av Helene Odenjung (FP) till kommunstyrelsens ordförande angående Göteborg Energis kostnader för projektet Vindplats Göteborg i Hake fjord

Ulf Kamne, kommunalråd (MP)

Ordförande, fullmäktige och åhörare! Helene Odenjung har ställt en interpellation till kommunstyrelsens ordförande om kostnaderna för projekt Vindplats Göteborg. Som ni hörde har kommunstyrelsens ordförande överlåtit till mig att svara på den.

Den första frågan är: Vad har projektet Vindplats Göteborg kostat Göteborg Energi och staden som helhet sedan starten 2008? Svaret är kort att kostnaden för Göteborg Energi var cirka 32 miljoner kronor. För förvaltningarna är det lite svårare men cirka 50 000 kronor. Det har stadsledningskontoret räknat ut på en schablon. Det är arbetstid för handläggare från stadsledningskontoret och miljöförvaltningen och berörda stadsdelsförvaltningar.

Helene frågar också: Vad är din uppfattning om kostnaderna för projektet? Vindplats Göteborg planerades som ett omfattande infrastrukturprojekt i linje med översiktsplanen. I samband med utredningen behövde flera saker klaras ut. Därav den stora utredningskostnaden. I förhållande till projektets storlek är kostnaden inte på något sätt anmärkningsvärd. Investeringen var beräknad till mellan 900 miljoner och 1 200 miljoner kronor. Det har också utretts att bygga ännu fler vindkraftverk i projektet och då skulle investeringsbeloppet bli ännu högre. I det sammanhanget är det i och för sig stora beloppet om 32 miljoner kronor för utredningar inte konstigt eller anmärkningsvärt.

Ett bolag som Göteborg Energi och vi i kommunfullmäktige måste fatta välgrundade beslut när det gäller stora investeringar i bolagen och en sådan här miljöprövning av infrastruktursatsningar kräver sina utredningar.

Göteborgs Stad har i detta projekt lärt sig mycket mer om bland annat vindförhållanden och muddringsmöjligheter i fjorden. Detta kommer staden att ha nytta av i framtida utvecklingsprojekt bland annat när det gäller hamnens utveckling.

Den kostnad som projektet var för staden utom bolaget är jämförbar med kostnaden för två mindre detaljplaner som stadsbyggnadskontoret hanterar. Vi har också specificerat att en mindre detaljplan tar 300–400 timmar i anspråk hos förvaltningar enligt stadsledningskontoret – som en jämförelse.

Helene Odenjung, kommunalråd (FP)

Ordförande, fullmäktige! Jag lade interpellationen i april så svaret har tagit lite tid, vilket har haft sina rutiga och randiga skäl. Men nu är vi alltså här.

Projektet är väldigt omfattande och vi hade egentligen möjlighet att stoppa det redan i september 2013 genom att använda vårt kommunala veto. Folkpartiet är positiva till vindkraft och tycker att man ska pröva det. Vi var positiva till att starta detta men när utredningen var uppe tyckte vi det fanns så mycket indikatorer på att detta skulle bli alldeles för kostsamt – och framför allt att det skulle påverka hamnen. Därför är vad du säger om erfarenheterna och hamnen märkligt. Hamnen var väldigt negativ till att exploatera detta område till vindkraft.

Du skriver i svaret att det är relativt lite för ett så stort projekt – 32,5 miljoner – och att flera saker behövde klaras ut. Du skriver också att vi måste fatta välgrundade beslut om stora investeringar i bolagen. Det håller jag verkligen med om! Men problemet är när man gör satsningar på projekt som är så kostsamma och som saknar realistisk förankring. Det framkom i stadens behandling av ärendet som skickades till Mark- och miljödomstolen med just de risker som domstolen pekar på som påverkan på sjöfart och friluftsliv och den ekonomiska risken.

Som jag sa tidigare var vi positiva till etablering av en vindkraftspark – att undersöka det redan när ett beslut togs 2008. Men man måste också ta in alla synpunkter som kommer. Men de synpunkter som kom in som ni inte ville ha – från miljö- och hälsoskyddsförvaltningen – är ni inte intresserade av!

Vindkraften kommer att behövas framöver samtidigt som stadens investeringar måste vara ekonomiskt hållbara utifrån rådande stödsystem och korrekta antaganden. Då är det underlag som togs fram under processen långt ifrån tillfredsställande! De kritiska uttalandena hölls också undan. Därför sa vi nej och dess värre tog man inte någon hänsyn till det utan sände ändå in en ansökan. Och ännu värre – det var en oenig styrelse som fattade beslut om att man skulle överklaga det! Nu fick man inte prövningstillstånd och det var väl tur. Annars hade det förmodligen blivit ännu dyrare. För detta blev faktiskt ett litet prestigeprojekt för er – detta skulle fram till nästan vilket pris som helst. Så vad hade hänt om det inte hade stannat vid 32,5 miljoner?

Och jag tycker nog ändå att du behöver specificera lite mer vilka lärdomar du tycker man ska dra innan man sätter i gång dessa stora projekt igen?

Ulf Kamne, kommunalråd (MP)

Många lärdomar har dragits. Bland annat vet vi väldigt mycket mer om hur muddringsförhållandena är i vattnet. Detta kommer hamnen att ha väldigt mycket nytta av. Och jag ser där att hamnen tidigare har underskattat svårigheterna – i alla fall om man ska gå på Mark- och miljödomstolens bedömning.

Du antydde en massa om att vi har dolt fakta. Det tycker jag är slarvigt. Om du har några anklagelser får du gärna vara öppen med dem. Men om du bara allmänt vill smutskasta är det inte så meningsfullt tycker jag. Det finns inga felaktigheter i hanteringen. Det finns olika

bedömningar i en massa olika lägen. Jag tror fortfarande att det är väldigt bra med vindkraft i detta läge och att en ny prövning skulle kunna ge ett positivt beslut.

Jag hoppas någon kommun vågar bygga vindkraft när man är så positiv till vindkraft som Helene och Folkpartiet är. För det räcker inte att vara positiv – man måste också våga. Och vi vågar.

Helene Odenjung, kommunalråd (FP)

Jag ska gärna förtydliga, men jag trodde att du hade läst på ärendet innan. För 2013 står i vårt yttrande exakt vad vi var skeptiska till. Miljöförvaltningen svarade på fel frågor och därför fick man också dra tillbaka utlåtandet. De synpunkter som framfördes var viktiga och allvarliga synpunkter som behövde belysas. Bland annat lyfte man fram den stora störning som flygsäkerhetsutrustningen skulle ge för de kringboende såvida man inte ställde krav på radaranläggning och ville ge dispens. Det var alltså boende – det tyckte inte ni var så viktigt att ha med! Det här kunde vara ett fullt rimligt krav från kommunen att ställa för att minska olägenheten. Men det saknas nu helt i beslutshandlingarna.

Jag tycker det är rätt allvarligt att man ifrån er sida påpekar att förvaltningen ska dra tillbaka de synpunkterna. Vi framförde det i den debatten också.

Jörgen Fogelklou (SD)

Ordförande, fullmäktige, göteborgare och Sverigevänner! Jag tänkte vara lite mer positiv. Jag tycker det var ett oerhört intressant svar som Kamne gav och jag är genuint intresserad. Du säger att Göteborgs Stad genom detta projekt har lärt sig mycket mer om bland annat vindförhållanden och muddringsmöjligheterna. Du pratade en hel del om hamnen och vad man kan göra. Men det vore intressant att veta mer om vad staden har lärt sig just om muddringsverksamhet. Kan vi implementera det någon annanstans eller gäller det bara hamnen? Vad har Göteborgs Stad lärt sig om muddring och kan vi ta den lärdomen till andra ställen i Göteborg?

Staffan Levinsson (SD)

Ordförande, åhörare, göteborgare! Jag vill gå tillbaka till utgångspunkten för detta vindkraftsprojekt. Det är om dessa vindkraftverk ger tillräckligt med energi. Det påstås att de skulle kunna ge 200 gigawattimmar per år. Men det är en överoptimistisk uppskattning – en mycket rimligare uppskattning är 130–140 gigawattimmar.

Sedan påstods också att det kunde ge el till 100 000 bostäder. Om man tar mitt hus som exempel, som är ett flerbostadshus, kommer endast 5 % av det totala energibehovet under ett år från el. Det kan låta mycket med 100 000 bostäder, men i praktiken är det kanske inte så

mycket el ändå för bostäder behöver inte så mycket el utan de får sitt energibehov tillgodosett på andra sätt.

Byggkostnaden – när jag själv har frågat har jag fått fram att den ska vara mellan 1 och 1,8 miljarder kronor. Och det beror på vilken utformning vindkraftsparken har – hur många verk, hur höga de är och vilken placering de har. I ditt svar Ulf säger du att det är mellan 900 miljoner och 1,2 miljarder. Jag vet inte vilken siffra som är rätt men den verkar i alla fall kunna vara mycket hög.

Andra nackdelar med denna vindkraftspark är säkerhetsavståndet för fartyg, som endast har blivit 200 meter. Dagens största fartyg kan vara 400 meter långa. Det säger sig själv att det absolut inte räcker med ett säkerhetsavstånd på 200 meter.

Miljögifter riskerar att komma ut när man gräver i muddermassor. Hur ska man hantera det? Det behöver man inte tillsätta ett helt vindkraftprojekt för att utreda, utan det kan man göra som ett separat projekt med mycket lägre projektkostnader i så fall.

Underhållskostnaderna för havsbaserade vindkraftverk är mycket högre än för landbaserade.

Dessutom är detta ett rekreationsområde där till exempel segelsällskap tävlar och tränar. Och folk kanske är ute och fiskar eller bara vistas där. Detta rekreationsområde hade förstörts av denna vindkraftspark. Som bakgrund kan sägas att Sverigedemokraterna alltid har varit emot denna vindkraftspark och röstat emot den i kommunfullmäktige.

Till sist bara ett ord om projektkostnaderna på 32 miljoner. Om man hade avblåst projektet på ett tidigare stadium hade man kanske inte behövt lägga ut så mycket pengar.

Lars Hansson, kommunalråd (SD)

Fru ordförande, vänner, fullmäktige, åhörare och radiolyssnare! Vi i SD har aldrig varit positiva till detta projekt. Bäste miljöpartist, kommunalrådet Ulf Kamne – du raljerar bort kostnaden för detta vindkraftverk lik en trött sommargäst som viftar bort en besvärande fluga på Tjörn. Kostnaden för Göteborg var 32 miljoner. 32 miljoner – och du säger att det är små pengar! Jag tycker det är enorma pengar. Kostnaden för arbetstid och förvaltning var 450 000 kronor som jämförelse.

Tycker du inte att dessa pengar är som bortblåsta som en höstvind en oktoberdag i Göteborg? Kunde de inte använts bättre? Till exempel till skolan, vården, äldreomsorgen eller något annat som nu får stå tillbaka på grund av pengabrist.

Martin Wannholt, kommunalråd (M)

Fru ordförande! Debatten känns lite gammal så jag ska inte förlänga den. Men den stora slutsatsen här är – hur uppfyller man fullmäktiges majoritetsbudgets mål som vi har haft om vi backar sex eller sju år tillbaka, det vill säga 500 gigawatt förnyelsebar energi till 2017? Och vad har projektet betytt i det perspektivet? Jo det är det riktigt allvarliga utifrån den budget ni har lagt och tidigare följt upp. Det har hela tiden skjutits på framtiden. Det är väl det riktigt allvarliga!

Sedan vill jag bara säga till Helene Odenjung att det var en enig styrelse som hade sagt ja till den första undersökningen av projekteringen, de första 15 miljonerna. Sedan kom jag och flera andra in i styrelsen och vi hade fått mer information om att projektet inte skulle vara speciellt möjligt att genomföra. Framför allt gick jag runt och frågade alla dem som då byggde vindkraft på andra ställen. Vad tyckte de om detta projekt? Jo alla sågade det! Den resan var det. Då hade vi enighet från Alliansen i Göteborg Energi att säga nej till de extra 12 miljonerna och senare de 5 miljoner som sammanlagt blev de 32 miljonerna medan Folkpartiet centralt inte hade svängt när vi sa nej i styrelsen till de 12, Helene. Så vad din interpellation handlar om är egentligen 27 miljoner eller 32 miljoner.

Ronnie Ljungh (MP)

Fru ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag sitter i Göteborgs Hamns styrelse och vi har inte som Helene säger uttryckt oss negativt till Vindplats Göteborg. Vi har redogjort för en del sakliga omständigheter och det har blivit en misskommunikation. Hamnkaptenen hävdade bland annat i domstolsförhandlingen att man behövde fördjupa båda farlederna vilket inte alls är nödvändigt. Det hade räckt att fördjupa den norra farleden i Göteborgs Hamn. Så tyvärr finns fakta som skulle kunna ha gjort att Miljödomstolen hade kunnat fatta ett annat beslut i denna fråga.

Sedan har Hamnen redogjort för att vi behöver vidga farledens bredd för att klara de nya stora fartygen. Så är det. Men frågan är lite mer komplicerad för att förutsättningen för att vi ska ta in de nya superfartygen fullastade är att man börjar köra över Arktis. Nu ligger vi som sista hamn på den här linjen och då är båtarna ganska tomma – både när de kommer till och när de lämnar Göteborg. Men om man öppnar upp och kör från Kina via Arktis är fartygen fullastade både när de åker härifrån och när de kommer från Kina, och då krävs ett annat farledsdjup. Men det är ett väldigt stort om – *om* vi kommer att kunna köra över Arktis, *om* Ryssland kommer att acceptera det, *om* miljökonsekvenserna är acceptabla.

Vad jag vill betona är att Hamnen inte gjorde något ställningstagande i form av att vara negativa till Vindplats Göteborg. Vi redogjorde bara för de farleder som krävs och det var en vidgning till 480 meter.

Gunvor Bergqvist (V)

Jag tycker vi ska se satsningen i ljuset av vad som händer i Europa. Havsbaserad vindkraft var och är rätt tänkt. Bara under årets första sex månader har det anslutits 584 vindkraftverk till elnätet i Europa. Och vi kommer inte att kunna välja bort utmaningen att ställa om energisystemet så att det blir hållbart och fossilfritt.

Axel Darvik (FP)

Ordförande! Jag tycker man ska se projektet också i ljuset av andra projekt som Göteborgs Stad har varit inblandade i. Vi har inom energisektorn Rya Kraftvärmeverk – ett fossileldat värmekraftverk som gör att vi kommer att vara beroende av fossil gas under väldigt lång tid framöver. Det var en satsning som Göteborg valde att göra i stället för att välja ett förnyelsebart alternativ. Vi har Gobigas-anläggningen där värdet har fått skrivas ner till noll kronor – ett både taktiskt och ekonomiskt fiasko har det blivit. Nu hade vi också den jättelika vindkraftparken i Hake fjord som visade sig inte gå att genomföra.

Ulf Kamne undrade om det var någon lös smutskastning och så vidare. Det var det inte. Det Helene Odenjung refererade till var just hanteringen i miljö- och klimatnämnden där vi först fick ett utförligt PM där förvaltningen tog fram både att det var problem med risker, buller, störning, miljökonsekvenser och att man på olika sätt hade förskönat projektet. Detta var för hårdsmält och efter samtal med stadsledningskontoret valde direktören att dra in ärendet. Oklart vilken politisk påverkan det var där. Men i slutändan skickade miljö- och klimatnämnden endast in tre rader i sitt remissvar när man skulle yttra sig över vindkraftparken. Och man fann att det var möjligt att genomföra detta men att man skulle kunna se lite mer kompletteringar.

Kommunala bolag som ger sig in i den här typen av projekt där man ska utveckla ny teknologi och göra något banbrytande tar väldigt stora risker när man inte gör det tillsammans med kommersiella aktörer. Det beror på att vi som skattebetalare står med hela risken om det går dåligt och om det går bra finns det inte särskilt mycket till uppsida för oss. Det blir en del prestige. I det här fallet handlade det om mycket politisk prestige. Men det finns få kommersiella möjligheter att för våra bolag sedan sälja eller exportera över hela världen teknologi som Göteborgs skattebetalare har tagit fram.

Därför är min och Folkpartiets rekommendation att man alltid ska försöka söka efter marknadslösningar när man testar ny teknologi – att den som i så fall är med och tar risken också har möjlighet att göra en uppsida.

I andra fall måste man vara väldigt försiktig med att investera våra skattemedel.

Ulf Kamne, kommunalråd (M)

Där kom det jag inte sade själv. Helene sade: Den påverkan från er sida – menande rödgrönt. Och Axel du sade: Det är oklart vilken påverkan som har varit. Ja, det är oklart. Och det Helene fortfarande påstår är att det är något under där som inte är riktigt rätt. Jag menar att det inte är så.

Sedan kan man ha olika åsikter om vad som borde stå och inte stå. Men det är en annan diskussion.

Sedan vill jag prata om risker. Göteborgs skattebetalare betalar inte detta utan det gör elkonsumenterna. Precis som om det hade varit Eon eller något annat företag är det deras kunder som betalar deras investeringar – både lyckade och misslyckade. Det kan man också ha synpunkter på om det är klokt eller inte klokt. Men det är i alla fall inte skattebetalarna som tar risken.

Det jag däremot ser som en stor risk är klimatrisk som vi hörde förut. Vi vill göra skillnad och minska klimatpåverkan. Och att bygga ut vindkraft är inte en ny teknik som behöver utvecklas utan det är projekt som behöver genomföras.

Vindplats Göteborg var ett sådant projekt.

Axel Darvik (FP)

Ordförande! Jag vill ändå hävda att det finns en stor skillnad. När Eon gör sina satsningar så är det i grund och botten Eons aktieägare som bär risken. I det här fallet är det vi som skattebetalare och ägare av Göteborg Energi som tar risken.

Men därtill finns också kommunallagens begränsningar. Även om Göteborg Energi tar fram nya och väldigt smarta innovationer så kan inte vi gå och sälja dem till hela världen eller börja öppna vindkraftparker runt omkring i Västeuropa på det sättet som Eon kan göra, därför att kommunala bolag ska verka i huvudsak inom det geografiska område som kommunen utgör och i annat fall endast bedriva sådan verksamhet som gynnar kommuninvånarna, som är ägare.

Det är en stor skillnad, och det är någonting som jag tycker vi måste ha med oss framöver när vi funderar på vilka typer av utvecklingsprojekt som vi ska ge oss in i.

Martin Wannholt, kommunalråd (M)

Jag ville inte förlänga debatten sade jag ju, men nu kommer det upp andra saker och subdebatter i debatten och jag vill då vända mig i replik till Axel Darvik. Om man står här i talarstolen och säger saker så kan man ju följa upp det med förslag.

Det var så att Rya gaskraftverk var det fullständiga enigheten om. De enda som var tveksamma att bygga det var Miljöpartiet på den tiden, alla andra var för. Det har varit en ekonomisk framgång, alltihop är avskrivet. Du skulle kunna lägga förslag att stänga det i morgon om du är orolig för koldioxidutsläppen.

Dessutom är det så – vi har haft den debatten förut – att när Rya gaskraftverk körs vintertid vet du lika väl som jag att det är kolkraften som är den sista kilowattimmen i på nätet. Det vill säga att jämfört med alternativet att skruva upp ett kolkraftverk någonstans är det ändå en miljöförbättring.

Men det är fritt fram att föreslå att stänga, om man nu vill det.

Ronnie Ljungh (MP)

Jo, det var som så att miljöförvaltningen skulle uttala sig om tillåtlighetsprövning och i det sammanhanget förde förvaltningen fram mängder med fakta, som i och för sig är helt relevanta, men inte vid det tillfället. Tillåtlighetsprövningen var egentligen ganska onödig. Eftersom fullmäktige redan hade ritat in Vindplats Göteborg i översiktsplanen hade man ju i princip gett tillåtlighet, att det var tänkbart att eventuellt bygga en vindplats där. Det var det som ställde till problemen den gången.

När vi äger kommunala bolag bör vi beakta att det ska finnas ett skäl till att staden äger bolag. Om syftet bara är att göra vinst så kan lika gärna ett privat företag sköta detta. Det finns ett annat skäl till att vi äger bolag, och det är att vi vill någonting. Med Göteborg Energi vill vi visa att det går att bygga förnybar energi och att det går att göra det på ett bra sätt. Även om vi inte tjänar så mycket pengar på det vill vi inspirera andra – för att vi gemensamt ska klara klimatet på den här planeten.

Axel Darvik (FP)

Ordförande! Efter Ulf Kamne går nu Ronnie Ljungh upp, som var stadssekreterare under den här perioden, och säger att det var ett olämpligt svar som från början kom som förslag till nämnden från miljöförvaltningen. Det var väl så att du jobbade åt kommunalrådet Kia Andreasson under den perioden. Nu kan fullmäktige fundera över om det var så att det fanns någon politisk påverkan, när du säger att det var ett olämpligt svar som förvaltningen hade tagit fram. Ulf Kamne undrade över detta förut. Jag tror du har fått svaret genom det inlägget.

Staffan Levinsson (SD)

Jag vill kommentera det där om havsbaserade vindkraftverk. Man kan inte jämföra det som ska stå i Göteborgs hamninlopp med det som är långt ute till havs, utanför skärgården där det

är fri sikt åt alla håll och det inte finns något land som stör vindförhållandena. Då kan man få ut mer energi av vindkraftverken. Det här står inomskärs, nära hamninloppet, och när det som i dag blåser ostligt har du hela inlandet i vägen för vinden och då får man inte ut lika mycket elenergi.

Sedan vill jag också kommentera det Ulf sade. Skattebetalare och elkonsumenter är påfallande ofta samma personer. Betalar man inte med ena handen så betalar man med den andra.

Ronnie Ljungh (MP)

Jo, det är som så att man har räknat på Vindplats Göteborg, och det var väldigt bra utbyte – det var därför man ville bygga där. Vi har mycket goda vindförhållanden. Vi ligger nära staden. Bygger man längre ut till havs så är det högre kringkostnader. Ledningarna ska vara större, djupen är större, det är mer svårarbetat. Vi hade goda förutsättningar att bygga Vindplats där. Går man in och tittar på andra typer av förnybar energi, till exempel solceller, så får man betydligt fler kilowattimmar per insatt krona om man bygger Vindplats – det är liksom ett faktum.

Det fanns goda skäl att utreda det här området.

Lena Malm, ordförande (S)

Innan jag släpper in Staffan Levinsson vill jag påminna om att interpellationen handlar om kostnader för projektet, inte om kilowattimmar och teknik.

Staffan Levinsson (SD)

Tack. Då undrar jag: Vilken kapacitetsfaktor, eller tillgänglighet som det också heter, har ni räknat med för de här vindkraftverken?

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet, fru ordförande! Jag tyckte att jag exemplariskt följde ämnet för interpellationen.

Jag vet inte om du trodde att jag raljerade, men jag är genuint intresserad av vad man har lärt sig angående muddringsmöjligheterna. Är det någonting som vi kan implementera på andra ställen i Göteborgs kustnära områden?

Om inte du vill svara kanske det finns någon annan som kan svara på det?

Ulf Kamne, kommunalråd (MP)

Eftersom du frågar så ordentligt och jag missade att svara förut: Det jag sade och det som står i det papper som jag har skickat ut är att det har lärt oss mycket om vindförhållanden och muddringsmöjligheter *i fjorden*. Det är där vi är – inte generella sanningar som man kan använda på andra ställen, tyvärr.

I den här fjorden kan man tänka sig andra aktiviteter som kräver muddring. Det vi har nämnt är hamnens behov av fördjupade farleder. Det kanske finns slutsatser att dra av det också, men det känner jag inte till. Det var i alla fall det som det syftades på i texten.

Ronnie Ljungh (MP)

Tack, fru ordförande! Jo, jag satt med under förhandlingarna så jag fick hela föredragningen. De fakta man tog fram är inga hemligheter. Man har gjort kartläggningar av botten, man har skaffat sig djupare kunskaper om var föroreningarna finns, vindförhållanden som nämnts, strömningsförhållanden, fågelflyttvägar, bullerstörningar – det är mängder med fakta man har samlat på sig, som går att använda ifall man ska göra en fördjupning av den norra farleden, som kommer att vara ett ingrepp i havsmiljön av en helt annan dignitet, det är inte på samma skala som Vindplats Göteborg. Det var ganska små ingrepp man skulle göra ifall man etablerade en vindplats, men ska vi muddra ut fem meters djup längs hela rännan så kommer det att vara väldigt stora ingrepp, som kommer att påverka havsmiljön.

3. Stadsrevisionens rapportsammandrag: Konsultanvändning i Göteborgs Stad

Lars Bergsten, ordförande stadsrevisionen (M)

Ordförande! Uppkomsten av den här revisionsrapporten och anledningarna till att revisionen valde att göra denna granskning är flera. Jag kan nämna att konsultupphandlingarna i Göteborgskoncernen 2012 omfattade ungefär 800 miljoner kronor.

I den här granskningen har vi brutit ut upphandling av managementkonsulter och upphandling av IT-konsulter. Vi har naturligtvis inte granskat alla nämnder och bolag i hela koncernen utan valt ut sex stycken som vi har bedömt som konsulttåta. Den tätaste, Göteborg Energi, är inte med – den granskade vi separat för något år sedan eller så.

Ett av huvudsyftena är att vi inom revisionen vill se om upphandling och användning av konsulter främjar ett effektivt resursutnyttjande. Annars ska man ju inte använda dem. Vi kan sammanfattande konstatera att på de sex enheter som vi har granskat kan man nog tro det – utom hos kommunstyrelsen. Varför inte kommunstyrelsen? Då måste man backa lite grann. Kommunfullmäktige, det vill säga denna församling, har inte fattat beslut om någon övergripande policy för konsultupphandling och det gör att flertalet av de enheter vi granskar tar fram riktlinjer för hur det ska gå till. Några gör inte det utan bakar in det i upphandlingar i största allmänhet, till exempel har Framtidenkoncernen inga separata riktlinjer utan där ligger det inbakat i all form av anbud och upphandling. Kommunstyrelsen har riktlinjer – men man följer dem inte.

Vad innebär då en riktlinje? Vi granskar vid konsultupphandling 1. om man har gjort en behovsanalys – det vill säga kan man inte täcka detta med egen personal utan måste handla upp? 2. Finns det ett avtal tecknat med konsulten? Det kanske låter som en självklarhet men det är det inte. 3. Följer man upp konsulten under resans gång, att allt fungerar? 4. Levererar konsulten det man har beställt i första fasen?

Speciellt har vi här tittat på två upphandlingar inom kommunstyrelsen. I det ena fallet fungerade det alldeles utmärkt – men i det andra caset fungerade det å andra sidan inte alls. Kommunstyrelsen behöver inte ta fram riktlinjer, det har man – men man måste följa dem!

På andra ställen har vi rekommenderat att berörda enheter ska ta fram riktlinjer för att säkerställa att det här blir bra.

Inbakat i detta har vi också granskat huruvida berörda enheter följer kommunens säkerhetspolicy, fastställd av fullmäktige. Där finner vi också brister. Den vanligaste bristen är att man har konsulter inne i sin enhet, de får behörigheter i IT-system för att kunna jobba rationellt – men när de slutar glömmer man att stänga av behörigheten utan den ligger kvar. Vi säger inte att något har hänt, men det är en risk – speciellt om de är inne i mycket känsliga system och ligger kvar lång tid. En underrisk här är, har vi konstaterat, att även om man

stänger av vederbörande konsult när arbetet är slutfört så kan man inte backa bandet och via en logg konstatera var och vid vilka tillfällen konsulten har varit inne i systemet.

Fru ordförande! Detta för att belysa några saker vi har sett i rapporten.

Johan Nyhus, kommunalråd (S)

Tack, fru ordförande, ledamöter och världsmedborgare! Och tack till revisionen för den här rapporten. Den är viktig utifrån att vi som revisionens ordförande Lars visar på använder en hel del konsulter i staden. Jag återkommer till vad vi har skrivit i budgeten för 2016 – det finns nu en riktlinje, som är viktig för oss alla.

En del av rekommendationerna är riktade till trafiknämnden, och jag kan säga att vi har tagit tag i dem och jobbar med dem där. Vi tackar för rekommendationerna, som gör att vi kan hamna rätt. Också när det gäller kommunstyrelsen jobbar vi med detta. Vi är flera kommunstyrelseledamöter här inne som har tagit till oss de rekommendationerna. Det är viktigt.

Men det var egentligen inte därför jag gick upp i talarstolen just nu, utan när trafiknämnden hade ett möte med revisorerna så uttalade jag en rekommendation till revisionen. Jag känner att det kan man inte göra som ledamot i en nämnd, men som fullmäktigeledamöter är det faktiskt vårt ansvar att också styra revisionen. Därför vill jag nu framföra det jag där framförde, för jag tycker att det är lite viktigt när det nu handlar om en konsultrevision.

Vi upptäcker nämligen att en del av de upphandlade konsulter som revisionen använder faktiskt inte riktigt håller kvalitativa mål när det gäller att skriva revisionsrapporter. Det framförde vi och ni tog till er det. Jag vill också framföra det här. Tyvärr får jag rapporter från trafikkontoret att det här inte riktigt är åtgärdat, utan fortfarande pågår en del arbete med revisionskonsulter som har svårt att ta in fakta. Däremot era egna proffsiga revisionsbiträden tycker vi uppträder på ett jättebra sätt och har mycket mer förståelse för staden.

Jag vill skicka med detta, för jag tycker det är jätte viktigt att ni säkerställer kvaliteten på era egna konsultrapporter. Nu har jag sagt det.

Lars Hansson, kommunalråd (SD)

Fru fullmäktige, vänner, radio, Göteborgs-Posten, åhörare! Jag vill tacka Lars Bergsten och stadsrevisionen som återigen har gjort ett fantastiskt bra jobb. Vi i Sverigedemokraterna ser nyttan i att ni gör ett bra jobb och hoppas att ni arbetar i samma anda och takt i framtiden.

Det finns en del överklasskommunister som tycker att ni är jobbiga. Stå på er!

Stort tack från mig och mina kamrater i SD.

Lena Malm, ordförande (S)

Ja, det var innovativt!

Björn Tidland (SD)

Fru ordförande! I rapporten kan man läsa att kostnaderna för konsulter uppgick till mer än 800 miljoner kronor 2013. Det är alltså stora belopp vi talar om. Det är anmärkningsvärt att Göteborgs Stad inte har någon policy eller riktlinjer för konsultanvändning, i synnerhet när kostnaderna ligger på dessa nivåer.

Från fackligt håll, i detta fall Saco, finns ett yrkande om att föreslå att förvaltningsledningen ges i uppdrag att ta fram åtgärder för att underlätta rekrytering av nyckelgrupper med specialkompetens i förvaltningens verksamhet. Saco yrkar vidare att förvaltningen får i uppdrag att vidta åtgärder så att medel för kvalificerad kompetensutveckling frigörs genom att kostnaderna för inhyrda konsulter minskas.

Slutligen kan vi alltså konstatera att det finns anledning för Göteborgs Stad att noga behovspröva anlita konsulter och överväga att anställa kvalificerad kompetens i stället.

Johan Nyhus, kommunalråd (S)

Som svar på det kan ni slå upp sidan 53 i den budget vi beslutade i juni: ”Innan externa konsulter anlitas av förvaltningar och bolag ska det först prövas om inte behovet kan mötas av egen regi inom staden.” Vi har sett till att det står i budgeten. Från 2016 jobbar vi på det viset.

Lars Bergsten, ordförande stadsrevisionen (M)

Tack, fru ordförande! Det Nyhus framför om vad som har framförts i ett underhandsmöte med trafiknämnden äger riktighet. Vi har haft och kan fortfarande ha problem kvalitetsmässigt med inhyrda konsulter. Dock har de passerat nålsögat och blivit upphandlade i vederbörlig ordning och det finns ett ramavtal med Göteborgs Stad. Där är dilemman: konsulter som i sig är godkända och upphandlade och som sagt har passerat alla nålsögon men som kan ha kvalitetsbrister.

Vi är fullt på det klara med problemet och har vidtagit de åtgärder vi kan. Det var lite av en nyhet för mig – jag får diskutera med vår direktör – att det fortfarande finns inne i systemet. Jag tackar för den informationen.

Endrick Schubert (S)

Två saker, Lars. Det ena är att vi utgår ifrån i fullmäktige, att de konsulter som ni använder i olika verksamhetsprövningar å revisionskontorets och revisionsnämndens vägnar naturligtvis är upphandlade. Men om resultatet av deras granskning eller det jobb som de gör inte är tillfredsställande, precis som Nyhus säger, bör ni väl ha till uppgift att stoppa dem alldeles oavsett? Det är naturligtvis pinsamt om man köper en tjänst som visar sig kvalitativt inte håller, men det måste väl ändå vara på det viset att om era konsulter gör ett jobb ute i ett bolag eller en förvaltning som inte duger så finns det skäl att stoppa det och säga att det har gjorts ett misstag? Sedan kostar det pengar, och det är ju också synd.

Sedan vill jag bara säga i diskussionen om konsulter i största allmänhet att jag inte tror att man upphandlar konsulter för skojs skull. Däremot tror jag att det säkert förekommer – och det har jag också varit med om någon gång – att man lite slentrianmässigt har använt sig av konsulter.

Samtidigt är det naturligtvis så att när koncernen Göteborgs Stad, alltså alla förvaltningar och bolag med en bra bit över 50 miljarder köper konsulter så kan man liksom inte säga att vi ska minska till varje pris. Jag är ganska övertygad om att om vi ska få upp byggverksamheten, alltså byggande av flerfamiljshus, på den nivån som fullmäktige har beslutat om i budget så kommer vi med all sannolikhet, trots noggrann kontroll, att få anlita fler konsulter i framtiden.

Det var de två synpunkter jag hade.

Lars Bergsten, ordförande stadsrevisionen (M)

Först vill jag poängtera att jag tycker det är alldeles utmärkt att vi nu får diskussioner om revisionens arbete och detaljer.

Till fråga 1, Endrick: Jag kan inte i denna församling berätta vad vi gör och inte gör med anledning av kvalitetsproblemen. Det tror jag du och alla andra förstår. Detta är inte en församling där man diskuterar det. Det pågår arbete – så är det.

Nummer 2: Ja, jag kanske har läst på fel, Endrick Schubert, men jag kan inte finna någonstans i rapporten att vi har synpunkter på volymen eller vad det kostar med konsulter. Det vi säger är att vi vill finna ut och vara säkra på att detta är kostnadseffektivt. Det är bäst att jag förtydligar: Vi har ingen synpunkt på volymen, vare sig den är 600, 800 miljoner eller rent av en miljard. Det viktiga är att det är kostnadseffektivt.

Endrick Schubert (S)

En mycket kort replik. Först – det säger sig självt att inte vi här ska diskutera sådan ingående problematik. Vad jag tyckte var att om ni upptäcker, får en signal om, att er granskningsrapport inte håller kvalitet – då bör ni tänka till oavsett vad det är. Då bör ni inte släppa fram den. Det var vad jag försökte säga.

Sedan – och det var inte i första hand riktat till dig utan det var andra i den här debatten som har sagt att man till varje pris ska korta kostnaderna för denna sorts jobb. Kan man göra det, har man egen personal någonstans i staden som kan det – självklart ska de alltid ha företräde.

Men jag säger att det kan uppstå situationer där man till och med också måste öka inköpen av konsulter.

Lars Bergsten, ordförande stadsrevisionen (M)

Fru ordförande! Jag tror, Johan Nyhus, att detta påtalades för revisionen i egenskap av de två förtroendevalda revisorer som besökte trafiknämnden för att redogöra för bokslutet. Mitt svar är då att jag noterar vad du säger. Och så säger jag en gång till för säkerhets skull att dagen efteråt började vi vidta åtgärder. Och än en gång för säkerhets skull: Jag kan inte under några som helst omständigheter stå här och redogöra för detta. Jag tror inte ens i någon liten församling med förtroendevalda politiker eller kommunfullmäktige att man kan redogöra för detta.

Vi är en oberoende, självständig enhet. Vi har att tackla våra kvalitetsproblem på det sättet. Och jag säger än en gång, Endrick Schubert och Johan Nyhus: Dagen efter började vi verkställa åtgärder för att eliminera och så småningom ta bort denna riskfaktor.

Theo Papaioannou (VägV)

Ordförande, fullmäktige! Jag hade heller inte tänkt gå upp i denna debatt men det blir intressant när Endrick Schubert och övriga börjar kritisera stadsrevisionen på, som jag tycker, fel grunder. Jag hade hellre velat höra från er vad ni gör åt det, om vi nu ökar konsultkostnaderna i staden utefter vad stadsrevisionen har kommit fram till. Det vill säga: Hur får ni ordning på er interna kontroll och säkerställer dessa konsultköp? Någonstans tycker jag att ni slingrar er förbi kritiken och försöker hitta ett sätt att komma åt stadsrevisionen. Är det upphandlat så är det upphandlat. Jag vet inte hur mycket vi lägger på upphandlade konsulter men det kan ju inte vara i storleksordningen 800 miljoner.

Så jag tycker: Håll er till ämnet och försök svara på kritiken!

12. Val av ersättare i förbundsfullmäktige i kommunalförbundet Räddningstjänsten Storgöteborg i stället för Saida Hussein (S) som har avsagt sig

Anneli Hulthén, kommunalråd (S)

Fru ordförande! Jag föreslår då Hanna Lindquist (S).

17. Utdelning från Charles Felix Lindbergs donationsfond

Jörgen Fogelklou (SD)

Fru ordförande, fullmäktige, göteborgare och Sverigevänner! Jag kom först i kontakt med Charles Felix Lindberg när jag var 21 år och gick en utbildning för att bli AD. Jag hade mitt första betalda arbete och skulle göra en konstvandring i Göteborg och se vilka statyer han hade donerat pengar till. Jätteroligt! Men det var lite kuriosas.

Vid sin död efterlämnade Charles Felix Lindberg en förmögenhet på drygt 2 miljoner kronor vilket motsvarade 12 % av dåvarande Göteborgs hela budget. Han testamenterade hela sin kvarlåtenskap i form av en donationsfond till Göteborgs Stad. Enligt testamentet ska fondens avkastning användas till stadens prydnader och förskönande. Vi måste våga ha en dröm om att vi kan annat än det som redan är gjort! Göteborg har nyligen inrättat ett romskt centrum. Vi lägger årligen ut tiotals miljoner till romer som kommer hit. Och att ytterligare särbehandla en grupp enbart utifrån etnicitet tycker vi inte ligger i varken stadens intresse eller i linje med Charles Felix Lindbergs testamente.

Det finns andra förslag som vi har sett som vi tycker skulle gagna stadens prydnad och förskönande än mer. Och det är dags att staden prioriterar förslag som omfattar alla utan särbehandling!

Därför yrkar jag på Sverigedemokraternas yrkande i kommunstyrelsen om avslag.

Björn Tidland (SD)

Fru ordförande! Jag vill föreslå ett antal alternativ till minnesmärken över personer som har betytt mycket för staden Göteborg och därför skulle ha ett stort symbolvärde om de föräras med en staty. 1. William Chalmers, grundare av en industriskola som skulle bli Chalmers tekniska högskola. 2. Gustaf Dalén, den enda chalmerist som fått Nobelpris i fysik, 1912. 3. Vera Sandberg, Sveriges första kvinnliga ingenjör. Hon tog examen på Chalmers 1917. Både ingenjör och kvinna – väldigt anmärkningsvärt. Och 4. Curt Weibull som var rektor för Göteborgs universitet 1936–1951. Han var historiker och professor och avled 1991 – 105 år gammal. Det ni!

Listan över personer som har betytt mycket för Göteborg kan göras lång. Det är viktigt för våra ungdomar att ha föredömen som de kan se upp till och känna att i vår stad Göteborg är allt möjligt om man har idéer, ambition och entreprenörsanda.

Lars Hansson, kommunalråd (SD)

Fru ordförande, fullmäktige, vänner, åhörare, GP och radiolyssnare! SD anser inte att en begäran om ett konstverk som lyfter fram stadens romer ligger i linje med Charles Felix Lindbergs sista vilja och testamente. Vi anser att det finns bättre och lämpligare ändamål för dessa donationer, som till exempel utsmyckningen av trafikrondellen i Torslanda.

Jag yrkar bifall till SD:s yrkande.

Dario Espiga, kommunalråd (S)

Jag ska inte förlänga debatten men någon måste yrka på kommunstyrelsens förslag och det gör jag nu. Jag tycker det är ett bra och välavvägt förslag. Det ställer jag mig bakom.

Eva Ternegren (MP)

Jag ska heller inte bli lång. Jag tycker också det är ett välavvägt förslag till beslut att uppmärksamma romernas historia. Det är en minoritet som har funnits i Sverige i hundratals år – visserligen diskriminerade och många gånger utan tillgänglighet till offentliga arbeten och service. Jag tror att många människor i Sverige har en relation till och en uppfattning om det romska samhället, kulturen, dess historia och vilka verksamheter de har ägnat sig åt. Att uppmärksamma det genom ett mindre konstverk, som jag tror det handlar om när det gäller en miljon kronor, ser jag inte som något annat än bara bra.

För övrigt tror jag vi har runt 1 500 utomhusskulpturer i Göteborg varav många med betydligt smalare teman än romernas historia.

19. Plan för kommunala insatser som rör EU-medborgare i socialt och ekonomiskt utsatta situationer som tillfälligt vistas i Göteborg eller i någon av Göteborgsregionens kommuner

Jonas Ransgård, kommunalråd (M)

Ordförande, fullmäktige, besökare och åhörare! Jag kommer att föreslå att vi skickar tillbaka ärendet till kommunstyrelsen för att omarbetas i enlighet med det förslag som Moderaterna lade i kommunstyrelsen. Jag yrkar alltså ärendets återremiss.

Bakgrunden till detta är att många söker sig från andra EU-länder i den ekonomiska krisens spår och på grund av årtionden av vanskötsel, kommunism och diskriminering. Framför allt söker de sig från Rumänien och Bulgarien till länder runt om i Europa, och också hit.

När det blev vanligt med tiggande människor på gatorna skapades en stor osäkerhet – inte minst bland våra medarbetare i kommunens olika förvaltningar. Hur gör man? Vad bör man göra? Vad får man göra? Vad måste man göra? Och vi tog därför från Alliansens sida ett initiativ till att det skulle tas fram en gemensam handlingsplan för detta. Vi fick bred samsyn i kommunstyrelsen om det. Detta jobb har skapat mycket insikter hos dem som har arbetat med det och klarlagt en hel del saker. Men ambitionen i planen går utöver vad kommunen bör ansvara för.

Vi har i kommunen förstås ett ansvar för att undvika nöd och vi gör det genom att erbjuda tak över huvudet och akuta insatser. Men vi kan inte och ska inte ta över det ansvar som ligger på staten, på hemländerna och på EU. Vi ska inte ha kåkstäder och tältläger i Sverige. Därför ska vi inte ha olagliga bosättningar som etablerar sig och blir kvar under lång tid. Det samarbete som finns mellan förvaltningarna här har blivit bättre. Det går fortare nu att upplösa en olaglig bosättning. Men vi skulle behöva bättre redskap för kommunerna så att man inte är beroende av en samtidig insats från polis, kronofogde och omständlig hantering för att kunna hindra att man bosätter sig olagligt på kommunens eller privat mark. Det tycker vi ska med i planen.

När det gäller skolgång för besökande EU-medborgare – för det är vad vi talar om, medborgare i EU-länder eller tredjelandsmedborgare med uppehållsrätt i EU – finns det ganska olika meningar om huruvida man bör erbjuda skolgång eller inte. Så vitt vi förstår är det juridiska läget det att kommunerna får, men inte måste, erbjuda skolgång. Och de allra, allra flesta kommuner i Sverige erbjuder inte skolgång i dessa fall.

Regeringen har utsett en nationell samordnare och han vittnar om hur barn tas ur skolan i hemländerna i Rumänien och Bulgarien för att följa med föräldrarna på tiggaresor till Sverige. Det kan inte rimligen vara rätt ur barnperspektivet. Bägge dessa länder där de allra flesta kommer ifrån har skolplikt, och det måste rimligen vara bättre att man fullgör sin skolgång på sitt hemspråk i sitt hemland än att man försöker kompensera det med några veckors vistelse i stöten i svensk skolgång.

Det finns också en rättssäkerhetsaspekt på detta eftersom just de allra, allra flesta kommuner i landet gör samma bedömning som vi i Moderaterna gör i denna fråga. Det innebär att man kommer att behandlas olika beroende på i vilken kommun man vistas, och det kan också påverka vart man reser och vilka barn som rycks upp ur sina hemmiljöer för att följa med på dessa resor till Sverige.

Utöver de sakliga invändningar som vi har beskrivit i vårt yrkande och som vi vill få tillgodosedda vid en omarbetning, är detta en plan som vi har ambitionen att den ska vara gemensam för Göteborgsregionens 13 kommuner. Om man har det ärliga uppsåtet att få en gemensam plan blir det inte riktigt rimligt att fastställa den här i Göteborgs fullmäktige innan Göteborgsregionen har hanterat den. Då blir det så att den enda förutsättningen för att de 13 kommunerna ska vara eniga är att alla andra lyder Göteborg. Det tror vi inte är en god grund för samarbete.

Vi yrkar ärendets återremiss.

Dario Espiga, kommunalråd (S)

Fru ordförande, kommunfullmäktige! Jag börjar med att yrka att ärendet ska avgöras i dag och om så sker att man bifaller tjänsteförslaget.

Man har jobbat länge på att ta fram denna plan. Fattiga EU-medborgare från Bulgarien och Rumänien som kommer hit är en ganska ny företeelse. För ungefär tio år sedan började människor som tiggde med en kopp dyka upp i Brunnsparken. Jag tycker vi i Göteborg ska vara stolta över att vi i den första punkten har lyckats hitta ett bra sätt att hantera denna anstormning av människor i vissa perioder, särskilt före sommaren, från dessa fattiga länder. Vi har haft olagliga bosättningar men vi har lyckats genom att möta dem, informera dem, komma flera gånger och samarbeta med frivilligorganisationer. Vi har inte haft konfrontationer utan när kronofogden har kommit är de olagliga bosättningarna redan upplösta. Humanitet är den punkt som Göteborg har gjort sig känd för över hela landet genom det sätt vi hanterar problemet på.

Sedan när det gäller skolplikten är för oss barnkonventionen och de mänskliga rättigheterna ett grundläggande ställningstagande som vi måste ha. Vi kan inte ha skillnad mellan våra barn och andras. Först ska vi göra klart att det är en myt att det är hundratals barn i Göteborg som går i skolan. Jag tror det handlar om 13–15 barn. Det är väldigt lite. De flesta kommer inte hit med sina barn. De lämnar dem hemma i sitt land och försöker samla pengar för att skicka till dem. Det är det första.

Det andra jag tycker är viktigt att säga är att det är människor som är tre månader här och tre månader i Rumänien. Det betyder alltså att de är här sex månader under ett år. Halva deras barndomsliv går utan att ha möjlighet till utbildning. Det spelar ingen roll om det är ett eller tio barn, de ska ha denna möjlighet. Det handlar om barnkonventionen, det handlar om

rättigheter som vi alla har ställt oss bakom, och i sista hand om de mänskliga rättigheterna, alla människors lika värde.

Som sagt tycker jag det är en bra plan. Det vore naturligtvis bra om även Göteborgsregionen också ställde sig bakom så vi har en gemensam humanitär hållning gentemot denna utsatta grupp.

Jag yrkar som sagt att ärendet avgörs i dag och i så fall att man bifaller tjänsteförslaget.

Helene Odenjung, kommunalråd (FP)

Ordförande, fullmäktige! Jag hatar fattigdom. Jag hatar tiggeri. Men det går inte att förbjuda det, och det försvinner inte för att man blundar eller slipper se det. Under senare år har vi sett en ökning av fattiga EU-medborgare som kommer till Sverige för att tigga på gatorna. Majoriteten kommer från Rumänien men också från Bulgarien. Orsaken till att fler fattiga EU-medborgare kommer till Sverige är utbredd fattigdom, utanförskap och främlingsfientlighet i hemländerna. Kvinnor och män ser inga alternativ till familjens försörjning än att komma hit och tigga. Många är romer och har dessutom drabbats av en utbredd antiziganism.

Vi ska inte acceptera ett Europa där diskrimineringen och fattigdomen är så stor att de mest desperata ser som sin enda möjlighet att under några månader lämna sin familj och söka sig hit. För oss liberaler är det viktigt att ha en politik som syftar till att färre ska behöva leva i sådan fattigdom att de söker sig till rikare länder för att tigga. Om vi ska lyckas i detta arbete behövs en politik med hjärta och hjärna. Det handlar till exempel om att den fria rörligheten, som är en hörnsten i Europasamarbetet, respekteras. Men den innehåller både rättigheter och skyldigheter. Vi anser inte att lösningen är att förbjuda tiggeri och förhindra människors vilja att hjälpa. Akut hjälp ska ges här, men lösningen på tiggeriproblematiken finns i länder som Rumänien och Bulgarien – inte i Sverige.

Förra EU-ministern Birgitta Ohlsson tog initiativ till att öka trycket på Rumänien genom att utnyttja de EU-medel som finns reserverade av EU-kommissionen för att komma till rätta med dessa problem.

Kommuner och markägare måste kunna avhysa personer som upprättat oreglerade boendeplatser. Och Göteborgs Stad och faktiskt i Göteborgsregionen har man lyckats ganska bra med detta. Att barn inte far illa är grunden i ett samhälle som värnar sin framtid. Här ligger fokus på den svenska socialtjänstlagstiftningen. Inga barn ska fara illa! Utsatta barn till EU-medborgare som identifieras omhändertas av socialtjänsten vilket också är skälen till att färre barn faktiskt kommer hit.

Under remissens gång har flera remissinstanser betonat vikten av att skola erbjuds alla barn. I planen har tydliggjorts att varje kommun ska ha en beredskap för detta. Ett fåtal barn finns

som Dario påpekade i våra skolor. De har ingen skola som väntar på dem. För trots att det finns skolplikt i dessa länder är de inte välkomna dit. De saknar kläder för att ta sig till skolan.

Det finns också tecken på att situationen förvärras för EU-migranter, att människor utnyttjas här. Det är oacceptabelt och måste bekämpas. Det finns inga snabba eller enkla lösningar på problemet. Den som säger det gör det väldigt enkelt för sig och blundar för både verklighet och omvärld. Det behövs mer långsiktighet och tålamod och mindre xenofobi.

Jag vill för Folkpartiet liberalernas räkning yrka bifall till planen.

Sanna Ghotbi (Fi)

Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag tillsammans med några partikollegor och säkert flera från detta rum deltog förra veckan i en konferens om utsatta EU-medborgare. Det var två dagar av intressanta och lärorika diskussioner, brandtal och seminarier från aktivister, tjänstepersoner och politiker. Människor från hela Sverige deltog och under konferensen framgick att Göteborg låg i framkant inom vissa områden exempelvis genom att vi följer barnkonventionen och erbjuder alla barn möjlighet att gå i skolan och genom att vi har ett IOP för arbetet med utsatta EU-medborgare där vi bland annat erbjuder nattplatser, dagcentral, öppen förskola samt råd och stöd för att få ett arbete.

Med detta sagt anser jag att bra politik är att alltid se vad som kan förbättras och att aldrig vara nöjd förrän alla får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda. Vi ser det därför som oroväckande att några partier i kommunfullmäktige har åsikter om att barn i den här målgruppen inte ska erbjudas skolgång – trots att det av flera tjänstepersoner påtalats att det är viktigt med skolgång och trots att de nekas skolgång i sina hemländer.

Fi driver en politik om öppna gränser. Därför är det också självklart att vi motsätter oss hur uppehållsrätten definieras i planen och i andra sammanhang. Vi ser det också som problematiskt att bedömningen av uppehållsrätt ska göras av enskilda handläggare då det inte garanterar rättssäkerhet. Trots att EU-medborgarskapet förklarats vara en grundläggande status när medborgarna utövar sin rätt att fritt röra sig och uppehålla sig i EU erhåller EU-medborgarna olika rättigheter beroende på vilken social och ekonomisk status de har.

Detta drabbar främst socialt och ekonomiskt utsatta EU-medborgare som redan utsätts för diskriminering och inte har ett socialt skydd i sina hemländer. Fattigdom upphör inte per automatik efter tre månader. Vi motsätter oss också att avhysningar görs när människor inte kan erbjudas tak över huvudet under mer än ett fåtal dagar. Vi menar att långsiktiga lösningar behövs gällande boendesituationen. Sett till de situationer när barn påverkas menar vi att det inte är förenligt med barns bästa vilket är viktigt att nämna då det ej av planen framgår att arbetet ska ske utifrån barnens behov.

Romska EU-medborgare i Sverige befinner sig i ett rättsligt, socialt och ekonomiskt limbo. De har genom tiderna i Europa fått utstå en obestämd väntan utan att veta när eller ens om något kommer att hända för att de en gång för alla ska få ta del av samhället på samma villkor som alla andra invånare i samhället. Den senaste tiden har hatbrotten mot denna grupp eskalerat. På grund av att många inte har en säker plats att sova på kan det antas att brotten kommer att fortsätta. Vi ser det därför som viktigt att hela samhället med dess olika instanser arbetar aktivt för att motverka att fler hatbrott sker.

Eftersom det i planen framgår att planen ska följas upp ett år efter verkställighet ser vi det som en möjlighet att då lägga till det som vi menar hade förbättrat situationen för målgruppen.

Tom Heyman (VägV)

Ordförande, fullmäktige! Unionsrätten har inte tillkommit av en slump. Varje avsnitt har stötts och blötts på otaliga möten innan det slutligen har antagits i fördraget. Då kan inte ett enskilt land eller, ännu värre, en mindre kommun skapa nya regler som i praktiken upphäver fördragstexten.

Varken den sociala resursnämnden eller Göteborgsregionens kommunalförbund har kunskap och kompetens som krävs för att hantera dessa frågor. Det märks också på resultatet, för här saknas politisk analys och det finns inte en rad om de ekonomiska konsekvenserna.

Redan inledningsvis gör man fel, när man på sidan 7 tillskriver unionsmedborgarna rätten att röra sig fritt inom unionen och bosätta sig var som helst inom dess territorium. Någon sådan rätt finns inte. Den fria rörligheten gäller endast för anställda. För övriga gäller en tremånadersregel, såvida man inte har tryggad försörjning. Allt detta regleras i rörlighetsdirektivet, som inte lämnar något utrymme för lokala kommunala tolkningar.

SKL har konstaterat att den svenska lagstiftningen är dåligt anpassad till direktivets regler, framför allt socialtjänstens vistelsebegrepp. Sent omsider har detta nu upptäckts, och eftersom unionsrätten är överordnad nationell lagstiftning måste de svenska reglerna ändras och det arbetet lär ha inletts på Regeringskansliet. Göteborg kan då inte springa före i den processen och införa egna regler, som inte har stöd i unionsrätten och inte heller i svensk lagstiftning.

Man lägger stor vikt vid en dom i förvaltningsrätten i Linköping. Den domen är inte prejudicerande, och den gällde tillfälligt nödbistånd i form av bidrag till inkvartering vintertid. Den kan knappast åberopas generellt. Men med stöd av denna dom vill man nu öppna hela det sociala välfärdssystemet för alla och ersätta reglerna om bosättning med det kommunala vistelsebegreppet. Därmed öppnar man också en möjlighet för permanent bistånd för hela den aktuella gruppen.

Det är inte tillåtet att bosätta sig hur som helst i landet. Sedan länge finns det strikta regler för en avvägning av allemansrätten och markägares skydd mot olaga intrång.

Men även här har Sverige lyckats trassla till regelverket så att Kronofogdemyndigheten, som är ansvarig myndighet, inte kan göra identitetskontroller och därmed inte heller genomföra sin uppgift. Polisen å andra sidan, som kan göra identitetskontroller, anser sig inte skyldig att bistå andra myndigheter. Kontrollen i Sverige av tremånadersregeln har nyligen flyttats från Polisen till Migrationsverket och därmed i praktiken upphört att fungera. I det här förslaget vill man nu i stället att denna uppgift ska överföras till lokala socialsekreterare, som saknar förutsättningar för att lösa den.

Kontrollen av direktivets efterlevnad är en statlig uppgift och måste så förbli. Förslaget har ingen lösning, annat än att illegala bosättningar ska undvikas och att gällande, icke fungerande lagstiftning ska följas – men den ger ingen roll för kommunen i de här sammanhangen.

Ibland finns det även barn i bosättningarna, och förslaget förutsätter då att skolundervisning ska erbjudas. Att de aktuella barnen har skolplikt i sina hemländer bortser man ifrån. En svensk lokal myndighet kan inte upphäva en plikt i andra länder.

Det föreliggande förslaget tar inte hänsyn till unionsrätten och dess övergripande roll. Det bortser också från det faktum att svenska kommuner måste agera enhetligt och tolka lagbestämmelserna på samma sätt. Kommunens regler måste därför utarbetas tillsammans med SKL och Göteborg kan inte bedriva en alldeles egen unionspolitik.

Den svenska lagstiftningen måste förändras så att den överensstämmer med direktivet. Göteborg kan inte heller här ha en alldeles egen lagstiftning. Ansvar för politiken åvilar staten. Ansvarsfördelningen mellan statliga och kommunala myndigheter måste vara klar och bygga på fördragets grunder.

Det föreliggande förslaget kan därför inte antas. Jag biträder därför yrkandet om återremiss till kommunstyrelsen med uppdrag till styrelsen att följa SKL:s arbete och återkomma till fullmäktige med ett nytt, reviderat förslag, anpassat till rörlighetsdirektivet och den omarbetade svenska lagstiftningen.

Karin Pleijel, biträdande kommunalråd (MP)

Fru ordförande, Göteborgs Stads beslutsfattare och göteborgare! Jag är ledsen att höra Tom Heymans slutsats här. I Göteborg handlar det om 17 barn som går i skolan. De flesta av dem har aldrig gått i skolan i sitt hemland, trots skolplikten. Så jag tycker det är en ganska grym dom över dessa som både du och Moderaterna lägger.

Jag yrkar bifall till det här förslaget och att vi beslutar i dag.

Det är ju ett problem att människor är så otroligt fattiga så de sätter sig och tigger på gatan, som vi inte kan lösa snabbt. Vi måste tänka på kort sikt: Vad gör vi för dem som befinner sig i vår kommun och som vi har ansvar för när de är utsatta i nöd? Och vad gör vi på lång sikt gentemot de här länderna, så att skolplikten faktiskt kan fungera i praktiken och man inte utsätts för diskriminering eller armod, som ofta är det man flyr ifrån?

I Göteborg har alla barn rätt att utveckla sin potential. Det spelar ingen roll om pappa sitter och tigger på gatan eller om han är Volvochef. Alla har en inre potential. Vad vet vi om vad det blir av de här barnen? Det kan bli en ny nobelpristagare i litteratur kanske, eller kanske en ovanligt duktig polis, som Marius som nu bor på Brännö och som drömmer om att bli polis. Tänk vilken polis, med den bakgrunden!

Vi har också barn som har börjat gå i skolan här och som tycker det är så kul att lära sig saker, så när de sedan kommer tillbaka till Rumänien är de motiverade att gå i skolan och kanske ser till att det blir en skolgång som annars inte hade blivit av.

I Göteborg följer vi barnkonventionen. Varje barns rätt är det som är grundpelaren i detta resonemang. Ja, tre månader – om ni själva har eller har haft barn i skolan skulle ni nog tycka att tre månader utan skolgång är ganska svårt att ta igen. Det är rätt mycket kunskaper och möjligheter som man missar under en sådan tid. Och det kanske till och med är sex månader som man befinner sig här. Vi ska inte låta den kapaciteten gå till spillo!

Tiggeri kan aldrig ses som en långsiktig försörjning, utan den unga generationen måste kunna utbilda sig bort från samma öde som sina föräldrar.

Jag är väldigt glad att Folkpartiet och Kristdemokraterna kommer att bifalla det här förslaget – ni har inte varit uppe än, men jag vet att ni stödjer de rödgrönrosa. Det är tragiskt att Moderaterna går emot. Jag har en vän som är uppväxt i USA, ett land med ganska liberala värderingar enligt min uppfattning, och där är det en fullständig självklarhet att det spelar ingen roll vad man har för bakgrund utan alla barn ska naturligtvis kunna genomföra den amerikanska drömmen, och man ska naturligtvis gå i skolan. Jag önskar att Moderaterna tog en annan ställning i den här frågan.

När det gäller avhysningar måste jag påminna om att en hård linje inte alltid, som Moderaterna och Vägvalet ger uttryck för här, och även SD om jag inte minns fel, är det mest effektiva för att nå framgång. Det är så att historiskt har det gått mycket bättre här i Göteborg när det gäller att det inte har blivit några illegala bosättningar på mark som är svåra att hantera, utan det är en annan ingång där socialsekreterare bemöter de här människorna med respekt, med tolk och informerar om vilka möjligheter man har. Det är faktiskt det som har gett framgång.

Så tänk om i den här frågan! Jag skulle önska det från både Vägvalet och Moderaterna.

Maria Berntsson (KD)

Ordförande, fullmäktige, åhörare och lyssnare! Vi ser dem varje dag – när vi går till affären, när vi går till bussen. De har kommit hit för de ser att det här är ett bättre alternativ än där de bor, hemma i Rumänien eller Bulgarien. De ser att sitta och tigger som ett bättre alternativ än att vara hemma i sitt hemland.

Därför är det bra att Göteborg, såväl kommunen som inte minst civilsamhället, har arbetat på olika sätt för att underlätta livet för de allra mest utsatta och för dem som kommer hit och sitter och tigger. Det är bra att Alliansen tog det här initiativet att ta fram en handlingsplan. Det är bra att handlingsplanens ledord har varit att bemötande och behandling av dem som kommer hit och tigger ska vara rättssäker, human och likvärdig. Det är viktiga pelare att hålla sig i i det här arbetet. Det är inte enkelt, det är svårt – men det är nödvändigt att ha en sådan här handlingsplan när vi är många som blir berörda.

Av alla politiska mål är barns och ungas uppväxtvillkor viktigast för oss kristdemokrater. Ibland följer det med barn när de kommer hit och tigger. Dessa barn växer upp i utsatta miljöer och det krävs krafttag för att säkerställa att deras rättigheter tillgodoses. I alla beslut som rör barn ska barnets bästa alltid sättas främst. Enligt handlingsplanen ska socialsekreterare ägna sig åt uppsökande verksamhet – det gör de redan i dag – och det ska göras orosanmälan när barn befinner sig i olämpliga miljöer, och är det fara för barnet så blir barnet omhändertaget. Handlingsplanen anger också att skola ska erbjudas dessa barn. För oss är det en självklarhet.

FN:s barnkonvention gäller alla barn, överallt och alltid.

Samtidigt har vi lagar, regler och förordningar som ska följas. Illegala bosättningar ska hanteras enligt det som gäller – där är handlingsplanen också tydlig. Dilemmat i de här frågorna är att det inte bara är kommunen som är aktör utan även Kronofogden och Polisen, och vi måste samverka med dem för att det här ska vara bra och för att det ska ske på ett rättssäkert, humant och likvärdigt sätt.

Ansvar för att EU-medborgare lever i fattigdom, utanförskap och diskriminering ligger dock på deras hemländer, och det kan inte tas över av något annat land. EU har ett stort ansvar för att påskynda arbetet i respektive land för att komma åt grunden till att människor ser tiggeri som sin enda utväg. Här behöver EU och andra politiska nivåer sätta ett större tryck på de länder som diskriminerar romer och andra.

Kristdemokraterna har lagt ett tilläggsyrkande, som jag yrkar bifall till samtidigt som jag yrkar bifall till planen. Det handlar om att ge stadsledningskontoret i uppdrag att utreda möjligheterna att kräva ekonomisk kompensation för de insatser som kommunen gör från svenska staten, EU och EU-medborgarnas hemländer. För, som sagt, det här är en gemensam fråga som vi har att hantera i EU så vi vill titta på det. Jag yrkar bifall till handlingsplanen och tilläggsyrkandet från Kristdemokraterna.

Staffan Levinsson (SD)

Tack för ordet. Ja, här har vi nu ytterligare ett dokument som tar upp problemet med tiggare och fattiga EU-medborgare som kommer till Sverige – jag vet inte hur många olika dokument som har producerats med anledning av detta.

Vad jag tycker är uppseendeväckande är att det inte finns några direktiv i den här planen för hur mycket åtgärder kostar. Det är någonting som många av remissinstanserna tar upp – man är orolig för vad det här kommer att kosta och hur mycket mer personal man måste anställa.

Hela 27 remissinstanser har fått frågan och yttrat sig – i vanliga fall är det kanske tre, fyra eller fem som blir tillfrågade. Det visar hur mycket tid och kraft de här problemen tar ifrån kommunens förvaltning.

Här nämns att man ska erbjuda gymnasieskola upp till 18 år. Men de har faktiskt rätt till skola i sina hemländer, trots att Feministiskt initiativ påstår att så inte är fallet.

Jag undrar också: Var är föräldrarnas ansvar? Det pratas hela tiden om vad samhället ska göra, men det är faktiskt föräldrarna som har huvudansvaret för sina barn. Jag har två söner själv och jag tar huvudansvaret för dem. Det måste de här människorna också göra! Men det är ett evigt prat om rättigheter hela tiden.

Vi vet inte hur länge de har varit här. De bosätter sig illegalt. Det påstås att de inte har initiativkraft att ta sig in i det komplicerade samhället. Ändå har de haft initiativkraft att ta sig hit – mycket underligt! Det sprids rykten om det generösa Sverige och bara det gör att fler söker sig hit. Tiggeriet är organiserat.

Feministiskt initiativ tycker att det är fel att avhysa folk. Men de bor olagligen på någon annans mark, de skräpar ner och gör sig skyldiga till miljöbrott – och det tycker ni är helt okej? Det är otroligt att höra hur ni resonerar!

Att Sverige ska lösa andra länders problem är tydligen utgångspunkten för många i den här församlingen.

Karin sade att det hjälper med dialog, som det så vackert heter nu för tiden – då uppstår inte problemet, då blir man av med problemet med bosättningar. Men på sidan 20 i dokumentet står det: ”Ett dilemma är att samma personer flyttar från plats till plats”. Trots att man vet att man vistats illegalt på ett ställe och fått information om att detta är fel och man måste flytta så flyttar man till ett annat ställe. Då bryter man uppenbarligen medvetet mot svensk lag – som man känner till eftersom man fått information om!

Jag vill till sist yrka bifall till Sverigedemokraternas förslag i kommunstyrelsen, att inte godkänna planen.

Hanna Lindquist (S)

Den här planens värdegrund grundar sig i alla människors lika värde och rättigheter, med syfte att stärka likabehandlingen. Jag är väldigt stolt att vi faktiskt kan presentera en sådan här plan i kommunen.

Någonstans tycker jag vi ska böttna i vad till exempel Europeiska unionen handlar om och det samarbete vi har trätt in i. Där regleras att en medborgare i ett EU-land – vilket många av de migranter som kommer hit är – också är en unionsmedborgare. Man ska då komma ihåg att också vi svenskar är unionsmedborgare. Med andra ord: vi har samma rättigheter och skyldigheter. Däribland finns rätten att röra sig fritt inom unionen och bosätta sig var som helst. Precis som tjänstemannautlåttandet säger, om det är en vistelse som handlar om högst tre månader så finns det inga krav på något annat än att man ska kunna uppvisa en giltig ID-handling. Allt annat som sägs stämmer inte.

Jag tycker man ska komma ihåg i de här diskussionerna att kommunens ansvar gäller för alla människor som vistas i vår kommun. Det kan inte sluta med om man är här tillfälligt eller om man är uppväxt här. Det är vårt ansvar att ta hand om de människor som vi har inom vår kommun.

Så vill jag prata om en del av planen som engagerar och betyder allra mest för mig, och det är de möjligheter vi har kunnat ge att barn till EU-migranter ska få gå i skola. När jag började mitt politiska engagemang så började jag arbeta för att barnkonventionen skulle implementeras i svensk lag. För mig har utbildning alltid varit en av de viktigaste frågorna, för det är en mänsklig rättighet och det är någonting som bygger samhällen och som bygger vår framtid. Därför är det extra kul med en plan som har sin bakgrund i och tar avstamp i barnkonventionen, där man ser till barns bästa och där man vågar gå mot strömmen. Många pratar om det som något dåligt, att Göteborg skulle göra någonting som inga andra kommuner gör, men jag tycker i stället vi ska vara stolta – bara för att ingen annan har vågat kan vi göra det.

För det ska handla om det som är rätt, inte det som är lätt. Det är lätt att följa strömmen och göra det som alla andra gör, men det är betydligt svårare att bryta sig ut och våga säga: Vi tror att det här kan vara en väg framåt!

När det kommer till utbildning är det många organisationer, bland annat Unicef, som tar fasta på hur oerhört viktigt utbildning är och att det är en rätt man har. Till exempel säger Unicef när det kommer till likabehandling och att alla barn ska ha möjlighet till utbildning, att när det kommer till att garantera mänskliga rättigheter är det bara landet där ett barn vistas som kan vara garanten för det – om man är i ett land, kan det inte vara något annat land, på andra sidan jordklotet eller liknande, som kan garantera den rätten – och att barn är egna individer oavsett

föräldrarnas bakgrund, ställning eller vilka beslut de tar. Det tycker jag är oerhört viktigt att komma ihåg i den här diskussionen.

Att rätten till utbildning är central för att komma ur fattigdom och utanförskap tror jag inte ens vi behöver diskutera.

Slutligen tycker jag att vi kan prata om allt möjligt – om hemländernas ansvar och liknande – men vi måste också ta ansvar för den situation vi har här. Vi kan inte agera utifrån hypotetiska scenarier eller säga att om någon hade agerat på något annat sätt så hade vi gjort så här. Därför är jag så glad att vi går före och till exempel erbjuder rätt till utbildning.

Fattigdomen i andra EU-länder är inget som vi kan göra något åt – utöver det tryck som vi kan sätta i EU och liknande, så klart. Men det är också så att vi måste ta ansvar för dem som vistas i vår stad och i vår kommun. Därför tycker jag det tillhör vår skyldighet.

Jag är väldigt glad för den här planen och vill yrka bifall till det förslag som ligger.

Louise Thörnqvist (Fi)

Ordförande! Hej fullmäktige! Jag vill börja med att säga att jag tycker det är bra att vi i Göteborg tar de här frågorna på allvar och arbetar med till exempel skolfrågan, men jag anser att miljöfrågan överskuggar de sociala frågorna. I planen nämns på flera ställen de miljökonsekvenser som bosättningarna kan ge upphov till. Jag menar att insatser av enkel karaktär kan göra skillnad, både för målgruppen men också för miljön och för att förebygga sådana konsekvenser. På den konferens som nämndes tidigare gavs förslag om att till exempel möjliggöra att slänga skräp eller att få sina sanitära behov tillgodosedda. På så vis kan vi både göra det bättre för målgruppen och minska miljöpåverkan. Jag menar att det här kan hanteras på ett mer konstruktivt sätt än att bara diskutera lösningar i form av avhysningar. Med detta sagt skulle jag vilja att vi framöver byter fokus och ser vad vi kan göra utöver dessa avhysningar.

Jag skulle också vilja passa på att kommentera jämställdhetsperspektivet. Det har kommenterats av flera remissinstanser att det behöver beaktas mer. Vi skulle gärna se att det konkretiseras mer vad som kan göras. Det framgår av planen att kvinnor och transpersoner kan antas vara mer utsatta, och då skulle vi vilja att det lyfts mer och åtgärder vad vi kan göra där.

När planen utvärderas och det kanske kommer tillägg skulle vi gärna se att miljöperspektivet lyfts på ett annat sätt och att det konkretiseras vad som kan göras för kvinnor och transpersoner.

Staffan Levinsson (SD)

Louise, om folk tältar vid Götatunneln, hur ska man lösa de sanitära problemen då?

När Rumänien och Bulgarien gick med i EU – det är ju framför allt de länderna som de här människorna kommer ifrån – varför sade ni inte att det skulle bli sådana här sociala problem i Sverige, att det skulle komma hit sociala problem som vi skulle få lösa för andra länders räkning? Det kunde ni väl ha sagt – men det förnekades ivrigt, så skulle det inte bli!

Louise Thörnqvist (Fi)

Det är just det jag menar, att sådana förslag behöver arbetas fram. Jag har inget förslag här och nu för Götatunneln, men jag tror att någon kan komma fram till någonting bra som jobbar med frågan.

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack, fru ordförande, fullmäktige, göteborgare och Sverigevänner! Jag ska inte lägga till fyra fem saker till – det verkar bli en tävling om vem som kan tacka flest personer.

Jag uppmanar alla göteborgare och de 100 000 människor som följer mig på Youtube att ladda hem den här skriften, *Illegala bosättningar i Göteborg*, och slå upp sidan 12. Där står det precis vad kostnaderna är. Men jag ska inte uppehålla mig vid den heller.

Jag hade en interpellation om tiggeri som inte kom upp, så jag tänkte dra några små grejer från den. Statsministern sade i sitt Sommartal så här: ”Jag anser att det enda rimliga målet för Sverige är ett samhälle där absolut ingen tigger på våra gator.” Han fortsatte: ”Vi tillåter inga olovliga bosättningar på allmän eller privat mark.” Vi ser hur det går med det i Malmö till exempel. Om att alla tiggarna ska tillbaka till sina hemländer sade han: ”att se till att människor som tigger kommer in i utbildning och sociala system *i sina hemländer*”.

Vi måste våga ha en dröm om att man kan annat än det som redan är gjort. Ändå står jag nu här och säger: Visst gör det ont när knoppar brister! Det är glädjande att vi sverigedemokrater påverkar – allt annat vore konstigt. Vi är Sveriges tredje största parti och vi har en opinion på 20–27 % i ryggen. Och det är inte trots folkvandring eller ökade EU-migranter i Göteborg och Sverige – det är på grund av detsamma. Vi ser nu yrkanden och förslag från KD och Moderaterna som alltmer närmar sig oss. Visst gör det ont när knoppar brister!

Men tyvärr är de långt ifrån tillfredsställande. I KD:s yrkande vill man kräva ekonomisk kompensation från svenska staten och EU. Vad som verkar ha gått KD helt förbi är att pengar från dessa två håll är pengar som vi svenska skattebetalare har betalat in. Maria Berntsson vill med andra ord att kompensation för kostnader som Göteborgs Stad har för EU-medborgare

ska bekostas av svenska skattebetalare – jag tar mig för pannan! Jag skulle vilja kalla detta för en intellektuell härdsmäla utan liknelse i Göteborgs politiska historia. Visst gör det ont när knoppar brister!

Jag vill också citera Kalle Bäck från Kristdemokraterna med hans egna ord från hans senaste interpellation: ”Göteborgs stad har naturligtvis inget befolkningsansvar för personer som är medborgare i andra länder.”

Jag har stått här två gånger och frågat om alla EU-migranter ska ha rätt till socialbidrag i Göteborg när de kommer hit. Jag har fått ja från den här sidan båda gångerna innan. Jag ställer nu frågan en tredje gång. Någon av er får gärna komma upp och säga nej nu. Ska alla EU-migranter ha rätt till socialbidrag om de kommer till Göteborg?

Jag yrkar naturligtvis bifall till Sverigedemokraternas yrkande i kommunstyrelsen att totalt inte godkänna denna plan.

Lars Hansson, kommunalråd (SD)

Tack, fru ordförande, fullmäktige, vänner, radio, GP och alla åhörare! Fi har aldrig några lösningar på problemen som vanligt. De har jordens största plånbok, de bara öser pengar på allting. Men saker och ting ska ju betalas också!

Ni politiker som ligger bakom tiggerigisslet, vem av er här inne skulle vilja se sin gamla mormor eller farmor, sin broder, syster eller barn sitta och tigga i regn och rusk i 14 timmar varje dag för att få ihop en tjuga eller två – och sedan gå och lägga sig i ett tiggarläger utan tillgång till vatten, mat eller sanitära anläggningar, där sjukdomar och vanskötsel blir vardagsmat, där råttor springer omkring och gnager på gud vet vad, där det byggs berg av sopor med mera?

Titta in i kameran och säg till de människorna som ni lockar hit och tillåter att komma hit och ger falska förhoppningar genom att tillåta dem att tigga på våra gator och torg – säg förlåt till dem, vi har gjort fel! Sägg det – för det har ni gjort!

Vi sverigedemokrater vill hjälpa tiggarna i deras egna länder, Rumänien, Bulgarien, Tjeckien, Slovakien, Ungern med mera – var de än kommer ifrån. Det är dags att ni som styr i Göteborg tar ert ansvar på allvar och faktiskt gör något åt problemet med tiggeriet – på riktigt! Göteborgarna har tröttnat på ert flagranta hanterande av ett gigantiskt stort och allvarligt problem. Öppna era ögon! Lämna era slutna rum och kom fram i ljuset där göteborgarna finns! Frigör tiggarna från deras tunga ok! Låt dem åka hem! Låt barnen få gå i skola i sitt hemland!

Jag yrkar bifall till Sverigedemokraternas yrkande, att inte godkänna planen.

Karin Pleijel, biträdande kommunalråd (MP)

Lars Hansson – det var svårt att inte gå upp här. I de länder där man har förbjudit tiggeriet – har det då blivit mindre fattigdom? Nej man har kriminaliserat människor som redan befinner sig på absoluta botten i samhället. Dina enkla metoder löser inga problem. Jag är ledsen att säga det för du kanske tror det. Men det är faktiskt inte så att du löser problemen på det sättet.

Och jag måste säga att jag är väldigt ledsen över framför allt Jonas Ransgårds ställningstagande här fortfarande. Här i Göteborg går 100 000 barn i skolan. Av dem vill ni neka 17 skolgång! Det är 17 tusendels procent. Det är väldigt få barn. Man pratar om volymer och tiggarna och så. Då kanske man inte tänker på att det är individer. Det är barn, alla dessa. Och de har rätt att gå i skola.

Jag är väldigt stolt över att Göteborg erbjuder dem den rätten.

Lars Hansson, kommunalråd (SD)

Ja, Karin Pleijel, de är barn, de är fattiga – men de är i fel land. Vi skickar mängder med pengar till deras länder från EU. De är alltså på fel ställe! Jag tycker de ska vara där de ska vara. Och vi ger dem massor av pengar. Vad är felet med att de åker hem till sitt land och får gå i skolan där och får den vård de behöver där?

Varför ska vi behöva ta hand om hela världens barn och folk?

Helene Odenjung, kommunalråd (FP)

Det blir väldigt avslöjande när Lars Hansson säger: De är i fel land. Det skulle aldrig en liberal kunna säga. För det handlar om att man har rätt att röra sig fritt i EU. Detta är EU-medborgare. De har rätt att komma hit. De har rätt att söka jobb här under tre månader.

Men Lars Hansson förnekar sig inte, för det är inte vad detta handlar om. Det handlar om att du gör skillnad på folk – och det har ni i Sverigedemokraterna alltid gjort. Det kan vara klokt att kunna sin historia, inte bara sitt politiska partis historia utan kanske Sveriges historia. Det är inte så länge sedan som en miljon människor i Sverige var tvungna att åka härifrån för att vi var fattiga. Släktingar till mig och säkert till flera här var tvungna att ge sig över på stormiga hav – ganska likt det som händer nu fast i en annan dimension.

Och du har mage att stå här och säga att de är i fel land. Det är ynkligt!

Lars Hansson, kommunalråd (SD)

Jag må vara ynkelig. Men om de nu kommer hit och vi betalar 33 miljarder för att de ska vara i det land de kommer ifrån – får vi tillbaka de pengarna då?

Sedan pratar du ofta om att öppna ditt hjärta. Har du öppnat ditt eget hjärta – eller är det bara vårt hjärta och plånbok du vill öppna?

Det är jag lite nyfiken på Helene.

Jörgen Fogelklou (SD)

Jag ska försöka ta fyra repliker samtidigt så jag slipper gå upp fler gånger.

Pleijel – det är klart det är barn. Men du cementerar ju rollerna som tiggare i Göteborg. Det var en sak.

Ja, man har förbjudit tiggeri på andra ställen. Nu är jag osäker på om det var Haag eller Gent som beskrevs i Agenda, men där förbjöd man tiggeri. De var borta på en vecka och borgmästaren fick frågan: Var befinner de sig nu. I Sverige sa han!

Odenjung – nu var du liberal här och pratade om rättigheter. Då kan jag fråga dig: Har man rätt till socialbidrag i Göteborg om man är en EU-migrant?

Och den här Amerika-grejen – lägg av med den! Det var under 70 år. Det fanns ingen välfärd i Amerika. Så sluta med det. Och fråga indianerna vad de tyckte om det! Det är alltså en löjlig diskussion. Lägg av med sådant trams!

Karin Pleijel, biträdande kommunalråd (MP)

Vi ger pengar till EU och det stämmer att en del av detta absolut ska gå till att få drägliga förhållanden för dessa barn. Därför har den svenska regeringen och den rumänska startat ett samarbete för att vi ska få utväxling av dessa på plats. Inget hindrar att vi gör det – samtidigt som vi hjälper dem som finns här som vi har framför ögonen och som vi har ansvar för då de befinner sig i nöd.

Och även i Göteborg har vi ett samarbete. Det socialdemokratiska kommunalrådet Marina Johansson har varit nere i Buzau som är en av de städer varifrån många fattiga kommer just till Göteborg. Man måste lösa problem genom att jobba på många olika fronter. Och

naturligtvis önskar alla att det var fantastiskt härligt att gå i skola i Rumänien och att man gjorde det. Men tyvärr är det inte det vi ersätter här i Göteborg utan det är ingen skolgång. De flesta av dessa barn har inte gått i skola innan utan vi erbjuder den chans som är en mänsklig rättighet och som de har full rätt att få tillgodosedd här i Göteborg.

Anneli Hulthén, kommunalråd (S)

Ordförande, fullmäktige! Det är lätt att bli extremt känslomässig i denna diskussion. Hade jag varit lagd åt det hållet hade jag kunnat berätta om mitt möte med föräldrarna till den unge man som blev innebränd i ett tältläger i Stockholm när jag träffade dem i deras så kallade hem i en by i Rumänien. Jag kunde också ha berättat om de barn som inte hade vatten hemma vilket gjorde det ganska svårt för dem att få något i magen innan de skulle gå den långa vägen till skolan. För skola fanns, men det fanns ingen skolbuss. Jag skulle också kunna berätta om barn som gick omkring och bar på andra barn. De hade fått barn tidigt för det fanns ingen annan utväg, det fanns ingen annan information för dem att få där de bodde. Jag kan också berätta om den 28-åriga mamma som lämnade sina fyra barn hemma när hon åkte till Stockholm för att tiggas, för ersättningen i muggen hon hade i Stockholm var mer än de 44 kronor hon har i ersättning i sin by i Rumänien.

Men nu är jag inte den känslomässiga sorten så jag ska inte berätta om det. Däremot vill jag säga att för mig är barnkonventionen vägledande. För mig är rätten till utbildning det viktigaste. Jag tänker aldrig fråga var det barnet kommer ifrån. Dörren till vår skola ska vara öppen.

Den som nekar barnet att komma till skolan tycker jag tar på sig ett oerhört stort ansvar. Och det handlar inte om att ta på sig hela det rumänska utbildningssystemet. Det handlar inte om 0–18 år i skola. Det vet vi alla. Det handlar om att ge det barnet ett andrum i tillvaron, en liten stund av lycka, en liten stund av glädje, en liten stund att åtminstone få hålla i en penna och göra något annat än att hålla i en mugg. Det är precis vad det handlar om. Därför ska den göteborgska skolans dörr vara öppen även i fortsättningen.

Sedan vet jag att vi kan beskriva verkligheten på olika sätt, Jonas Ransgård. Vi gör det ibland och jag säger inte att du har rätt eller jag har fel eller tvärtom. Däremot om det är samma möten vi beskriver och refererar till – till exempel det mötet med samordnaren på nationell nivå vill jag nog påpeka att det var inte riktigt så han uttryckte sig. Han uttryckte sig som att den stora utmaningen var just problemet med hur vi ska hantera skolan. Han sa inte att det ena var rätt eller det andra var fel.

Jag skulle vilja säga att så är situationen i GR också – för mig veterligen är Göteborg inte en minoritet i GR. Snarare delas den uppfattning Göteborg har av flera kommuner i GR. Dessutom är du vår stads representant i GR och ska företräda stadens uppfattning i denna fråga. Och det hoppas jag att du gör när vi väl har fattat detta beslut.

Men den göteborgska skolans dörr – den ska vara öppen.

Daniel Bernmar, kommunalråd (V)

Ordförande, fullmäktige, göteborgare! Jag börjar med att yrka bifall till avgörande i dag och bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut. Sedan vill jag passa på att tacka Pleijel och Odenjung, Berntsson, Hulthén med flera för att på ett förtjänstfullt sätt ha lyft vikten av att försvara människovärdet. Jag ska därför inte upprepa något av det de var inne på, hoppas jag. I stället ska jag gå på det som inte har varit uppe.

I ett tidigare inlägg togs bland annat EU-rätten upp. EU-rätten är en snårig historia så tillåt mig därför att citera två artiklar i det nu gällande fördraget för Europeiska unionen: Unionen ska bygga på värdena respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstaten och respekten för de mänskliga rättigheterna inklusive rättigheter för personer som tillhör minoriteter. Dessa värden ska vara gemensamma för medlemsstaterna i ett samhälle som kännetecknas av mångfald, icke-diskriminering, tolerans, rättvisa, solidaritet och principen om jämställdhet mellan kvinnor och män. I artikel 3 står: Unionen ska erbjuda sina medborgare ett område med frihet, säkerhet och rättvisa utan inre gränser. I nästa punkt står: Den ska bekämpa social utestängning, diskriminering samt främja social rättvisa och socialt skydd, jämställdheten mellan kvinnor och män, solidaritet mellan generationerna och skydd av barnets rättigheter.

Så EU-rätten är en snårig historia men den är i första hand och alltid något som står upp för de mänskliga rättigheterna. Det är väldigt tydligt i fördragets första tre artiklar. Och det kommer från en vänsterpartist – det är inte varje dag!

Det var hundra år sedan vi senast såg den bottenlösa fattigdom som rumäner och bulgarer i dag visar på våra gator. Hundra år sedan det fanns backstugusittare och barnauktioner och trasproletärer levde på våra gator och i jordhål. Vi ska minnas vår historia och vad som gjorde att den fattigdomen i dag inte är kvar. Många länder har gjort den resan. Jag är glad över att det finns en majoritet här inne som står upp för den erfarenheten och vad den resan har inneburit – att människovärdet är okränkbart och att det är universellt.

Men vad denna debatt också lär oss är att det är en lärdom vi måste vakta, vårda och slåss för varje dag. Och jag är glad att vi åtminstone har majoritet för det här inne.

Staffan Levinsson (SD)

Så låter det som vanligt när Vänsterpartiet är uppe. Det är rättigheter, rättigheter och återigen rättigheter. I det lilla stycket här nämner man rättigheter nio gånger. Men inga skyldigheter! Vad har man för skyldigheter när man kommer hit som tiggare då? Ska man ta hänsyn till miljön? Ska man slänga bilbatterier ute i skogen? Är det rätt? Eller göra sina behov så att folk

kan se det från sina köksfönster? Är det en rättighet man har? Eller har man kanske skyldighet att göra det någon annanstans?

Sedan säger Karin Pleijel: Vi ska hjälpa dem där och vi ska hjälpa dem här. Vi ska göra allt! Och Feministiskt initiativ då – det här med Götatunneln: vi tycker att de ska få vara här och lösa deras sanitära problem. Men någon annan får tala om hur vi ska göra det. För ni har ju inga lösningar! Det här är en fin sammanfattning av hur det ser ut på den rödgrönrosa röran på den sidan.

Mats Mattsson (SD)

Ordförande, Sverigevänner! De här hundra åren har vi hört om. Ni känner till hur svenskt välstånd byggdes upp. Det var något som hette Versaillesfördraget. Är det någon som minns det? Det var tyskarna som byggde Sverige. När jag började jobba på 50- och 60-talet var alla verktygsmaskiner och allting licenstillverkade tyska maskiner. Vi ska inte ta upp det i denna debatt men man jobbade för sin välfärd! Det görs inte i dag. Tiggarna som kommer hit dränerar Sverige på pengar. Sedan ska våra åldringar ligga i sin egen träck.

Jag yrkar på Sverigedemokraternas yrkande.

Helene Odenjung, kommunalråd (FP)

Jag är ledsen att jag är här uppe igen men jag kan inte låta bli eftersom så mycket dumheter på samma gång inte går att låta passera, för då verkar det som att vi inte har bemött det och då har de vunnit debatten och det klarar jag inte.

Självklart ska svensk lag gälla i Sverige. Alla som vistas i Sverige ska följa svensk lag. Jag sade det i mitt inledningsanförande. Man har rättigheter och man har skyldigheter. Det är självklart.

Vad händer med bosättningar på farliga ställen? Jo, Dario beskrev att man för dialog med dem för att få dem att flytta sig. Man säger: Nu måste ni flytta er härifrån. Därför behöver man inte ta till så stora apparater för att göra det här som man har behövt på andra ställen då man vet att man har dialog som är viktigt.

Jag skulle vilja ha en helt annan arbetsmarknadspolitik så att det fanns låglönejobb som man kunde erbjuda och se till att man fick lov att arbeta. Men tänk efter – alla dessa orosmoln som ni målar upp på himlen för att så många kommer hit. De har det värre i sina hemländer! Det är därför de hellre väljer att sitta på gatan. Det är inte bra. Det är förfärligt. Men vad är alternativet? Ni säger då: Vi ska dränka dem med pengar. Var det så du sade, Lars? Vi ska dränka dem med pengar där. Men det har ni inget budgeterat för i er riksdagsbudget – och ni vill inte ens vara medlemmar i EU.

Jörgen Fogelklou (SD)

Fru ordförande! Jag kan inte undgå att notera att när Odenjung gick upp svarade hon inte på min fråga: Tycker du att alla EU-migranter ska ha rätt till socialbidrag i Göteborg?

Lars Hansson, kommunalråd (SD)

Helene, du kunde inte sitta still för det pratades så mycket strunt. Och du ska veta att jag kunde inte heller sitta still när du gick upp. Du säger att du vill ha låglönejobb till de stackarna som sitter här. Låglönejobb! Du borde skämmas. Ska de stackars tiggarna ha låglönejobb? Varför kan de inte få ett jobb som kommunalråd och tjäna 60 000 i månaden i stället? Eller 80 eller 100 000? Nej du vill ge dem låglönejobb. Skäms på dig!

Dario Espiga, kommunalråd (S)

Ordförande! Jag vill säga Fogelklou att socialtjänstlagen är väldigt tydlig. Man måste göra en individuell bedömning för varje person som söker. Vi kan inte svara att ingen får det eller att några ska få för det tillåter inte lagen, som inte är en ramlag utan individuell prövning gäller.

Sedan tror jag inte att några har fått försörjningsstöd av socialtjänsten i Göteborg. Däremot har de rätt till två saker – nödhjälp och möjlighet att få resan tillbaka betald. Det är vad socialjouren gör när de kommer dit. Så jag vill göra klart att det inte handlar om att man inte vill svara på frågan. Socialtjänstlagen tillåter alltså inte att man tar gruppbeslut. Det är individuell prövning för varje sökande person – man måste få sin sak prövad enligt lagen.

Sala kommun beslutade i sina ordningsstadgar att förbjuda tiggeri. Det fick de inte. Svensk lag tillåter inte det. Det kan alltså inte hanteras av någon kommun vilket jag tycker är skönt.

Jag måste också säga följande. Ni pratar som om folk föds med en mugg i handen – att det skulle vara genetiskt för en viss folkgrupp. Det är fattigdom som gör att människor hamnar i den situationen. Det är förnedrande att sitta i timmar utanför Konsum.

Man säger: Skicka hem dem. Men skicka dem till vad? Det är problemet. Varför kommer de? Om vi skickar dem till samma situation som de har kommit ifrån är det ingen lösning.

Jörgen Fogelklou (SD)

Fru ordförande! Politik handlar om att vilja – en vilja att förändra, att skapa förutsättningar för annat. Min fråga var egentligen inte vad lagen säger i dag, Dario. Min fråga var: Vill ni ändra lagen så att alla EU-migranter ska få socialbidrag i Göteborg? Det är en vilja, det är en fråga om vad ni vill göra. För jag har förut fått raka svar från den sidan att ni vill det!

Och jag frågar samma sak till Odenjung. Tycker du att alla EU-migranter ska ha rätt till socialbidrag i Göteborg?

Det är en väldigt enkel fråga.

Saida Hussein (S)

Fru ordförande! Jag ville absolut inte gå upp i talarstolen. Men jag kunde inte låta bli. Kunskap är makt. Kunskap är framtiden. Fattigdomen kan besegras och utrotas. Den är inte av naturen. Den är människors verk. Tillsammans bygger vi den hållbara staden som är öppen för världen – en stad där alla har möjligheter och där framgång föds ur våra olikheter.

Jag kom till Sverige som ensamt flyktingbarn för 22 år sedan – stolt över att växa upp i ett Sverige som har kämpat för mänskliga rättigheter, kvinnorättigheter. Ett Sverige som SD vill kasta in i en tidsmaskin och skicka tillbaka till 1930-talet. Jag känner stor sorg över att vi har ett parti som hör hemma i den rasistiska kulturen i detta hus som är Göteborgs demokratiska hjärta.

Jörgen Fogelklou (SD)

Fru ordförande! Vi blir ganska ofta beskyllda för att vi vill tillbaka till 50-talet och ställa kvinnan i köket och sådant– nu var det till 30-talet. Det vill vi inte alls! Vi vill absolut inte tillbaka. Däremot är vi väldigt många som vet att Sverige skulle ha kunnat bli så oerhört mycket bättre!

Det är vad vi försöker säga.

Julia Bahner (Fi)

Jag ska hålla mig kort. Jag vill bara besvara några frågor som riktades till Fi.

Vi pratar mycket om rättigheter och då blir ju frågan till er: Menar ni att ni *inte* står bakom de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen? Vi har ju misstänkt det men det blir ganska

tydligt när ni ställer den frågan, för de rättigheterna är vad vi har att förhålla oss till i politiken och i våra verksamheter.

Ni undrar varför vi inte pratar om skyldigheter. Men det är precis det vi pratar om. Enligt dessa rättigheter är det vår skyldighet som kommun att erbjuda alla som vistas här grundläggande stöd för sina behov.

När det gäller lösningar är det inte vi politiker som kan föreskriva alla lösningar utan det är experter och förvaltningar som genom utredningar och så vidare – jag tror ni kan detta egentligen – ger förslag på hur saker och ting ska göras.

Sedan tycker ni att vi inte tänker på ekonomin men det handlar egentligen om prioriteringar. Medan ni vill lägga pengar på att återupprätta Gustav Adolfs-firande eller smyckande av någon rondell i Torslanda, vill vi hellre prioritera att ge stöd till människor för deras grundläggande behov – oavsett härkomst. Och det är väl där vi också skiljer oss åt.

Jag hoppas vi kan avsluta denna replikväxling och att ni har fått svar på era frågor.

Lars Hansson, kommunalråd (SD)

Nej – det har jag inte. Jag pratar väldigt gärna ekonomi som du vet och det gör även ni. Men det handlar bara om att ösa, ösa, ösa – köpa, köpa, köpa. Det gör ni och det är ni väldigt bra på. Det andra är ni värdelösa på.

Karin Pleijel, biträdande kommunalråd (MP)

Jag tror ingen har yrkat avslag på KD:s tilläggsyrkande. Så jag gör det och bifall till kommunstyrelsens förslag.

Hemland har nämnts här. Jag funderar på vad man ska kalla ett hemland. Ett land där man blir diskriminerad – är det ens hemland?

Staffan Levinsson undrar om vi ska göra allt. Nej, vi ska inte göra allt – men vi ska göra det vi kan och det vi har förmåga till.

Och Jonas Ransgård kan faktiskt göra något här i dag. Han inledde den här debatten och jag tror han är efter mig på talarlistan. Du har varit tyst och låtit Sverigedemokraterna mest föra talan för det du har förespråkat – nämligen att vi ska låta dessa barn sitta i en husvagn någonstans ute i skogen och i alla fall inte utveckla sina förmågor i matematik och andra saker man kan göra i skolan.

Så jag skulle önska att du hade tagit intryck av den här debatten, Jonas Ransgård, och använder din möjlighet att ändra dig. Jag tror att du vill, kan och törs!

Jonas Ransgård, kommunalråd (M)

Ordförande, fullmäktige, besökare och åhörare! Många frågor låter sig inte förenklas så att den ena åsikten är den goda och rätta och den andra är den onda och felaktiga. Detta är en sådan fråga.

Jag vill börja med att tillbakavisa ett påstående som några andra tog fram förut – nämligen att staden inte skulle ha befolkningsansvar för andra än dem som är medborgare i Sverige. Det är självfallet fel. Vi har massor av göteborgare som är bosatta i Göteborg men som inte är medborgare i Sverige och som vi har befolkningsansvar för. Det tror jag egentligen att vi alla är överens om – om vi tänker efter lite grann.

Det verkar finnas en bred samsyn här i salen om att vi ska motverka illegala bosättningar. Jag tyckte det lät som om Louise Törnqvist från Feministiskt initiativ öppnade för något annat – att dessa i stället skulle underlättas och permanentas. Det skulle ordnas sophantering och så vidare. Men det verkar i övrigt finnas en bred samsyn kring att illegala bosättningar ska vi inte ha. För mig handlar det bland annat om likabehandling. Man har samma rättigheter och skyldigheter i Sverige – oavsett om man är medborgare här eller besökande från ett annat EU-land. Man får inte bosätta sig på någon annans mark.

Vitsen med en ökad kommunal befogenhet kring att avhysa eller upphöra med illegala bosättningar är inte att man ska göra det på något våldsamt eller icke dialogmässigt sätt. Vitsen är att man ska kunna göra det innan dessa bosättningar har etablerat sig för det är mycket svårare då – både för dem som bor där och för dem som ska upplösa bosättningarna. Det vore alltså en bra reform om kommunerna fick bättre befogenheter på detta område.

När det gäller skolgången verkar ni helt bortse från risken att man tas ur skolan i hemlandet för att följa med på en tiggaresa till Sverige. Det är jag inte ensam om att säga. Både Karin Pleijel och flera andra här har beskrivit det som att – ja vi är besvikna på Jonas och nu är det bara Jonas och SD. Men så är det inte alls. Om vi tittar ut i landet gör de allra, allra flesta kommuner samma bedömning som vi moderater – oavsett om de är borgerligt eller socialdemokratiskt styrda. Samma resa till Rumänien och Bulgarien som några av era företrädare här har gjort har andra rödgröna företrädare gjort – och kommit hem och dragit samma slutsats som vi gör kring skolgången. Så måla inte ut det som att det är ett undantag. Det är ni som är undantaget från den gängse bilden i Sverige.

Regeringen delar vår bedömning. Denna regerings nationella samordnare delar vår bedömning. De allra flesta kommunpolitiker i Sverige delar vår bedömning i denna fråga. Och det är inte alls självklart att barnkonventionen skulle innebära att vi ska ordna skolgång i Sverige – när det finns skolgång och skolplikt i hemlandet.

Anneli Hulthén ville beskriva ett möte som vi båda hade varit på på ett annat sätt än jag. För att undanröja det tvivlet vill jag läsa ett kort stycke som regeringens nationella samordnare har skrivit i Dagens Nyheter och där det alltså inte råder något tvivel om vad han menar. ”Det svenska samhället – det offentliga och det civila – kan och bör verka för att alla barn får gå i skolan. Men det innebär inte per automatik att de ska göra det i Sverige! Vi förenklar bilden och intentionen med barnkonventionen om vi entydigt hävdar att det bästa för barn till EU-medborgare som tillfälligt vistas i Sverige är att de går i svensk skola.”

Jag delar däremot Anneli Hulthéns bild att de flesta av Göteborgsregionens medlemskommuner har svarat positivt på den remiss som har gått ut. Det var heller inte det jag hade någon invändning emot. Det jag hade invändning emot tidigare är att om vi tycker att vi har en ärlig ambition att tretton kommuner ska ha samma handlingsplan är det ett märkligt förhållningssätt att vi fastställer den här i Göteborg – innan Göteborgsregionen har tagit ställning till den. För då har vi ju sagt att det enda sättet vi kan ha en gemensam plan på är att ni tycker exakt som vi. Och det är inte så vi brukar göra.

Till sist tror jag det var Hanna Lindqvist som talade om att vi har samma ansvar för alla som vistas här. Men det är faktiskt inte det ni föreslår. Det tycker jag också är en del i problemet här. För vad ni föreslår är inte att besökande EU-medborgare ska ha rätt till bostad, ska ha rätt till försörjningsstöd, ska ha rätt till de socialförsäkringssystem vi har i Sverige, utan vad ni föreslår är att deras barn ska få rätt till skolgång – men de ska fortfarande bo på samma osäkra sätt som förut, de ska fortfarande sakna försörjning och så vidare.

Detta är faktiskt en relevant frågeställning om ni menar att det är samma förmåner och rättigheter man ska ha för att man vistas i Göteborg jämfört med om man är bosatt här. Det är faktiskt inte vad som föreslås i planen. Det vill jag vara tydlig med.

Det är inte det som föreslås.

Karin Pleijel, biträdande kommunalråd (MP)

Jag hade förmånen att träffa den nationella samordnaren som har skrivit den här DN Debatt-artikeln, Martin Valfridsson, i fredags på det seminarium som var i två dagar och som de idéburna organisationerna hade. I motsats till dig, Jonas Ransgård, tog han faktiskt intryck av debatten. Jag var lite orolig. Jag hade fått förbereda några frågor och jag ställde just den frågan till honom: Är det verkligen så att du tycker att vi inte ska tillåtas att ge de här barnen skolgång i Göteborg? Då sade han: Självklart ska ni kunna fortsätta med det!

Det är en myt som sprids om att människor tar sina barn från fungerande skolor i Rumänien och kommer hit. Det är faktiskt en myt, för det är inte så det går till. Det finns inte belägg för detta, utan det är ingen skolgång som vi ersätter här. I något enstaka fall är det någon som har gått i skola tidigare i Rumänien och som fortsätter här, men det faktaunderlag vi har stöder inte påståendet utan det verkar vara en myt – som många väldigt lätt tar till sig, tyvärr.

Jonas Ransgård, kommunalråd (M)

Karin, den fråga som du hade ställt till regeringens nationella samordnare Martin Valfridsson är en annan än den jag tog upp, nämligen: Borde det vara förbjudet för kommunerna att erbjuda skola? Det tycker varken jag eller samordnaren. Är det däremot lämpligt att göra det? Det har han skrivit att han inte tycker. Och det tycker inte jag heller.

Anneli Hulthén, kommunalråd (S)

Ordförande, fullmäktige! Jag tycker det är viktigt att man håller sig till rätt beskrivning av de möten man har haft eller de artiklar som man har läst. Det är självklart helt olika saker om man citerar från ett möte eller om man läser ur en annan artikel, som visserligen kommer från samma person som man varit på möte med. I så fall kan jag säga att jag nog rätt mycket har sagt emot mig själv eller under tiden gång har sagt saker som har varit motstridiga. Valfridsson sade inte på SKL:s styrelsemöte det som Jonas Ransgård öppnade med att säga.

Ska vi beskriva verkligheten som att här är Göteborg ensamt, konstigt och uppför sig illa medan alla runt omkring vet hur man ska göra, till och med den nationella samordnaren? Jag tycker inte det är en rättvisande beskrivning.

Den här beskrivningen från SKL:s styrelsemöte förra fredagen har jag hört från flera moderata företrädare i GR-regionen, och jag håller inte med. Den är inte riktig. Det sker ett arbete, och det arbetet pågår fortfarande. Precis som Karin Pleijel så tydligt säger finns det tankar och samtal med den nationella samordnaren där han absolut inte är lika konsekvent som Jonas Ransgård vill hävda.

GR är ett samordningsförbund där det gäller den minsta gemensamma nämnaren som vi kan besluta om – så är det. Då kan man inte, som Jonas Ransgård gör nu, vända på det resonemanget och säga att det är vi som är proppen – gör inte vi någonting som de andra inte gillar så ska inte vi göra någonting alls. Jag tycker inte det resonemanget håller, Jonas Ransgård, utan det är ett försök att vända Göteborgs kommuns agerande med motiveringen att GR-kommunerna tycker något annat och det stämmer inte med verkligheten.

Jonas Ransgård, kommunalråd (M)

Nu var det tyvärr inte mycket av det Anneli Hulthén sade som stämde särskilt bra.

Vad jag försöker återge här är inte att Göteborg betar sig illa – det är inget citat och jag har inte sagt det, här eller någon annan gång – utan vad jag har försökt säga, och det är inte svårt

att kolla, är att de allra flesta kommuner i landet gör samma bedömning som vi moderater gör. Sedan kan man tycka det är bra eller dåligt, men det är fakta som går att kolla.

Regeringens företrädare har uttryckt samma åsikt som vi i den här frågan. Om den nationella samordnaren har en nyanserad bild av det eller inte behöver vi inte debattera här. Jag läste ett citat ur en artikel. Vad jag försöker peka på är alltså att det är den vanligaste uppfattningen bland Sveriges kommuner, och också i regeringen, som vi företräder här i kväll. Och det gör jag därför att ni försöker beskriva det som att vår åsikt är konstig, udda och avvikande. Det var därför jag ville framhålla att det är den faktiskt inte utan den är fullt möjlig att ha, utan att man är ondsint eller okunnig.

Staffan Levinsson (SD)

Jag vill kommentera det som Karin Pleijel sade, att de inte får gå i skola. På sidan 14 i den plan som vi diskuterar står det: "Dessa barn har rätt till skola, men har ingen skolplikt." Vi hade besök av bulgarisk TV här i somras, och då passade vi på att fråga TV-reportrarna: Har barnen i Bulgarien rätt att gå i skola? Ja, var svaret.

Karin Pleijel, biträdande kommunalråd (MP)

Ja, Jonas Ransgård, det stämmer att många kommuner inte erbjuder skolgång, och jag tror att det finns många små kommuner i det här landet om blir ganska vilsna. Det här är en ny fråga och man vet inte riktigt hur man ska tackla den. I Göteborg och andra större städer är det inte särskilt komplicerat att erbjuda skolgång, för vi har kompetens i romani till exempel. I mindre kommuner förstår jag mycket väl att man kan tveka för att man inte riktigt vet hur detta ska gå till.

Därför tycker jag regional samverkan är en alldeles utmärkt idé, inte bara här i Göteborgsregionen utan i hela landet.

Björn Tidland (SD)

Fru ordförande! Vi har ett omfattande dokument på 62 sidor framför oss. SD, M, KD och FP har kommit med yrkanden eller yttranden – ett stort engagemang från alla politiska läger.

Mycket skrivs och sägs – men tiggarna sitter kvar framför entréerna vid affärer och varuhus. Illegala bosättningar på privat mark står kvar över hela landet. Alla kan väl hålla med om att vi har en situation som vi inte är nöjda med?

Förutom att yrka bifall till SD:s yrkanden vill jag säga att det finns mycket bra skrivet i Moderaternas tilläggsyrkande, som jag skulle vilja skriva under på.

Dario Espiga, kommunalråd (S)

Jag vill klargöra en sak som jag inte förstod. Jonas Ransgård, du säger alltså att vi ska bestämma över GR? För det första var det ni som var initiativtagare till planen, så är det riktigt sagt. Nu vill vi fastställa planen och skicka detta som remiss till GR. Det är det som står i att-satsen.

Att vi skulle besluta över GR är inte vad det handlar om, utan vi vill skicka det som remiss. Det är det vi tycker. Och skulle GR inte ställa sig bakom detta så är det den här planen som Göteborgs kommun ska ha, för att vi har gett uppdraget att ta fram den.

Blanda inte ihop saker och ting!

Jonas Ransgård, kommunalråd (M)

Nu blir detta lite vid sidan av ämnet, men jag kan tänka mig att några av åhörarna blir lite förvirrade av den här diskussionen om hanteringen mellan Göteborgs Stad och de övriga kommunerna i Göteborgsregionen.

Vi har ju ett antal program, handlingsprogram och avtal som vi har gemensamt i Göteborgsregionen. Den gängse gången då är att man tar fram ett förslag, skickar ut det på remiss till medlemskommunerna, sammanställer remissvaren och sedan skickar ut en rekommendation: det här är vad vi tror att vi alla kan vara överens om. Sedan brukar de flesta kommuner fastställa det. De har naturligtvis ingen skyldighet att fastställa det, men de flesta brukar göra det. Varje kommun bestämmer själv.

Vad Göteborg här gör är att man tar emot en remiss från Göteborgsregionen, tar ett beslut i kommunstyrelsen där det framgår att detta är remissvaret till Göteborgsregionen – men förslaget här, Dario, är att planen ska antas. Alltså: Vi tar den här innan det har kommit in någon rekommendation, så vi tänker: Om Göteborgsregionen rekommenderar precis det vi har tänkt själva, då gör vi så. Rekommenderar man någonting annat så har vi redan fastställt planen. Så brukar vi inte göra.

Det handlar inte om att Göteborg ska bestämma över GR, utan det handlar om att vi inte inväntar de andra kommunernas åsikter utan vi tycker att vi vet bäst själva.

Dario Espiga, kommunalråd (S)

Det är så att vi tar vår plan. Om GR sedan har andra uppfattningar kan vi samarbeta i de delar som Göteborgs Stad har. Varför ska vi inte ta en plan förrän GR har bestämt detta?

Det togs ett beslut i kommunstyrelsen om att skicka uppdrag till social resurs att ta fram en plan för Göteborg. Det var ursprunget, och det tycker jag har gjorts korrekt. Det är det vi tar beslut om nu – eller inte; det vet vi inte. Men det är vad det handlar om.

Det andra kom efteråt.

Ordningsfråga

Endrick Schubert (S)

Jag måste säga att jag är lite förvirrad, men jag har en känsla av att jag inte är den ende i fullmäktigeförsamlingen som är det.

Jag tror att vi måste först fastställa huruvida frågan ska avgöras i dag eller återremitteras. Vi bör votera om detta först. Om det blir så att ärendet ska gå tillbaka får ordföranden ta reda på med vilka motiv det ska skickas tillbaks. Men först och främst måste vi avgöra om du får upp 27 röster för att skicka det tillbaks till kommunstyrelsen. Det tror jag är rätt.

Lena Malm, ordförande (S)

Ja, det är precis detta som vi har suttit och diskuterat. Vi har haft en votering vid ett tidigare tillfälle och eftersom det finns två olika skäl till återremiss måste något av de skälen få 27 röster. Det är det som jag ska försöka komma fram till. Om vi först fastställer att det ska återremitteras kanske det får 27 röster, men inte på rätt skäl. Därför måste vi först komma fram till med vilket av skälen som det ska återremitteras.

För att det ska bli tydligt för alla föreslår jag att vi ajournerar oss medan vi reder ut i vilken ordning vi ska fatta det här beslutet.

Tom Heyman (VägV)

Fru ordförande! Jag är ungefär lika förvirrad som min kollega Schubert. För att förenkla processen tar jag tillbaka min motivering och säger att jag har ett rent återremissyrkande. Min motivering kan gå som en protokollsanteckning. Jag ansluter mig till den moderata linjen.

20. Motion av Mats Mattsson (SD) om ersättare till Götaälvbron, att vara klar före 2019

Mats Mattsson (SD)

Ordförande, Sverigevänner! Hisingsbron är den önskade bron – det är denna församling som önskar den. Det är så att den ska byggas 30 meter bred. Den är inte seglingsbar. Den kommer upp till en viss höjd men den där skutan som vi har byggt och seglat runt med, Götheborg, kan inte komma förbi upp till varvet och vi har inget längre ner.

30 meter bred – hur mycket betong går det åt, 10 000 eller 50 000 ton? Varje ton betong ger av 800 kilo CO₂. Hur många ton CO₂ bidrar vi med genom att bygga Hisingsbron?

Där finns ett förslag som ställs mot Hisingsbron. Hisingsbron är beräknad, uppskattad, gissad till ungefär 5 000 miljoner, alltså 5 miljarder – då ingår ombyggnaden av 45:an. Nya Älvbron ligger på 400 miljoner, är 16 meter bred och funktionell. Den kan byggas antingen från 16 meters höjd eller upp till 20 meters höjd.

Man måste ju våga ha en dröm om att vi kan annat än det som redan är gjort. Förhoppningsvis står jag här nästa år och kan konstatera samma sak som med Hake fjord: Vi lyckades få hejd på det! Tack för ordet.

Johan Nyhus, kommunalråd (S)

Fru ordförande, ledamöter, världsmedborgare och brobyggare! Vi måste alla i den här församlingen vara rädda om de demokratiska verktyg som den här församlingen har. Ett av dessa verktyg är rätten att skriva motioner och få dem korrekt behandlade. Detta ställer krav på motionären.

Vi måste inte alltid tycka lika. Vi måste inte alltid dela motionernas intentioner. Vi kan resonera olika. Det är det vi är till för – vi representerar olika väljargrupper.

Men den här motionen är totalt orealistisk – så orealistisk att Lars Hansson ruskade på huvudet när vi behandlade den i kommunstyrelsen och lämnade inget yrkande. Då tycker jag att vi måste diskutera att ni faktiskt missbrukar motionsverktyget.

Motioner går ut till förvaltningar, ibland till bolag. Den här motionen har gått runt till byggnadsnämnden, trafiknämnden, kommunstyrelsen och nu fullmäktige. Den bereds av tjänstemän på ett seriöst sätt. Den behandlas av nämnder på ett seriöst sätt. Det kostar resurser, och jag är väldigt mån om att det ska få vara så. Men då får man baske mig se till att skriva realistiska motioner, inte sitta i kommunstyrelsen och bara jamsa med!

Det vill jag ha sagt när det gäller den här motionen, för den är orealistisk i stora delar och jag tycker inte man ska hantera motionsverktyget på det sättet. Det kostar skattemedel och resurser och det är en nonchalans i politisk maktutövning. Det vill jag faktiskt säga när jag ser den här motionen.

Vi skulle kunna prata mycket om den nya Hisingsbron och jag gör det gärna, Mats. Jag har respekt och förståelse för att ni inte sitter i nämnder. Men det agerandet av er kommunstyrelseledamot i motionsbehandlingen visar att ni inte ens själva tror på idén – så tolkar jag Lars Hanssons uppträdande i kommunstyrelsen. En rakare linje!

Vanliga personer som nyanställs i den här kommunen har sex månaders provanställning. Därefter förväntas man kunna klara sitt jobb och bidra till stadens utveckling. Nu har ni suttit i fullmäktige ett år. Nu borde ni faktiskt ha lärt er att hantera verktygen på rätt sätt.

Om det nu gäller detta varv – har du pratat med Gotenius? Jag har varit där på besök med trafikdirektören och vi har haft en lång diskussion.

Du pratade om betong och räknade upp siffror – det var inte som stämde, Mats!

Jag kommer gärna tillbaka om du skriver en interpellation, men den här motionen tänker jag inte diskutera mer, för den är både dåligt skriven och lite ungefär som i Lorry: ”Jag tänkte inte på det, ursäkta!”

Mats Mattsson (SD)

Ordförande! Ja du Johan! Du tillika med de som har gjort utredningen har inte läst motionen och inte förstått den. Ni har inte orkat ta er igenom den för ni har inte den kompetensen.

Johan Nyhus, kommunalråd (S)

Hur kommer det sig då att din kommunstyrelserepresentant inte hade den kompetensen att han kunde yrka bifall i kommunstyrelsen?

Ta diskussionen hos er själva innan ni skickar in motionerna! Det hade varit önskvärt.

För övrigt yrkar jag enligt kommunstyrelsen avslag på motionen.

Theo Papaioannou (VägV)

Ordförande, fullmäktige! Det här är ett ärende som jag har följt genom åren, även när jag har suttit i trafiknämnden. Vägvalet var till och med av den åsikten att vi skulle ha en 10 meter hög bro. Jag gick ner och pratade med tjänstemännen. Först frågade jag: Kan vi göra en tunnel? Nej, det går inte eftersom vi inte kommer att få under spårvagnen som det är tänkt. Varför kan vi inte göra en hög bro? Jo, för att vi tar i anspråk mark på bägge sidorna och kan inte stadsutveckla. Därför landade vi i 10 meter.

Vägvalet har även övervägt de riksintressen som fanns. 15 båtar ska gå 2060 – i dag går 4 ½. Det innebär att vi säkert kommer att ha byggt två tre broar till, med tanke på att vi utökar kollektivtrafiken.

Det som krävs är ett styrsystem som öppnar både Götaälvbron och Marieholmsbroarna, som är 6 meter. Att ha en 19-metersbro är inte hållbart med tanke på den utveckling som sker i staden. Man kan tycka vad man vill om att motionären borde ha varit mer påläst och så, men det är i alla fall anledningen till att vi anser att det ska vara en lågbro.

Nu är processen så pass långt gången att vi bör göra detta ganska omgående, för bron har kanske levnadsår till 2020. Att backa nu går inte.

Så jag instämmer i avslagsyrkandet från trafiknämnden, vi måste fullfölja detta nu. Därmed yrkar jag också avslag till motionen.

Lars Hansson, kommunalråd (SD)

Fru ordförande, fullmäktigekamrater, Göteborgs-Posten och alla andra! Värst vad Johan Nyhus brösthade upp sig nu! Det gjorde du inte när du var i tidningarna och dansade runt – då var du inte så stöddig som du var nu!

Sedan är det så att jag har inte lagt motionen. Du står här och svär och skriker åt mig. Och så sade du att Mats sitter i KS. Du slänger dig med helt fel uppgifter.

Och en sak till: Jag skakade inte på huvudet utan det var exakt så här. Någon frågade mig vad jag tyckte om motionen, och då svarade jag så lite som möjligt.

Johan, försök inte vara rolig på min bekostnad, när du själv valsar runt i pressen! Det kanske finns en fortsättning på det också. Du får tolka mig hur du vill, det har du all rätt till, Johan, men stå inte och var lustig över mig här och bröstna dig inte på detta viset!

Lena Malm, ordförande (S)

Jag vill be alla att vi håller oss till ämnet. Det är motionen vi debatterar.

Johan Nyhus, kommunalråd (S)

Lars, jag ber om ursäkt om du tyckte att jag brusade upp. Det får jag be om ursäkt för.

Men en sak är säker: Jag tycker man har ett ansvar när man representerar ett parti i kommunstyrelsen. Man har ett ansvar som ledamot i kommunstyrelsen, och jag tycker det är ett viktigt ansvar när vi behandlar motionerna. Förvaltningarna gör en ganska grundlig behandling, och jag tycker det är viktigt när man svarar på motioner. Lars, jag tycker det är viktigt att ni funderar på det.

Det är självklart så att enskilda ledamöter kan skriva motioner, det är helt rätt, och man behöver inte hålla med om dem. Men när man skriver motioner ska man vara medveten om att det är mycket resurser som går åt. Det är en rättighet vi har som ledamöter i den här församlingen, och vi ska värna och vara väldigt rädda om den så alla får en korrekt behandling av sin motion.

Det är det jag menar, Lars. Det tycker jag är viktigt. Därför tyckte jag det var flagrant att du inte över huvud taget sade något i kommunstyrelsen – du sade så lite som möjligt. Det förvånade mig och därför ville jag ta upp det här.

Motionen har behandlats och arbetats med på två förvaltningar och stadsledningskontoret. Det är mycket jobb, Lars, och jag tycker man ska betänka det innan man skickar in motionerna. Ni gör som ni vill i ert parti – men jag tycker det är viktigt och jag tror att de flesta partier behandlar motioner innan de skickas in som enskilda.

Lars Hansson, kommunalråd (SD)

Tack för ursäkten, Johan. Jag blev lite förbannad givetvis när du dyker på mig på detta viset och försöker putta ner mig långt ner i skorna. Det var inte sjyst av dig! Men det är bra att du ber om ursäkt.

Däremot skulle jag aldrig komma på tanken att kommentera dig de gånger som du är tyst. Det har jag aldrig gjort. Jag skulle inte kommentera någon annan heller om de är tysta.

Och du har helt rätt – vi sköter vårt jobb här.

Det är precis som du säger, vi är nya, vi kan inte allting. Och du ska ha klart för dig att ni gör allt för att lura oss, hela tiden! Jag får inte en blund, för jag ligger och tänker på det hela nätterna. Sluta med det så kanske det blir bättre från oss också.

Lena Malm, ordförande (S)

Jag vill påminna om att fullmäktige är en öppen och offentlig institution där vi fattar beslut tillsammans och debatterar, så här tror jag inte det döljs eller mörkas något utan här är det väldigt tydligt vad vi debatterar och det gäller att hålla sig till ämnena.

21. Motion av Mats Eriksson (SD) och Lars Hansson (SD) om att ingen kommunal post ska ge högre ersättning än vad ett kommunalråd får

Lars Hansson, kommunalråd (SD)

Fru ordförande, vänner, fullmäktige, radio, GP och åhörare! Först så yrkar jag bifall till motionen.

När kommunstyrelsen röstade om denna motion så röstade alla utom jag, Lars Hansson, Sverigedemokraterna, emot ett lönetak. Jag röstade för lönetaket. Alla andra röstade emot motionen om lönetak, till och med den rödaste i de rödgröna röstade emot lönetaket. Jag undrar varför. Jag kommer nu att ställa ett antal frågor till de rödgröna och även till det blå laget. Vem som helst i era gäng får kommentera och svara på mina frågor, som säkerligen alla göteborgare är nyfikna på.

Var finns er skämsfaktor – när träder den in i matchen? Hur mycket pengar behövs det för att ni ska vara nöjda? Var går er gräns – 70 000 kronor? 80 000 kronor? 100 000 kronor? 200 000 kronor per månad? Eller är the limit the sky? Jag ser fram emot ett svar från er i kommunstyrelsen som slåss för höga löner med hull och hår.

Allt fler i vår stad får se hur deras levnadsvillkor långsamt blir tuffare ekonomiskt. Vi har pratat mycket om tiggare. Helene pratade om låglönejobb. Sedan sitter de själva och vill bara ha mer och mer! De 20 år av politisk medvetenhet jag har gått igenom har jag vid ett oräkneligt antal gånger stött på människor som resonerar om hur politiker bara skor sig och inte ser oss små människor – något som i många fall tyvärr också stämmer.

Det är hög tid att sätta ner foten på riktigt och visa våra väljare att förtroendevalda visst inte sitter på en post för sin egen saks skull utan för det uppoffrande kall som medborgarna har all rätt att förvänta sig.

Jag yrkar bifall till motionen.

Anneli Hulthén, kommunalråd (S)

Ordförande, fullmäktige! Jag börjar med att yrka avslag på motionen enligt stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

För att klargöra vad vi diskuterar just nu ska jag läsa slutet på motionen:

”Åtgärd. En enkel och bra början är att städa bland ersättningarna för kommunens chefsposter. Det finns i dag tjänster som erhåller avsevärt mer än vad ett kommunalråd får.

Att ändra på detta är en lättkorrigerad signal som kan vara starten på det nödvändiga arbetet för att åter erhålla medborgarnas fulla förtroende. Vi vill *att* ingen kommunal post ska ge högre ersättning än vad ett kommunalråd får.”

Retoriken från Lars Hansson handlar om kommunalrådets arvode – jag hör ingenting annat.

Vad motionen handlar om är vad våra chefer ska tjäna. Det är också det som stadsledningskontorets tjänsteutlåtande handlar om, svaret till Lars Hanssons motion.

Det finns flera argument varför Lars Hanssons modell när det gäller cheferna inte skulle fungera. Man kan också säga att det kanske är ett mindre problem, när 0,1 % av våra chefer tjänar mer än ett kommunalråd gör. Vi har kollektivavtal i den här staden och vi har också chefsavtal, så det kommer att kosta ganska mycket om vi bryter dem och anpassar till ett kommunalrådsarvode.

Vill Lars Hansson yrka på någonting när det gäller kommunalrådsarvodena så står det honom helt fritt att göra det, men motionen handlar inte om det, som någon av oss andra uppfattat.

Bifall till tjänsteutlåtandet.

Lars Hansson, kommunalråd (SD)

Ja, man kan ju tolka Bibeln som Fan själv och det har du all rätt att göra. Vi menar givetvis alla som jobbar i staden. Det är klart som attan att inte du vill tolka det så, men så är det. Ingen ska tjäna mer än ett kommunalråd. Det ska vara ett tak för alla inom Göteborgs kommun och stad.

Anneli Hulthén, kommunalråd (S)

Ordförande! Det är möjligt att jag kan klassificeras som Fan, men jag tror inte att SD:s motion kan klassificeras som Bibeln. Därmed är den liknelsen ganska dålig.

Jag har återigen läst slutet på motionen och jag kommer fortfarande inte fram till någon annan slutsats än att det handlar om chefspositionerna i Göteborgs Stad, inte kommunalrådsarvodena. Därmed leds jag till samma slutsats som för dryga två minuter sedan – att yrka avslag på motionen.

Ann Catrine Fogelgren, biträdande kommunalråd (FP)

Tack, ordförande, åhörare och ledamöter! Johan Nyhus började med att tala om respekt för den här församlingen, och det instämmer jag i efter att ha läst den här motionen.

Det verkar nästan som om Hansson och Eriksson är något avundsjuka på våra kompetenta ledares löner. Motionen ger uttryck för en synnerligen underlig uppfattning, att våra chefstjänstemän ska ha lägre lön för att vi politiker skor oss för egen vinning, som det står i motionen. Begreppsförvirringen är häpnadsväckande!

Det är också märkligt att motionen går stick i stäv med kollektivavtalets första paragraf om grundläggande principer för lönesättningen, som kommunen följer.

Vi i kommunstyrelsen är utsedda av våra partier, på olika sätt beroende på vilken kultur vi har i våra partier, och det är ett förtroendeuppdrag vi innehar. Det finns inga kravspecifikationer för dem som blir valda till kommunalråd – vilket kanske skulle vara önskvärt ibland. För vårt uppdrag som kommunalråd uppbär vi en ersättning enligt de principer som fullmäktige fattade beslut om 2002.

För att vi politiker ska kunna utföra vårt uppdrag behöver vi hjälp av tjänstemän. För att kunna förvalta våra skattepengar på bästa sätt behöver vi de mest kunniga, välutbildade och motiverade medarbetare. Jag slås ofta av den imponerande kompetens som många av våra tjänstemän har – kompetens som de har förvärvat genom studier, många gånger högskolestudier, och erfarenhet, kompetens som inom andra delar av arbetsmarknaden efterfrågas, värderas och uppskattas.

Redan i dag ligger den kommunala sektorn efter både övriga offentliga sektorer och den privata sektorn när det gäller lönenivåer. Vi ser i dag svårigheter att rekrytera till de högsta tjänsterna i kommunen, då uppgiften är tuff med de utmaningar som kommunerna i dag står inför. Tvärtom behöver vi bli ännu mer attraktiva som arbetsgivare för att kunna få de absolut mest kompetenta ledare som är beredda att fatta de beslut och göra de prioriteringar som är nödvändiga för att våra medborgare ska få den bästa kommunala servicen.

Jag yrkar också avslag på motionen.

Lars Hansson, kommunalråd (SD)

Jag lovar att inte kalla någon mer för Fan i dag. Men Bibeln kan man ju läsa ändå.

Det står så här: ”har jag vid oräkneligt antal gånger stött på människor som resonerar om hur 'politiker bara skor sig och inte ser oss små'”. Alltså: det var inte jag som sade det, det var någon annan. Bara för att rätta till det hela lite. Tack för ordet.

Maria Rydén, kommunalråd (M)

Ordförande, ledamöter och åhörare! Jag vill börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag, att avslå motionen.

När jag läser motionens brödtext så står det att politikerna skor sig på de små och detta är sant i de flesta fall. Och så skriver ni att nu är det minsann dags att sätta ner foten. Flera har citerat detta, och det står faktiskt så i motionen.

Som åtgärd till att politikerna skor sig säger ni att ingen kommunal tjänsteman inom bolagen ska tjäna mer än ett kommunalråd. Jag är inte säker, men jag misstänker att det då kanske är chefernas löner som ni egentligen ifrågasätter. Konstigt då att ni inte nämner de andra förvaltningarnas chefer utan bara bolagens chefer. Ja ja. Det finns i alla fall två likheter mellan ett kommunalråd och en verkställande direktör, eftersom det nu är bolagscheferna vi talar om. Den första likheten är att ingen av oss har anställningstrygghet, och bägge befattningarna bygger på förtroende. Jag tror ändå att jag någonstans förstår vad du säger, Lars Hansson, men ni blandar faktiskt ihop äpplen och päron – det kan vi inte blunda för.

Jag vill ändå tacka för att ni inte säger att vi kommunalråd inte gör rätt för oss – för det gör vi faktiskt, allihopa. För mig är en kommunalrådspost ett fint förtroendeuppdrag och jag går till kontoret för att utföra mitt förtroendeuppdrag, jag går inte till ett jobb – det jobbet är jag tjänstledig från.

Det är stadens väljare och våra partier som utser kommunalråd. Detta är ett förtroende, och det är ingenting man tar utan det är någonting man får. Ett förtroende kan när som helst vara förbrukat, och då är det väldigt bra att ha ett arbete att gå till. Har förtroendet för en chef förbrukats så finns risken att chefen får gå – så är reglerna. På den punkten är vi lika.

Stadens chefer har ett stort och viktigt ansvar. De har också under åren fått förändrade villkor i sina anställningar. Det har vi diskuterat mycket här. Politikens roll är att cheferna ska få de bästa förutsättningarna för att kunna utföra sina arbeten. Jag anser att bra chefer ska ha en hög lön, vilket många har i dag. Mitt arvode som kommunalråd ligger långt under dessa chefers lönenivåer. Stadens höga krav på sina chefer – oavsett om de arbetar inom bolagen eller någon annanstans – hör ihop med en hög lön. Staden är och ska vara och förbli en attraktiv arbetsplats, och för att vi ska kunna rekrytera chefer krävs det en hög kompetens och breda egenskaper. Det är precis vad vår stad behöver. Uppfyller de dessa krav så ska vi också kunna erbjuda dem en bra lön – kanske även högre än de löner vi har i dag.

Återigen: Bifall till kommunstyrelsens förslag att avslå motionen.

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack, fru ordförande, fullmäktige, göteborgare och Sverigevänner! I tider då det sparas mycket på den samhällsservice som vi ska få för våra skattemedel kan man tycka att det borde gälla alla, även beslutsfattare inom kommunala bolag och styrelser. Jag vet att de flesta av er kommer att rösta nej till en minimal inskränkning. När man på samma gång stryker andras är det inget annat än rent hyckleri, skulle jag vilja säga.

Det handlar inte om att kommunalråd ska ha lägre lön, utan vi säger att kommunala bolags chefer och styrelser ska ha en vettig lön. En vettig lön är vad kommunalråd tjänar i dag – det är ganska bra.

Sedan är jag helt säker på att vi naturligtvis ändå kan få den kompetens vi vill för 58 000 eller 60 000 om man höjer. Det är klart att vi kommer att få!

Jag skulle vilja att någon av er som snart ska rösta nej kommer upp här nu och berättar för alla väljare – i synnerhet dem som har det ganska knapert, de fattigaste, pensionärerna, de sjukskrivna, arbetslösa, ensamstående föräldrar med barn, som knappt får vardagen att gå ihop – hur och varför man inte skulle kunna klara av att leva med att få ut 38 000 kronor i handen varje månad, netto. Ta nu chansen och förklara det!

Att sedan flera av er kommer från partier som säger sig stå på de svagas sida visar sig vara en ren och skär lögn. Det nya arbetarpartiet handlar mer om billig arbetskraft än om arbetarna själva. Med fog kan man säga att ni står mer på än med de svaga.

Jag yrkar bifall till motionen.

Daniel Bernmar, kommunalråd (V)

Ordförande, fullmäktige, göteborgare! Jag ska börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut, att avslå motionen, och jag ska göra det genom att förtydliga några saker.

Det som föreslås förklaras väldigt tydligt i svaret på motionen. Det är nämligen omöjligt att göra på det sättet, för det finns bara ett sätt att göra det den ber om och det är att höja kommunalrådsarvodet till den högsta lönen, därför att arbetsrättsligt sänker vi inte löner – och skulle vi göra det så skulle det kosta oss många, många miljoner i utbetalningar till de här cheferna. Det är alltså en dålig strategi.

En bättre strategi för att komma åt det som Lars Hansson och Jörgen Fogelklou pratar om är att läsa budgeten för 2016. Där står det nämligen så här: Skillnaden mellan högsta respektive

lägsta lönenivå inom stadens förvaltningar och bolag ska minska. Staden ska också minska löneskillnaderna inom sin egen organisation.

Vi har tagit det ansvar som Lars Hansson så gärna efterfrågar! Vi har sagt att löneskillnaderna både inom grupper och mellan grupper i stadens förvaltningar och bolag ska minska.

Vi har också förändrat villkoren för stadens chefer. Den här församlingen har fattat beslut om att försämra villkoren för stadens chefer så att de inte längre kommer att ha en fast anställning med samma anställningstrygghet som de har haft tidigare. Vi har tagit det ansvaret för en mera rimlig lönepolitik. Men det är ingenting man gör i ett svep bara så här, det är en lång process, men vi har börjat på den stegen.

Lars Hansson, om nu jag i den här församlingen motsvarar det rödaste röda och du moraliserar över min inkomst, så ska jag ta och berätta för dig hur det fungerar i mitt parti. Det är nämligen så att jag har en lön av fem åttondelars prisbasbelopp, netto, vilket motsvarar 44 000 kronor i månaden. Alla andra ersättningar, alla arvoden, allting jag får, betalar jag in till mitt parti. Så fungerar det hos oss. Ingen företrädare för Vänsterpartiet har någonsin högre än fem åttondelars prisbasbelopp.

Axel Darvik (FP)

Ordförande! Den här motionen från Sverigedemokraterna kritiserar de löner som de högst betalda cheferna har i Göteborg. För inte särskilt länge sedan kunde vi läsa i media att gruppledaren i riksdagen för Sverigedemokraterna höjde sin lön. Han får 150 000 kronor per år utöver riksdagsarvodet på 61 000 kronor per månad. Han fick dessutom en retroaktiv höjning på 135 000 kronor. Jimmie Åkesson, som är partiledare för Sverigedemokraterna, har 350 000 kronor per år från sitt parti – de pengar som går i partistöd. Det är tre gånger mer än vad Jan Björklund har från Folkpartiet eller vad Fredrik Reinfeldt hade från Moderaterna, och jag tror det är samma som gäller för Anna Kinberg Batra. Richard Jomshof är en annan sverigedemokratisk politiker, som har 140 000 kronor extra utöver riksdagsarvodet.

Nu frågar du var skämsgränsen går för oss – när Sverigedemokraterna är det parti som har de högst betalda politikerna i landet! När du säger att politiker bara skor sig själva och inte ser till oss små – vad menar du då gäller för Sverigedemokraternas politiker? Och hur relaterar du det till den policy som finns här i Göteborg?

De löner som går till de högst betalda cheferna måste vara konkurrenskraftiga. Vi är flera här som har suttit i presidier och ska rekrytera chefer. Jag kan hålla med dig om att det är höga löner som vi betalar ut. Problemet är att om de skulle gå till en annan arbetsgivare i det privata näringslivet, där de har mindre ansvar och tar mindre risker, så skulle de ändå få högre lön där. Det är det problemet som vi ofta sitter med när vi ska sätta löner på dem som vi anställer. Och vi vill inte ha mediokra chefer på de högsta posterna, som tar hand om de absolut viktigaste sakerna och flera miljarder i omsättning, utan vi måste hitta bra personer. Då är det

en konkurrenskraftig lön vi måste ge. Även om den kanske inte är den allra högsta så måste den ändå vara någorlunda i paritet.

Därför vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Jörgen Fogelklou (SD)

Ja, Axel Darvik, grus är större än sand, som är mindre än sten.

Stefan Kristiansson (MP)

Fullmäktige, ordförande och övriga talrika åhörare! Egentligen tyckte jag väl att det fanns något sympatiskt i det här, när jag först hastigt läste motionen från Sverigedemokraterna. Miljöpartiet har ju drivit sänkta ersättningar för politiker så länge vi har funnits som parti och vi har genom åren lagt otaliga förslag om precis just det, att sänka ersättningen särskilt till våra – mycket få, får man väl säga – heltidsarvoderade politiker. Däremot har vi hela tiden slagits för bättre villkor för alla fritidspolitikerna. Så jag tolkade den lite välvilligt först.

Men så läste jag lite till. Man kan inte, Lars Hansson, bara citera första delen av meningen, att det är folk som säger att politiker skor sig. Där stoppade du, men fortsatt i texten står det: ”något som i många fall tyvärr också stämmer”. Är det de många som sade det, eller var det du som lade till i motionen att det stämmer? Jag tolkar det som att det var du som lade till att det de säger faktiskt stämmer.

Och efter alltihopa kommer det – och nu läser jag innantill: ”Åtgärd. En enkel och bra början är att städa bland ersättningarna för kommunens chefsposter.” Vad har det med politikernas arvoden att göra? Inte ett smack, som det har påpekats flera gånger!

Jag är gärna med och diskuterar tjänstemännens löner, och jag driver hemskt gärna att vi ska komma bort ifrån det så kallade procenthelvetet, det vill säga de som redan har mest får mer varje gång så länge man räknar procent. Jag skulle gärna räkna kronor i stället därför att det nästan alltid ger mest till dem som har mindre.

Trots att jag från början var lite positiv kan jag då inte läsa detta som annat än ren och skär opportunist. Någoting annat kan det inte vara. Och jag yrkar avslag på motionen.

22. Motion av Mats Mattsson (SD) om att kartlägga i vilken omfattning könsstympling förekommer i Göteborg samt hur ingreppen kan begränsas

Mats Mattsson (SD)

Fru ordförande, Sverigevänner! Få se om jag klarar mig lite bättre den här gången jämfört med förra. Det är så här – och det finns gott om källhänvisningar. Det är så här.

Motion om att utreda frekvensen av könsstympling i Göteborg och hur begränsa ingreppen.

Göteborgs kommun har som uppdrag att bland annat skydda mänskliga rättigheter och arbeta för alla människors lika värde.

Kvinnlig könsstympling är förbjuden enligt svensk lag sedan 1982 och det framgår klart och tydligt att könsstympling är en grov form av diskriminering. Den påhejas av Fi och kommunisterna, konstigt nog!

Sedan tidigt 90-tal har vi haft vetskap om att flickor och kvinnor från flera områden bär med sig resultat av vad vi sverigedemokrater ser som grov misshandel och kvinnoförtryck. Ni vet att de tar bort klitoris och blygdläpparna, sedan syr man ihop skötet. Är det någon som vill föreställa sig hur sedan mannen gör när han ska ha tillträde och penetrera kvinnan? Det ska jag inte gå in på. Vi vet att det i dag finns flickor och kvinnor som kommer att utsättas för sanktionerat kvinnoförtryck genom stympling av det mest intima på en kvinnokropp. Detta förekommer i Sverige, i dag! Det är alltså mammorna som håller sina egna barn och stympar dem. Det är rent barbari!

En tredjedel av alla familjer med bakgrund i områden där stympling är norm planerar att fortsätta invalidisera sina döttrar. Det finns familjer som återvänder till sitt ursprungsland för att misshandla sina döttrar. Döttrarna, vilka har blivit svenska medborgare, utsätts därmed enligt svensk lag för brott. Studien ”Könsstympling av flickor – tystnad skapar offer” utförd av forskaren Vanja Berggren vid Karolinska Institutet finns på nätet, det är bara att gå in och titta så hittar ni det.

Vidare upptäcktes av Norrköpings kommuns elevhälsa att omkring 60 flickor var stympade. Här har vi en vänsterpartist eller kommunist som sitter och skrattar – ja, det är roligt!

En konservativ uppskattning av antalet räknar med mellan 30 000 och 50 000 som finns i dag i Sverige. Frankrike har börjat att försöka rätta till detta. Kvinnorna lider ju oerhört av könsstymplingen de gånger de blir utsatta för så kallat samlag. 5 000 personer har man försökt återställa i Frankrike.

Vi sverigedemokrater anser att personer som sanktionerar och iscensätter sönderskärande och stympande av kvinnor inte hör hemma i vårt land.

Jag vill komma ner till frågan: Hur fungerar den man eller kvinna i samhället – är det någon som vill lämna ut sina barn till en som har varit med om att könsstympa sitt eget barn? Är detta riktigt?

Jag yrkar: Mot bakgrund av ovanstående föreslås KF besluta att ge KS i uppdrag att kartlägga i vilken omfattning könsstympning förekommer i Sverige, att ge KS i uppdrag att utreda om i könsstympningsprocessen engagerade personer kan anses lämpliga att inta framträdande positioner i samhället, som lärare, nämndemän och så vidare.

Ja, det är tungt att behöva prata om barbari – det är ju 2015, snart 2016! Jag undrar vad Nyhus har att säga nu!

Lena Malm, ordförande (S)

Jag skulle bara vilja korrigera, Mats, när du läser att-satserna. Det var inte i Sverige som kartläggningen skulle ske – då hade vi inte behandlat den här i fullmäktige – utan i Göteborg.

Mariya Voyvodova, biträdande kommunalråd (S)

Fru ordförande, stadsfullmäktige, göteborgare! Könsstympning är ett fruktansvärt brott som begås mot flickor och kvinnor. Det är ett brott mot de mänskliga rättigheterna, precis som Mats Mattsson skriver i sin motion. Könsstympning är förbjudet enligt svensk lag, vare sig det utförs här i Sverige eller någon annanstans.

Sverige har länge jobbat med denna fråga – den förra regeringen såväl som den nuvarande regeringen – för att stärka flickors och kvinnors hälsa. Den nuvarande regeringen har till och med ökat biståndet till länder i Afrika för att stärka kvinnors rättigheter och i andra delar av världen.

Jag tror att det krävs tre saker: mod, kunskap och information och bemötande. Samhället måste vara modigt för att kunna hantera motståndet som stöter på redan i början. Det handlar också mycket om att genom utbildning förändra sociala normer och förklara att ingrepp som könsstympning hotar kvinnans hälsa, respekt och gemenskap. Det handlar om att ha kunskapen att kunna informera om bland annat vilka problem ingreppet medför. Och sedan måste man också ha ett respektfullt och empatiskt bemötande.

Det är inte så att Göteborg inte har jobbat med frågan – det har vi gjort i många år. Jag kommer ihåg mitt första politiska uppdrag i Västra Frölunda SDN, där jag var en av dem som engagerade sig mycket i denna fråga. Göteborg har i flera år haft ett förebyggande arbete just

med syfte att förhindra detta. För inte länge sedan, cirka tre veckor, fattade vi i kommunstyrelsen beslut om att uppdra till sociala resursnämnden att jobba med en tydlig handlingsplan.

Man måste faktiskt säga att risken för att flickor könsstympas i Sverige har minskat, men fortfarande finns det ju många som är i farozonen. En orsak till den positiva utvecklingen är migrationen. Synen på könsstympling förändras ofta efter flytten till Sverige. Jag har mött många, många unga kvinnor som har gått igenom detta helvete och som har berättat det för mig, som i dag är brobyggare i det göteborgska samhället för dem som kanske har utsatts.

Jag tror att Ali senare kommer att gå mera in på vad SDN Angered gör. Jag vet att Angered har jobbat väldigt mycket med den här frågan. Men det behövs också att vi samordnar arbetet i Göteborgs Stad och jag tycker att det är rätt att frågan hamnar på sociala resursnämnden.

Vi rödgrönrosa har skrivit väldigt tydligt i budgeten att vi kommer att jobba med den här frågan och följa upp hur framför allt våra stadsdelspolitiker jobbar med den. Det måste vara en mer stadenövergripande fråga än att bara till exempel SDN Angered jobbar med den.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Mats Mattsson (SD)

Ordförande! Av förklarliga skäl kan jag inte röra mig i de här områdena – då blir jag ihjälslagen eller skjuten. Jag har dock varit i kontakt med två kvinnor som har sagt att de inte har fått någon information när de kom till Sverige om att det skulle vara förbjudet med könsstympling. Jag har varit i kontakt med ett tiotal skolungdomar, och de har absolut inte fått någon undervisning i att det inte är bra att stympa kvinnor.

Mariya Voyvodova, biträdande kommunalråd (S)

Jag håller med dig, Mats Mattsson – vi måste verkligen satsa på information och kunskap. Det är det enda som gäller. Och det har vi gjort i flera delar här i Göteborg. Vissa stadsdelar är väldigt duktiga på att följa upp det här arbetet.

Men vi behöver också tänka stadenövergripande. Därför är det bra att handlingsplanen kommer att hamna på sociala resursnämnden. Syftet med det är att titta på hela staden – hur kan vi göra det arbetet ännu bättre? Det handlar väldigt mycket om ett förebyggande arbete.

Ali Moeeni (S)

Tack, fru ordförande, fullmäktige, åhörare! Det är en sak som jag faktiskt måste betona. Jag tror inte att det finns någon här i församlingen som tycker att det hemska ingrepp som de här människorna utsätts för är okej.

Vidare har vi i Angered självmant beslutat i budgeten 2015 att göra någonting åt det. Vi har satsat en summa – 200 000 kronor tror jag – för ändamålet att på ett förebyggande sätt, som jag hoppas är vad Mats också menar, informera och tala om för folk att här är det inte okej och att det är ett lidande för kvinnor som de bär med sig hela livet. Detta har vi alltså satt i gång.

Som ni själva har nämnt i motionen finns det en lag, 1982:316, som förbjuder detta. Och precis som Mariya sade finns det även ett arbete både från den gamla regeringen och från den nya regeringen. Allt detta måste vi hjälpas åt med att informera om i större utsträckning. Det är ingen fråga specifikt bara för Göteborg, utan man måste se till hela landet. Nu har social resurs fått uppdraget att samordna och ta fram handlingsplan.

Om man går till att-satserna så är vi överens i själva sakfrågan – ingen ska utsättas för dessa saker. Men därefter står det att KS ska kartlägga i vilken omfattning könsstympling förekommer, och då undrar jag hur den tjänsteman som får uppdraget ska göra det. Jo, man kan naturligtvis fråga folk. Vissa kan svara, andra vägrar att svara. Då finns det ett annat sätt, att ta till tvång för att kontrollera – men det är emot reglerna och lagen. Det är bara inom psykiatrin som man kan använda tvångsvård. På det sättet kanske vi bara ser toppen av ett isberg, och en del känner sig kränkta.

Den tredje att-satsen talar om att utreda lämpligaste sättet att förhindra fortsatt könsstympling. Nu är det så att lämpligaste sättet ska vara information – som jag tror att du själv nämnde här i talarstolen. Man måste jobba förebyggande, man måste tala om för folk att detta inte är okej här i Sverige, vi har en lag som förbjuder detta och vi ska inte göra så mot någon kvinna som sätter spår för hela livet.

Med den inställning som vi har från Angered vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Mats Mattsson (SD)

Fru ordförande! Det gällde även om jag skulle vilja släppa till mitt barn till någon som har hållit fast sitt eget barn och hjälpt till att skära bort vitala delar. Hur kommer man åt det? Jag har inget bra svar, men man får nog gå vägen via skolan och titta på deras egna barn. Är de omskurna? Är de föräldrarna sedan lämpliga att ta hand om andra barn?

Det är min fråga.

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet, fru ordförande, fullmäktige, göteborgare och Sverigevänner! Hur många av er såg senaste avsnittet av Kalla Fakta? Inte någon? Då tycker jag att ni ska gå hem och göra det. Jag ska inte prata mer om det.

Alltså, hur kan ett land med lag på cykelhjälm vara så likgiltigt inför att hela samhället håller på att krascha? Man frågar sig om det är något slags patologisk altruism.

Det här är gôrenkelt, gôtt fôlk – för att använda lite göteborgska. Det är inget komplicerat. Alla som är *för* könsstympning räcker upp en hand! Noll. Vi fortsätter. Alla som *inte* vill att vi ska kartlägga i vilken omfattning könsstympning förekommer i Göteborg räcker upp en hand! Ingen. Det är vad att-satserna handlar om, det är så enkelt. Jag lovar er: Ingen kommer att kalla er för fula saker om ni röstar ja till den här motionen. Det är snarare tvärtom, ett antal kvinnor kommer att komma fram till er och tacka er för att ni tog det här beslutet så att de slapp det här.

Voyvodova, du pratar om att vara modig. Du pratar mycket om att man ska våga. Upp nu! Give them hell – könsstymparna alltså! Rösta jag till det här! Det är så jävla – nu svor jag – det är så fruktansvärt enkelt!

Jag yrkar bifall till Sverigedemokraternas motion, naturligtvis.

Lena Malm, ordförande (S)

Det är bra retorik att få till sin argumentation på det sättet, men fullmäktige fungerar inte så att vi använder handuppräckning, utan man går upp i talarstolen och yrkar och argumenterar för sin sak. Man kan ställa frågor och eventuellt får man svar.

Mariya Voyvodova, biträdande kommunalråd (S)

Jörgen Fogelklou, om du har läst handlingen så framgår det väldigt tydligt att sociala resursnämnden kommer att jobba med en handlingsplan, som kommer att omfatta även en kartläggning.

Du sitter som stadssekreterare och hjälper ditt kommunalråd Lars Hansson. Du är ju med i processen, du känner till detta.

Varför skulle vi bifalla er motion när arbetet redan är på gång? Social resurs jobbar för att ta fram en handlingsplan som bland annat omfattar den kartläggning som du efterfrågar.

Julia Bahner (Fi)

Det kom en konstig anklagelse om att vi är för könsstympning, men jag tror inte någon i den här salen är det, som sagt, och vi har också en lag som förbjuder det.

Som Mariya har sagt finns det ett pågående arbete på flera nivåer.

Men när vi läser motionen så ser vi att den inte verkar vara så intresserad av att förbättra för de utsatta flickorna och kvinnorna, utan fokus är att komma åt män med en sådan stereotyp syn på kvinnor. Jag undrar vad det egentligen betyder. SD vill ju till exempel begränsa aborträtten och införa frivillig sambesättning, som avskaffades 1971 – en viktig jämställdhetsreform. Vem är det som har en stereotyp syn på kvinnor, kan vi ställa oss frågan.

Det mest anmärkningsvärda är dock det som ständigt återkommer, som också var uppe i den förra motionsdebatten, nämligen att ni inte verkar läsa svaren på era motioner, de remisser som kommit in, utredningar och information om vad som pågår i de här frågorna. Ni bara upprepar era förslag och era frågor utan att ta in ny information.

Ni pratar om vad vi lägger pengar på som ni tycker är slöseri – men det som ni håller på med är ju ett enormt resursslöseri!

Mats Mattsson (SD)

Fru ordförande! Förra året lite närmare jul reste sig Fi upp och skrek ”rasister” och så sade kommunisterna ”nazister” och lite annat, när jag tog upp samma ämne, just könsstympning.

Hur långt har den utredning kommit som man håller på med? Jag har försökt läsa mig till det, men det är rätt flytande.

Lena Malm, ordförande (S)

Jag kan bara säga, innan Mariya Voyvodova tar sin replik, att det är ett alldeles ypperligt tillfälle att skriva en interpellation för att ta reda på hur långt det har kommit.

Mariya Voyvodova, biträdande kommunalråd (S)

Jag svarar gärna. Om du går till goteborg.se och väljer Kommunstyrelsens handlingar till den 16 september så ligger där kommunstyrelsens beslut om att uppdra åt sociala resursnämnden att ta fram en handlingsplan, där också en kartläggning ingår.

Annette Olsson (M)

Fru ordförande, fullmäktige! Jag tycker det är glädjande att se att även Sverigedemokraterna intresserar sig för den här frågan. Det är det ju många som har gjort i många år. Det har funnits planer i den här staden sedan lång tid tillbaka, och det initiativ som är taget nu är en förnyelse av planerna.

Den första och den tredje att-satsen är besvarade tidigare. I de fallen kan jag bara säga att det är att slå in öppna dörrar att föreslå att det ska göras utredningar, när det nu redan är ett uppdrag lagt till social resursnämnd.

Även beträffande punkt 2 är det ett slag i luften – jag kommer att tänka på Don Quixote i kväll. Det är faktiskt så att detta är ett lagbrott. Det finns regler för det. Det finns också regler om vilka som är lämpliga att vara nämndemän. Kommunstyrelsen i Göteborg behöver inte lägga ner energi eller pengar på detta, Mats Mattsson.

På samma sätt skulle svaret säkert bli att personer som har begått brott – oavsett om det är könsstympling eller misshandel med järnstänger och annat – inte är så lämpliga att ha vissa uppdrag.

Jag tror nog vi kan säga att den här motionen är besvarad.

Mats Mattsson (SD)

Annette Olsson, i oktober förra året hade vi 55 områden i Sverige – nu är de fler, det har utökats lite – där inte svensk lag gäller längre. Den appliceras inte i de områdena. Hur gör du där? Hur långt har utredningen kommit? Vi har hållit på länge, säger du, 20–30 år. Vad har vi uträttat? Vi har skapat utanförskapsområden där inte svensk lag råder. Så illa är det. 55 områden!

23. Motion av Staffan Levinsson (SD) m fl om att återuppta högtidlighållandet av Gustav Adolf-dagen

Staffan Levinsson (SD)

Fru ordförande! Jag tycker faktiskt att det är lite väl mycket kommentarer från presidiet om vårt sätt att debattera. Det är upp till oss hur vi vill debattera. Vi kan ställa vilka frågor vi vill.

Anledningen till den här motionen är uppenbar: det är självklart att man ska fira Göteborgs grundare.

Vi har anslagit 200 000 kronor till detta i vår budget. Det är lite pengar om man jämför med de kostnader vi har pratat om tidigare i kväll, med tanke på vad Julia Bahner i Fi har sagt. Det är precis sådant här som kan skapa samhörighet, att samlas omkring någonting gemensamt som stadens grundare. Man samlas på Gustav Adolfs torg och lyssnar på någon som håller tal. Dit kan alla göteborgare med olika bakgrund komma. Och det är precis vad det splittrade Göteborg av i dag skulle behöva, med stora sociala problem.

Tidvis har det här firandet varit väldigt stort, men konstigt nog togs det bort lagom till 400-årsfirandet, när det verkligen skulle behövas. Till och med Anneli Hulthén har själv hållit tal där, och Elisabet Rothenberg som jag har sett här i kväll.

Det har kommit en del argument mot firandet, till exempel att dödsdagen inte har någon symbolisk innebörd. Men om man nu är emot att fira hans dödsdag, skulle man ju kunna fira den dag då Göteborg fick formella stadsprivilegier i stället.

Det sägs också att Skåne och andra områden drabbades av våld under hans regeringstid. Det är sant – men det var en tid med mycket våldsamheter och många krig, till exempel mellan Sverige och Danmark. Kristian Tyrann, den danske kungen, stod bakom Stockholms blodbad. Trettioåriga kriget var ett tyskt inbördeskrig mellan katoliker och protestanter, som Gustav II Adolf blandade sig i.

Det är lätt att hitta argument för att fira Gustav II Adolf. För det första: Han grundade Göteborg. För det andra: Han grundade även många andra städer i Sverige. Han gav en stor donation till Uppsala universitet. Han utvecklade ämbetsförvaltningen. Han stod bakom den första regeringsformen, som är en av Sveriges fyra grundlagar.

Remissvaren tycker jag är underliga och motsägelsefulla. Kulturnämnden säger till exempel att det är svärmotiverat med firande. Gustav II Adolf är ändå grundare och en stark representant för stadens historia! SDN Centrum säger att möten kan skapa samhörighet och gemenskap – och det är precis det jag menar med den här motionen, det var ett av syftena! Vidare skriver man i sitt remissvar: ”Bortsett från grundandet” och så fortsätter resonemanget.

Men det är väl en sak man inte kan bortse ifrån, att han har grundat Göteborg – det är ju inte direkt någon parentes i Göteborgs Stads historia!

Med detta vill jag yrka bifall till motionen.

Lena Malm, ordförande (S)

Staffan, eftersom du tog upp en ordningsfråga i början av ditt anförande vill jag bara förtydliga att det är ordföranden som leder fullmäktiges sammanträden och ansvarar för ordningen vid sammanträdena, och jag kan också korrigera om man inte håller sig till ämnet – och jag kan också ge råd. Det var faktiskt vad jag gjorde, och jag avbröt inte utan gjorde det efter att Mats Mattsson hade haft sin replik. Det ligger i sakens natur att det är jag som sköter den typen av frågor. Det är bara att läsa på i kommunallagen.

Jag har inga synpunkter på era politiska inlägg men däremot när det gäller ordningen – och det var bara ett förslag. I stället för att ställa den typen av frågor, som det är svårt att få svar på i fullmäktige därför att det inte finns något underlag, föreslog jag att det kan bli en interpellation för då kan man få veta hur långt den utredningen har kommit.

Det är också ett lärande i det.

Mariya Voyvodova, biträdande kommunalråd (S)

Tack, fru ordförande, stadsfullmäktige! Gustav II Adolf är utan tvekan Göteborgs grundare och utan tvekan en stark figur i stadens historia. Han har kallat för krigarkungen, den moderna krigföringens fader, lejonet från Norden med mera.

Gustav Adolf-dagen firas på olika sätt i Sverige. I Lund till exempel firar man med Gustav Adolf-balen. På Lundsbergs skola sätter man upp en pjäs där man spelar upp delar av slaget vid Lützen, där Gustav II Adolf dog. I Skåne firas inte Gustav Adolf-dagen i så stor utsträckning traditionellt, då kungen ledde plundrings- och stridståg genom det dåvarande danska Skåne. I Uppsala firas Gustav Adolf-dagen, i synnerhet av studenterna, på grund av en generös gåva som Gustav II Adolf skänkte till universitetet.

Hur firar vi i Göteborg Gustav Adolf-dagen? Precis som i övriga Sverige hissar vi den svenska flaggan den 6 november, om knappt en månad. De som vill kan också köpa en klassisk bakelse med hallontryffel och chokladmousse, den så kallade Gustav Adolf-bakelsen.

En gång byggdes Göteborg av holländare, tyskar, engelsmän och skottar. Detta perspektiv är också viktigt att belysa. I dag växer staden med göteborgare från hela världen.

Motionären anser att firandet av Gustav Adolf-dagen är ett viktigt tillfälle att samla Göteborgs invånare kring något gemensamt. Staffan Levinsson säger: samhörighet och gemenskap. Jag vill hävda att vi redan har ett fantastiskt tillfälle att samlas kring något gemensamt i Göteborg. Det sker varje år på Sveriges nationaldag den 6 juni. Vi firar med Picknickfestivalen, vi välkomnar nya medborgare till Göteborg, vi hissar den svenska flaggan, vi sjunger, vi dansar folkdans – det är en fantastisk gemenskap för Göteborgs invånare.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Julia Bahner (Fi)

Vi pratade om ekonomiska prioriteringar tidigare, och det handlade ju delvis om det också här – men jag tänker också på prioriteringar av vad vi väljer att lyfta fram, vad vi väljer att representera. Gustav Adolf var, som kultur nämnden lyfte fram i sitt remissyttrande, den som involverade Sverige i trettioåriga kriget, som medförde svårt lidande för civilbefolkningen – precis som i alla militära konflikter.

Men ni kanske tycker om krig? Jag tror att ni har uttryckt er emot det tidigare, för ni tycker ju inte om att det kommer folk hit som flyr från krig. Så hur ska ni ha det egentligen?

Om vi ska samlas kring någonting så har till exempel Refugees Welcome blivit en jättestor grej här i staden, som människor har samlat kring och där vi ser väldigt mycket insatser från ideella organisationer och civilsamhället. Det är i så fall mer passande, tänker jag.

Dessutom är det ett jämställdhetsperspektiv som kan vara relevant att tänka på här. Gustav II Adolf har redan en väldigt stor staty, han har ett helt torg i Göteborg. Jag tror snarare vi behöver lyfta fram andra typer av representanter, kvinnor till exempel, i stadsrummet.

Ja, det finns lite olika aspekter att tänka på här.

Jag yrkar avslag på motionen.

Kristina Tharing, kommunalråd (M)

Ordförande, fullmäktige! Det finns mycket att fira. I den här församlingen har vi tagit en rad beslut om att uppmärksamma olika saker med olika arrangemang i staden, men jag tycker inte det är prioriterat att vi återinför det årliga firandet av Gustav II Adolfs dödsdag så som föreslås i motionen.

Precis som vi har hört är den 6 november redan allmän flaggdag och många göteborgare uppmärksammar den på olika sätt – inte minst, som Mariya Voyvodova påpekade, genom att äta bakelser.

Däremot ska det sägas att Gustav II Adolf är Göteborgs grundare och på så sätt är han naturligtvis en stark representant för stadens historia – det kan ingen komma undan.

Jag tycker det är synd att Göteborg & Co inte har svarat på remissen. Som kulturnämnden skriver – och det är ju det remissvaret, som jag och Mariya Voyvodova som båda sitter i kulturnämnden har enats om, som kommunstyrelsen baserar sitt svar på – vore det positivt om man på något sätt uppmärksammar Göteborgs grundande. Den 6 november uppmärksammas Gustav II Adolfs dödsdag, men vi tycker att man kan uppmärksamma Göteborgs grundande på något positivt sätt – kanske, som vi skriver, i samband med Göteborgs 400-årsjubileum.

Men allting handlar om prioriteringar, och därför har vi landat i att avslå den här motionen men ändå skicka med att gärna uppmärksamma grundaren under 400-årsjubileet. Jag vill ha bifall till kommunstyrelsens förslag.

Jörgen Fogelklou (SD)

Fru ordförande, fullmäktige, göteborgare och Sverigevänner! Snart fyller vår älskade stad 400 år, och detta ska vi naturligtvis med rätta fira med pompa och ståt. Staden ska till och med bygga en linbana över älven, detta för att knyta ihop historien när vi fyllde 300 år med linbanan upp till Liseberg. Här kan vi alltså konstatera att historia är viktigt för staden – ibland.

Inför 400-årsjubileet har Staffan Levinsson lagt en motion om att återuppta firandet av Gustav II Adolf, Göteborgs grundare, en tradition som går tillbaka till början av 1800-talet och som periodvis varit mycket stort och samlat många stora folksamlingar på Gustav Adolfs torg – unga som gamla, göteborgare som utsocknes, svenskar som invandrare, sida vid sida samlade till fest.

Så sent som 2009 hörde vi att Anneli Hulthén själv stod på Gustav Adolfs torg och talade. Men sedan dess har det varit ganska tyst. Firandet sträcker sig numera endast till att sälja bakverk på våra konditorier, och det sträcker sig faktiskt ända till Stockholm men där är de inte alls lika goda, och dessutom är de gula och fula!

Hur länge kommer det här att fortgå? I ett samlat yrkande från DÖ-partierna skriver man: ”Gustav II Adolf verkade i en helt annan historisk kontext än dagens samhälle och förväntan på såväl kung som kungadöme skilde sig vida från vad som förväntas idag. Vi delar förvaltningens beskrivning av denna tid och de fruktansvärda krig som då präglade Europa men det är trots detta svårt att komma bort från att Gustav II Adolf samtidigt är stadens grundare och därmed för alltid förknippad med staden Göteborg.” Så är det ju.

Denna okiofobi som sprider sig i staden är likt genuspedagogik överflödets förbannelse. Hur ställer ni sig till att det står en staty på torget av denna kung? Finns det andra kungar som stadens styrande skäms över? Vad säger ni om Karl IX – ska Kopparmärra återigen få flytta?

Sverigedemokraterna är fullt medvetna om att Gustav II Adolf regerade i en helt annan historisk och politisk kontext. Det vi vill framhålla är att fira att staden fyller 400 år och detta är Gustav II Adolfs förtjänst. Låt oss högtidlighålla detta tillsammans!

De flesta europeiska länder firar nationaldag och hedrar och högtidlighåller viktiga historiska personer. Varför ska Sverige och Göteborg vara undantaget? Om vi skäms för vårt förflutna och förnekar vår historia och kultur kommer vi att upphöra som folk och nation. Är det målet för de styrande i Göteborg?

Låt Gustav Adolf-dagen bli göteborgarnas dag igen – unga som gamla, inflyttade som urgöteborgare, svenskar som invandrare som bor här! Låt den inte glömmas och gömmas under 400-årsjubileet!

Nej, Göteborg byggdes inte av holländare. Staden ritades av holländare men det var inte holländare som var nere och grävde i kanalerna. Det var ett litet antal familjer som flyttade hit och grundade staden, de ritade, de var arkitekter. Nu slutar jag.

Lars Hansson, kommunalråd (SD)

De va la' gött de, Jörgen!

Fru ordförande, fullmäktige, vänner, radio, GP och ni åhörare som är kvar! Det finns de som säger att vi i SD är kulturfientliga. Men ack så fel de har! Vi bevakar och bejakar kulturen i Göteborg.

Till exempel så tycker jag om fotboll, ishockey och promenader bland kulturintressanta områden, jag gillar att njuta av gamla fina byggnader, jag gillar att gå på Operan och Konserthuset med mera. Listan kan göras lång.

SDN Centrum avslår och säger att firandet av Gustav Adolfs dödsdag inte har en symbolisk innebörd som kan verka sammanhållande för staden. Prata om att vara kulturfientlig!

Än märkligare är uttalandet från kulturnämnden, som tycker att det är svärmotiverat utifrån ett historiskt perspektiv att införa ett formellt firande av Gustav Adolf-dagen men kan tänka sig att göra en satsning inom ramen för 400-årsjubileet. Hallå hallå, kulturnämnden!

Något som är än märkvärdigare är att det kommer ett antal busslaster från Danmark med cirka 500 kineser varje dag under våren och sommaren, och de firar Göteborgs grundare! De tar massor av kort på kungastatyn. Tänk att de kommer ända från Kina för att titta på Göteborgs kultur! De som röstar emot detta firande har väl ögon precis som jag och kan se alla kineserna varje dag. Hallå, hallå, kulturnämnden!

Bifall till motionen från SD:s Hansson och Levinsson.

Staffan Levinsson (SD)

Mariya, det ena utesluter inte det andra. Även om man firar nationaldagen så kan man också fira Göteborgs Stads grundare.

Gustav II Adolf hade både dåliga och bra sidor, men ni väljer att hela tiden poängtera allt det dåliga han gjorde. Om ni tycker att han är så dålig, varför föreslår ni inte att vi tar bort Gustav II Adolfs staty helt och hållet från Gustav Adolfs torg? Vi kan sluta äta Gustav Adolf-bakelser också då och inte längre ha den 6 november som flaggdag. Som Lars sade, det kommer massor med turister och tittar på hans staty här nere på Gustav Adolfs torg. Ska vi avråda dem från att komma och titta på honom då? Och Karl IX, som Fogel sade, vi kan väl ta bort honom med?

Att holländarna kom hit och byggde Göteborg – de som höll i hackan och spaden var svenskar. Det säger en stadsarkeolog här i Göteborg, så det är ingenting som jag står och hittar på.

Jag kan även nämna att mina föräldrar har hjälpt till att bygga upp Göteborg. De är båda födda i Göteborg. Min pappa jobbade på Götaverken och min mamma jobbade på Sahlgrenska. Den officiella filmen som vi fick se förra gången säger ingenting om vad svenskar har gjort för Göteborg. Jag förringar inte det som invandrare har kommit hit och gjort – men man ska även betona det som svenskar har gjort för Göteborg.

Och så det där med prioriteringar, Kristina Tharing. Jag tror inte att det krävs någon speciellt stor organisation för att dra i gång firandet av Gustav Adolf-dagen. Jag tror det är en ganska liten sak att sätta i gång.

Ulf Kamne, kommunalråd (MP)

Tack så mycket. Jag ser framför mig en framåtsiktande kultur där vi inte bara gräver bakåt utan tar lärdom av historien och tittar framåt.

Jag tycker att ett bra exempel på framåtsyftande och nyskapande kultur är det som vi kan se just runt Kopparmärra. Ska vi ta bort den också då, eller? Ska vi sluta med allting då, eller? Sådana frågor. Nej, men ni kanske inte har varit vid Kopparmärra och tittat på det som ligger där? För er som inte har det kan jag säga att där ligger stora stockar runt omkring och den som läser texten kan lära sig att Karl IX införde lagar om häxbränning – och det får han en kommentar till av oss i dag. Man kan diskutera om det var rätt eller fel i den tidens kontext att instifta sådana lagar, men i dag kan vi vara säkra på att det var en dålig idé – det ledde till mer blod och våld än vad som är rimligt och motiverat. Den kommentar som Karl IX får av oss i dag tycker jag är väldigt bra, ett snyggt kulturellt inslag och jag ser gärna en motsvarande installation runt Gustav II Adolf, till exempel.

Jag kan också tänka mig att väldigt noga läsa en motion av Sverigedemokraterna om att ta bort den statyn. Nu har ju ett par stycken av er föreslagit att det kan man väl kanske göra då, då – om man inte får göra nånting i det här landet längre, ta bort allting då, då! Javisst, föreslå det så ska vi läsa noga. Kanske håller vi med, eller så tycker vi inte så.

Ni håller på och debatterar som om ni var ett parti på 89 %, men ni är bara sex personer. Ni har varit uppe och upprepat er själva i omgångar. Ja, det var svenskar som grävde kanalen. Lyssnade du inte när Fogelklou sade det tre minuter innan dig? Nu ägnar vi hela kvällen åt att lyssna till ert trams. Det är faktiskt ganska tröttsamt.

Jag kommer att föreslå ändrade regler för fullmäktige, för jag står inte ut med det här längre, faktiskt. Jag står faktiskt inte ut med er längre!

Staffan Levinsson (SD)

Så du tycker det är trams att diskutera könsstympling eller att man ska fira Göteborgs Stads grundare – staden du själv sitter som representant i? Det är beklämmande att höra dig, Ulf!

Men kom igen du, ändra du reglerna så får vi se hur det kommer att se ut!

Jag drar slutsatsen att du inte gillar Karl IX heller. Då kanske vi får se en motion från dig och Miljöpartiet att ta bort den statyn också då? Han står tydligen bara bakom en massa hemskheter – men han kanske har gjort bra saker också.

Björn Tidland (SD)

Fru ordförande! Vi har 17 officiella flaggdagar i Sverige. En av dem är 6 november. Då har Gustav Adolf namnsdag. Visst vore det väl trevligt om Göteborg skulle fira stadens grundare på en svensk flaggdag?

År 1632 den 6 november stupar kung Gustav II Adolf i slaget vid Lützen. Han skulle fylla 38 år i december det året. Trots sin ringa ålder vid sin död har hans gärningar satt avtryck i historien, främst för att han grundade det svenska stormaktsväldet.

Om man betraktar Europas historia genom alla århundraden av krig och fältslag är det anmärkningsvärt att just Gustav II Adolf – vår kung, som står staty där borta på Gustav Adolfs torg – anses vara en av historiens främsta fältherrar. Mest är han känd för segern i slaget vid Breitenfeld, ett slag som av många historiker beskrivs som mycket betydelsefullt.

Men han ägnade sig inte bara åt fältslag. Rättssystemet reformerades genom den nya rättegångsordningen 1614, och samma år upprättades Svea Hovrätt.

Framför allt: 1621 grundlades vår fina stad, Göteborg, av Gustav II Adolf. Vårt gamla go'a Göteborg måste väl fira stadens grundare? Vi har massor med minnesstunder och event i staden. Att även fira Gustav Adolf-dagen kan väl inte vara för mycket begärt? Jag yrkar bifall till Sverigedemokraternas motion.

Kristina Tharing, kommunalråd (M)

Ordförande, fullmäktige! Ibland är det ju så att man har olika åsikter, och det tycks vi ha nu.

Jag vill bara säga att i kulturnämnden tog vi verkligen seriöst på behandlingen av motionen. Vad ni kan se är att vi gjorde en återremiss, för det första svaret vi fick handlade nästan bara om Gustav II Adolfs härjningar och gav oss inte svar på frågorna som kanske kunde ge oss underlag för att biträda eller avstyrka det ni frågar efter.

Att-satsen är faktiskt att Göteborgs Stad återinför firandet av Gustav Adolf-dagen den 6 november, och det är det som vi föreslår avslag på. Sedan vill vi gärna uppmärksamma vår grundare, och det har både jag och Mariya Voyvodova gett uttryck för.

Helene Odenjung, kommunalråd (FP)

Ordförande, fullmäktige! Ja, det är lite udda att sitta och lyssna på den här fullmäktigedebatten. Vi har uppenbarligen väldigt olika partikulturer. De flesta av oss brukar ha gruppmöten innan, så att vi inte behöver gå upp fem stycken och debattera med varandra, utan vi bestämmer en linje och utser en eller möjligen två som ska tala i frågan. Det kan man göra olika, och det är uppenbart att SD har valt en annan metod.

Det som blir lite märkligt är att man dessutom använder sig av metoden att hitta på argument som inte motståndarna tycker och debatterar dem i stället. Det är ingen – ingen! – som har föreslagit att statyerna ska plockas bort. Det hittar ni på – och sedan debatterar ni det!

Det finns en väldigt bra devis, tycker jag, för att man ska få bli Årets göteborgare, som är ett bra tillfälle att fira, inte bara när vi ska fylla 400 år utan varje år utses Årets göteborgare. För att få bli Årets göteborgare ska man vara född i Göteborg – eller någon annanstans.

Jag måste erkänna att mitt tålamod provas ganska mycket. Jag är väldigt villig att lyssna på olika åsikter. Jag har varit partiaktiv i 30 år och jag har inte varit på ett enda möte hittills där alla har tyckt lika – men man enas om en partilinje. Det brukar vara så. Ibland har man olika uppfattningar och då får båda linjerna presentera sig.

Men att i fråga efter fråga efter fråga hitta på motargument som ingen annan har för att man älskar att stå här framme – då finns det andra metoder som man kan använda sig av.

Theo Papaioannou (VägV)

Ordförande, fullmäktige! Man kan inte säga att det är spänstiga debatter!

Jag satt här och funderade lite. Jag tycker statyn på Gustav Adolfs torg är rätt pampig. Den föreställer stadens grundare, den är en symbol för Göteborg. Men firar vi andra döda? Nej. Alla helgons dag kommer snart, och då kan man ju fira honom i så fall.

Varför kommer inget förslag om att fira Raoul Wallenberg eller någon annan tyngre person som vi kan fira i så fall, som faktiskt har gjort något vettigt, något bra? Gustav II Adolf var ju en krigsherre, och det kanske inte är så modernt med tanke på barnperspektivet att fira en krigsherre. Man får liksom avväga lite.

Sedan var det en kommentar. Nej, det är kanske inte mycket begärt att fira hans dödsdag, men vi kanske inte heller tycker att den idén är så bra. Kom med en idé om att införa en Lisebergsbakelse, så kanske jag stödjer den!

24. Motion från Mats Mattsson (SD) gällande mildrande av skadeverkningar till följd av inkompetenta beslutsfattare

Mats Mattsson (SD)

Fru ordförande, Sverigevänner! Ja, Göteborg! Motionen då det gäller mildrande av skadeverkningar till följd av inkompetenta beslutsfattare. Bakgrund. Göteborgs Stad har återigen blottat sin ignorans genom att förorda ett projekt som är emot sunt förnuft, nämligen ersättaren till Götaälvbron.

Vi har dragits med den miljöförstörande och för alla parter kostsamma köbildande Tingstadstunneln under mer än 30 år. Samtidigt har det byggts två tunnlar. Ovanpå Götatunneln snurrade ett för samhället penningslukande Pariserhjul och huspriserna ovanpå Lundbytunneln rakade i höjden.

Spårvagnseländet har dränerat Göteborgs kassa och skapar fortsatt irritation. Tillsammans med Västtrafiks val av biljettsystem utgör projekten ännu ett bevis på naken inkompetens hos beslutsfattarna.

Vi har att dras med kostnaden för ombyggnaden av Vrångö brygga. Den var väl härlig? Trots att gubbarna vägrade tvingades de bygga den. De såg ju att det var obehandlat stål som skulle rosta upp, men likväl skulle det byggas och det byggdes. Sedan kostade det naturligtvis att bila sönder betongen och bygga om den igen. För resten var den inte ens hållfasthetsberäknad när den byggdes första gången!

Stora hotande elefanter utgör Västlänken och vindkraftsparken i Hake fjord, som nu är överspelad. Vi hoppas det blir likadant med Hisingsbron.

Det finns etablerade, beprövade verktyg till att utvärdera detta. Det borde vara någon här som har kunskap i ämnet. De heter LCC, Life Cycle Cost, och LCA, Life Cycle Assessment. Verktygen finns, men de tycks inte användas.

Sedan har ni lyckats skapa utanförskapsområden – åtta har ni skapat, och nu ska ni skapa ändå fler i anslutning till bron – förtätning av Göteborg, som bara skapar utanförskapsområden igen!

Mitt förslag för att undvika fadäser är att inblandade beslutsfattare ska ha dokumenterade kunskaper i ämnet. Saknas kunskaper ska mentorer utses. Effektuerarna ska ha vetorätt, typ de som byggde Vrångö brygga.

Stadsledningskontoret har yttrat sig utförligt, även om man har hoppat över vissa saker, om anledningen varför tjänstemannaansvaret togs bort och varför tjänstemän och politiker i

praktiken inte kan ställas till ansvar för sina respektive fadäser, alltså missbruk av skattemedel. Det är ju ni som sitter här och beslutar!

Vad stadsledningskontoret undviker att beröra är hur förse eller utrusta församlingen med kunskaper för att klara av att fatta beslut i projekt som till exempel Västlänken. Vilka av er kan säga att ni förstår Västlänken och vet vad det är fråga om? Jaha, Nyhus – du och jag ska ta ett samtal då, vi kan ta en fika ihop och gå igenom det!

Sanningen är att ni är styrda av eller, som jag skriver, i händerna på lobbyister och så kallade forskare. Lobbyister såväl som forskare är ute efter pengar. Det är pengar som gäller för dem. Vår framtid, våra äldre på ålderdomshem och så frågar de inte så mycket efter. Åtta utanförskapsområden har ni och ni ska skapa fler.

Jag yrkar bifall till Sverigedemokraternas yttrande.

Dario Espiga, kommunalråd (S)

Tack så mycket, ordförande! Jag tänker inte gå in i någon ny diskussion om vare sig Västlänken, bron eller Tingstadstunneln och allt detta, för det har vi haft.

Jag tycker att svaret från juristerna är korrekt och jag ställer mig bakom det.

Sedan hade det varit bra att definiera ”beslutsfattare”. De högsta beslutsfattare som finns är den här församlingen, kommunfullmäktige. Det kanske hade varit bra om det fanns en spärr för vissa beslutsfattare – men det är en demokratifråga. Man röstar i varje val och det tycker jag räcker.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Theo Papaioannou (VägV)

Ordförande, fullmäktige! Det är en intressant motion. Det var ju lite det vi pratade om innan, om kompetens och hur man lägger motioner och det ena med det tredje.

Kan inte du utveckla för mig, det skulle vara intressant: Hur innefattas *ni* den här kompetensrollen som ni efterfrågar? Jag bara undrar lite hur det skulle gå till rent praktiskt. När man får en politisk roll kommer man från olika bakgrund, det är helt klart, och man sätts i olika nämnder med olika tunga roller. Kan inte ni bara förklara hur ni hade tänkt välja ut olika människor som har blivit demokratiskt valda?

Eva Ternegren (MP)

Ett mycket kort svar. Att införa tjänstemannaansvar är det inte kommunerna som gör utan riksdagen, så då får ni väl lobba för det i riksdagen föreslår jag.

Den andra frågan, att det i avvaktan på det ska vara kompetenta beslutsfattare, tror jag vi jobbar med både i partierna, genom politikerutbildningar och genom att läsa på handlingar och så vidare. Det är vårt sätt att hålla oss kompetenta, och det är både partiernas och vars och ens ansvar.

Nu genomförs en styrelseutbildning i rätt stor skala för många av oss politiker, som ska sluta i licensiering eller prov, om jag har förstått det hela rätt, där vi ska visa att vi har lärt oss något. Det är säkert ett bra sätt att lösa den delen av kompetensen.

Mats Mattsson (SD)

Det kanske undgår den här församlingen, men det stora bekymret i dag i vår industri är mellanchefer som inte har kunskap i ämnet och vad det är för folk de behöver, som inte förstår verksamheten. Vad skulle det skilja här? Här sitter då en församling som ska bli licensierade utan att ha hållit i en skruvmejsel eller en skyffel!

Tomas Nilsson (M)

Rubriken för motionen är ju tjänstemannaansvar. Detta regleras i brottsbalken, i lagen om anställningsskydd och i lagen om offentlig anställning. Lagar stiftas i Sveriges riksdag och påverkas också av Europaparlamentet – inte i så stor utsträckning i Göteborgs kommunfullmäktige. Därför tycker jag att tjänsteutlåtandet är bra. Jag yrkar bifall till det.

Mats Mattsson (SD)

Nja, tjänstemannaansvar – mildrande av skadeverkningar står det väl i motionens huvud? Jag har blivit uppmuntrad att läsa innantill i kväll. Det kanske jag kan kontra med.

25. Motion av Marianne Bergman (KD) om att bredda planprocessen för ett ökat byggande

Marianne Bergman (KD)

Ordförande, fullmäktigeledamöter! Som omväxling en motion från ett annat parti, Kristdemokraterna.

Bostadsbristen i Göteborg leder till stora problem. Den skapar problem för den enskilde som letar efter bostad, och den skapar stora problem för staden, som får stora extra kostnader. Dessutom hämmar det tillväxten. Det krävs fler bostäder av alla sorter för att komma till rätta med de här problemen och det är bra att ambitionerna nu har höjts för hur många bostäder som ska planeras i Göteborg.

Men vi måste komma ihåg att det krävs mer än bara antagna detaljplaner för att vi ska få fram fler bostäder. Man kan inte bo i en plan. Planerna måste leda fram till bygglov och till inflyttning.

Syftet med min motion är att öka möjligheten att nå upp till de mål som vi har satt, och kanske ännu högre. Det kommunala planmonopolet måste inte nödvändigtvis innebära att allt ska göras i kommunal regi. Jag vill låta fler externa konsulter vara med i planprocessen, och den som vill få en detaljplan producerad ska kunna köpa tjänsten på egen hand av en annan kompetens än kommunen. Det är detta som min motion handlar om. Jag vet att detta sker i andra kommuner. I Öckerö kommun till exempel känner jag folk som jobbar på detta sätt. Att genomföra detta skulle snabba upp processerna, samtidigt som stadsbyggnadskontoret och andra kontor får mer tid att utföra andra planer och program som är angelägna för Göteborg. Det här skulle generera fler bostäder och det är inget konstigt. Varför skulle inte Göteborg kunna göra det med?

Vi vill nu att riktlinjer tas fram för hur en externt framtagen plan ska behandlas med hänsyn till myndighetsutövningens olika delar. Arbetssättet inom Jubileumssatsningen kan ligga till grund för framtagandet av sådana riktlinjer.

Jag yrkar därför bifall till Kristdemokraternas och Alliansens yrkande i kommunstyrelsen.

Hampus Magnusson, biträdande kommunalråd (M)

Tack, Marianne Bergman, för en välskrivna och fina motion – och vackra ord. Vi hörde tidigare från Endrick Schubert att konsulter må inte alltid vara så goda, men är det något område där det kommer att behövas fler konsulter så är det när det gäller byggandet och bostadsbristen. Vi använder oss i dag av konsulter som stadsbyggnadskontoret hyr in för att få fart på planerna. Vad den här motionen säger, och vad även Alliansen har sagt i våra mål- och

inriktningsdokument och budgetar, är att vi likt flera andra städer ska tillåta exploatörerna, så som de så gärna vill, att vara med och hitta nya områden som man kan utveckla för detaljplaner, ta in konsulter och betala för det själva, och så kan kommunen givetvis godkänna men också avstyrka när vi inte känner att detta inte var vad vi hade tänkt oss. Vi har ju ÖP, som säger vad de stora dragen ska innehålla.

Men det säger man nej till och försöker tricksa bort detta. Det tycker vi är märkligt. Vad gör det om det jobbas på ena hållet och det frigör resurser för oss inom kommunen? Vi kan också hyra in fler konsulter för de pengarna som vi slipper lägga på detta. Det hade varit mycket bra, och det hade fått fart på ett byggande som har släpat i 20 års tid.

Och det finns som sagt flera svenska kommuner som använde sig av detta, och vad jag har förstått – även om jag inte har förstått exakt i detalj hur det går till och det sägs att det skorvar lite – har man inom Jubileumssatsningen tagit till sig detta arbetssätt. Låt oss få i gång en fungerande följeforskning där och använda oss av de erfarenheterna och ta till hela staden! För är det något den här staden behöver så är det tillväxt, och framför allt tillväxt av bostäder så att vi kan bli fler, starkare och bättre tillsammans. Bifall!

Jahja Zeqiraj (S)

Ordförande, fullmäktige! Tack för en bra motion i en viktig fråga. Som Marianne nämnde är bostadsbristen stor, och den leder till problem både på individnivå men också på strukturell nivå för näringslivet.

Vi i de rödgrönrosa tycker att arbetsfördelningen mellan staden och exploatören behöver förtydligas, för det räcker inte bara att säga att vi ska bredda planprocessen. Vad är det man menar med planprocessen – är det den organisation som staden har satt ihop i själva förprövningen fram till att man tar fram en detaljplan, eller är det något annat som man menar? Det är inte tydligt i motionen. Det hade jag velat se att man förtydligar här framme.

När det gäller att bredda planprocessen har vi genom Jubileumssatsningen faktiskt gjort stora framsteg i att förtydliga rollerna mellan staden och de privata exploatörerna. Det vittnar många om, inte minst exploatörerna.

Och när det gäller att jobba med detaljplaneprocessen är det som jag har sagt tidigare, att vi behöver göra mer – det räcker inte bara med att vi har kört fram Jubileumssatsningen, även om den är jätteviktig för att få fram fler bostäder. Vi tror att vi genom att hitta ett mycket tydligare samarbete med de privata exploatörerna kan få fart på bostadsbyggandet – som vi faktiskt har fått här i Göteborg. Kommunen måste verka för att ha en tydligare process gentemot de privata aktörerna. Det räcker som sagt inte att vi satsar på Jubileumssatsningen, utan här behöver det göras ännu fler insatser och fler olika modeller behöver tas fram.

Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Marianne Bergman (KD)

Jag är ledsen om det var otydligt i motionen.

Jag tänker så här. Vi har ju en översiktsplan. I den planen finns det områden som är avsatta för bostadsbebyggelse till exempel. Sedan har vi ytterområdena – jag bor själv ute i skärgården – som inte är prioriterade som områden där man vill förtäta och bygga mycket nytt men det finns områden som är intressanta, som någon exploatör skulle kunna ta tag i privat. Det är i de områdena som jag tänker att man skulle kunna släppa in externa exploatörer och se vad det kan leda till. Jag tror faktiskt det är ganska många områden som man skulle kunna göra detaljplaner på, där självklart kommunen sedan är med i myndighetsutövningen.

Det är så jag tänker i motionen.

Jahja Zeqiraj (S)

Ordförande, fullmäktige! Det du syftar på, Marianne, är väl att om man är markägare så har man rätt att hos kommunen begära planläggning av sin egen mark. Men är man inte markägare till de här områdena, oavsett om de är prioriterade eller inte, så måste man få en markanvisning. Då handlar det kanske om att bredda markanvisningsprocessen. I och för sig går det att lämna in en begäran om planläggning av kommunens mark, men det kommer nog inte att ges ett planbesked på det i så fall.

Marianne Bergman (KD)

Ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag är ledsen om jag totalt har missuppfattat detta, men jag tänker mig de områden som i översiktsplanen är anvisade till bostadsbebyggelse – det kan ju vara privat mark. Och jag vet att det finns privata markägare som har skickat in intresseanmälningar för tio år sedan, femton år sedan, och de ligger i någon slags oprioriterad kö. Det är inte intressant för kommunen, för det tillhör inte ett prioriterat område.

Men om man tycker att det här är bra och man har fått med sig alla markägarna och de vill gå fram – varför inte låta sådana områden bli föremål för en sådan plan? Så tänker jag.

Jahja Zeqiraj (S)

Jag tycker du tänker jätterätt. Därför blev vi jätteglada i maj 2011 när ett tillägg till plan- och bygglagen infördes som medför att en privat aktör som har mark kan hos kommunen lämna in en planbegäran och inom fyra månader ska kommunen svara om man avser att planlägga området, och man måste ange skäl om man inte vill göra det. Det var den förra regeringen som införde det, och det är vi glada för.

Vi får intresseanmälningar både på vår egen mark och på privat mark nästan dagligdags till fastighetskontoret. Det kommer önskemål att exploatera och jag vet att det också kommer in begäran om plan till stadsbyggnadskontoret.

Tom Heyman (VägV)

Tack, fru ordförande! Om nu Jahja Zeqiraj är så glad och lycklig över den här motionen – varför bifaller han den inte?

Vägvalet tycker det här är en mycket välavvägd och välskriven motion. Den skulle faktiskt kunna öppna för just mindre planer och för mindre byggherrar på alla möjliga platser i kommunen. I dag är mindre byggplaner ointressanta för stadsbyggnadskontoret, för det ger så att säga för lite utdelning när man ska upp i så stora mål för byggproduktionen så man vill inte ha de här små planerna. Därför ägnas nio sidor i tjänsteutlåtandet åt att beskriva hur eländigt det här är.

Jag tycker som sagt att det är en väldigt bra och välavvägd motion, och vi stödjer yrkandet från Alliansen och KD.

Ann Catrine Fogelgren, biträdande kommunalråd (FP)

Ordförande, ledamöter och åhörare! Jag yrkar först bifall till yrkandet från M-FP-KD i kommunstyrelsen.

Vi är alla överens om att det finns ett skriande behov av bostäder. Efterfrågan är större än någonsin. Ändå bygger vi mindre än andra länder och har gjort så i många år. För att som exempel ta Norge, byggs det 100 % mer per capita än i Sverige. Det finns många orsaker varför det byggs mindre här i Sverige, och det är en av de orsakerna som Marianne Bergman lyfter upp i sin motion, att vi behöver bredda planprocessen. Frågan är inte ny här i fullmäktige – vi har flera gånger debatterat det här.

Det är intressant att stadsbyggnadskontoret i svaret skriver så här: ”För samhället i stort skulle en väsentligt ökad inblandning av exploatörer i detaljplanearbetet öka antalet antagna detaljplaner.” Ja, precis så tycker professionen och det tycker vi också. Men kontoret tillägger: ”Rättssäkerheten skulle dock äventyras.” Ja, den *skulle kunna* äventyras, men att utgå ifrån att den äventyras stämmer inte eftersom alla planer måste ske i samförstånd med stadsbyggnadskontoret och dess personal. En handling måste självklart reglera vem som gör vad i processen.

MP, V och S skriver i sitt yttrande att vi i Alliansen vill ”privatisera stadsplaneringen” och att ni inte vill att byggbolagen ska få bestämma över vår gemensamma stads framtid. Ni

underskattar tydligen er själva, för även med en breddad planprocess är det vi politiker som bestämmer i byggnadsnämnden och det är kommunen som genom sin myndighetsroll fortfarande är den som har sista ordet.

Det finns mycket av det som sker på stadsbyggnadskontoret i dag som är bra, men mer kan göras. Jubileumssatsningen är nu i gång efter en del omtag, och den applåderas av majoriteten i nämnden. Men vilket arbetssätt tillämpas då i den? Jo, precis det som vi har förespråkat, med byggherrarnas ökande deltagande i planprocessen! Ytterligare ett exempel är byggandet av Nya Hovås, som nu pågår.

Visst används det externa plankonsulter i dag, men detta sker på kontorets mandat, medan vi anser att byggherrarna ska betala precis som Marianne tog upp.

Ett argument som framförs är att detta arbetssätt ger minskade planintäkter och ökade kostnader för kontroll av exploatörens utredningar, men man glömmer en aspekt: om planen görs och betalas av någon annan så minskar handläggningskostnaderna och resurser frigörs för SBK som kan användas till att göra ytterligare planer. Penningmässigt tror jag inte att det skulle spela så stor roll, utan i slutändan blir det nog en vinst för kommunen då fler planer kommer fram.

Regelverket är i dag otydligt och det finns inget i nuvarande lagstiftning som utgör hinder för en exploatör att ta fram en detaljplan som sedan bedöms av kommunen. Däremot får exploatören till exempel inte utföra samråd.

Uttalandet från stadsbyggnadskontoret kom att ökad inblandning av exploatörerna skulle ge fler planer är ett gott skäl för att pröva och testa nytt, för vi befinner oss i ett läge där vi brådskande måste ta alla möjligheter som finns att se över planprocessen, som är en hämmande faktor för ett ökat byggande i Göteborg.

Genom ett tillkännagivande våren 2015 har regeringen uppmanats att utreda möjligheterna för byggherrar att ta initiativ till nya detaljplaner. Men i civilutskottet säger S och MP nej till möjligheten, vilket gör att vi naturligtvis inte kommer att få se någon snar förändring, vilket är att beklaga. Men jag tror att tiden arbetar för oss som tror på att låta fler ta initiativ i planarbetet. Jag är övertygad om att de gamla strukturer som vi nu sitter fast i om ett par år är ändrade.

Jag nämnde Norge inledningsvis, ett land som avskaffade kommunernas planmonopol 1985 och som har gjort om sin bostadsplaneringsprocess och därmed bygger betydligt mer än vad vi gör här. Och i Tyskland har man faktiskt inte ens detaljplanerna kvar!

Vi måste börja tänka nytt och göra stora förändringar för att komma fortare fram. Vi vill se fler inflyttningsfester!

Ulf Kamne, kommunalråd (MP)

Det blir en lite skojig debatt här, när vi egentligen håller med varandra – fast inte alls ändå på något sätt. Jag vet inte riktigt hur det hänger ihop.

Ann Catrine, du pratade om Sverige och det är jag tacksam för. Bilden är ju väldigt nationell – det har byggts för lite i Sverige i många år. Vi har haft kristdemokratiska bostadsministrar i åtta år, först en i fyra år och sedan en annan i fyra år, som inte har infört de här förändringarna som ni vill ha. Jahja pekade på en lagförändring och ett antal utredningar och förändringar som kommer nu – många av dem bra, andra mindre bra. Men sammantaget har planmonopolet inte försvunnit och inga av de stora åtgärder som du pratade om har genomförts.

Det som i stället har hänt är att fler och fler kommuner har bostadsbrist. HSB visade i sitt index alldeles nyligen att 80 % av alla svenskar bor i en kommun med bostadsbrist. Så såg det inte ut när Alliansen tog över 2006.

Om vi tittar på vad Göteborg gör så kan vi alltid säga som Hampus brukar, att Göteborg släpar efter och vi har byggt för lite. Ja, så är det. Det är lätt att se i backspegeln att det borde ha byggts mer tidigare.

Men om vi slutar med den beskrivningen av att det finns en bostadsbrist utan i stället försöker se vad vi gör, vill jag säga att den här motionen pekar väldigt mycket på en del av lösningen – men det som tappas bort är att den som ritar en detaljplan på det sätt som jag tror att du menar också äger rätten att bygga eller inte bygga.

Det vi gör i Jubileumssatsningen är att knyta till oss företagen som vill rita detaljplanerna och tvinga dem att lova att bygga. Det är den stora skillnaden. Vi släpper till våra resurser. Vi har skapat ett helt annat sätt att samarbeta mellan olika förvaltningar – park och natur, trafik, stadsbyggnad, fastighet sitter ihop, jobbar nära exploatörerna som gör mycket av utredningsarbetet, precis som du är ute efter. Men de har lovat att bygga när detaljplanen är klar. Det kommer inte att ske här. En markägare som får en detaljplan har fått en fantastisk värdeökning på sin mark och kan välja att sitta på den tills det passar att sälja den eller tills det passar att bygga. Vi har redan problem med att se till att bostadsrättsbyggare faktiskt bygger när de är klara och inte när det passar i deras försäljningskurva eller tidsplan.

Jag tycker själv att vi, som Jahja har varit inne på, verkligen har tagit till oss och försökt vara lite mindre rigida, mer öppna. Vi måste hitta nya sätt och vi behöver bygga bostäder.

Jag tänker på ditt inledande citat. Göran Johansson sade det: Det går inte att bo i en plan. Nej, men det du föreslår är planer och inte bostäder. Det vi gör är bostäder. Det tycker jag är en skillnad.

Marianne Bergman (KD)

Ordförande, fullmäktigeledamöter! Det är väldigt bra, Ulf, om det byggs på planerna som framställs. Men då har jag en fråga, till dig eller någon annan.

Donsö brofäste planlades – processen började 2000. Familjebostäder har haft optionen i ett antal år nu. Där finns fortfarande inga hus. Öborna väntar otåligt – när kommer lägenheterna?

Det är inte alltid det är så rosenrött i kommunen heller!

Martin Wannholt, kommunalråd (M)

Fru ordförande, fullmäktige! Jag trodde vi hade kommit längre i den här debatten! Jag vänder mig framför allt till Ulf Kamnes inlägg – den ideologiska fanan var något nerplockad men vi kanske får upp den igen efter nästa talare på listan.

Det är ju så här. Hela förra mandatperioden – då var jag med, kanske innan dess också, det får andra i det blå laget ta upp – har vi drivit frågan om att som ett komplement få göra egna planer också. Vi vet alla att sedan ska det ändå genom hela den demokratiska processen.

Ni har själva – även om det har gått snart ett och ett halvt år sedan ni presenterade Jubileumssatsningen – äntligen börjat få lite fart på det enligt vad jag hör, och det är bara att ta hatten av för det. Men den metod ni har där är ju precis det som Alliansen har föreslagit under en hel mandatperiod. Då kunde man tycka när ni ändå har släppt den ideologiska diskussionen – för bostadsbristen blir värre för varje dag, det vet alla och vi ska inte titta bakåt utan framåt – så gör vi för varje bostad vi får ut på marknaden göteborgarna en stor tjänst, och oss själva. Därför förstår jag inte varför ni inte säger ja till den här motionen och testar det.

Sedan har du helt fel när du står här och säger att vi inte kan tvinga dem att bygga den planen. Jo, vi kan tvinga dem precis lika mycket som du själv gör i förhandlingarna i Jubileumssatsningen. Om du har en markägare som får ta fram en detaljplan och den sedan går igenom vår process med samråd, utställning och alla detaljer som ska till – cykelbanor, VA, allting – så sitter ändå byggnadsnämnden eller, om det är en större plan, fullmäktige på knappen. Man får ta en förhandling och se till att få precis de löften som du har gjort i Jubileumssatsningen att det verkligen byggs – annars trycker vi inte på knappen. De juridiska aspekterna på det är exakt samma som i de förhandlingar vi har haft och har i Jubileumssatsningen, det är ingen skillnad.

Däremot, Ulf – om du inte bejakar motionen och släpper fram detta, får du ingen plan över huvud taget extra på den mark som någon annan äger!

Bifall till Alliansens förslag i kommunstyrelsen, naturligtvis.

Ulf Kamne, kommunalråd (MP)

Marianne, jag känner inte till just den planen. Jag vet att det finns ett antal planer som verkligen har fastnat och där det gått dåligt. Vi håller på med ett uppröjningsarbete och det finns ett gäng exempel på saker som inte har varit bra. I några fall har fastighetsnämnden bråkat med gamla surdegar från 70-talet och 60-talet, i några fall har planer fastnat i byggnadsnämnden. Men de är faktiskt ganska få, och de rör ganska få bostäder, tack och lov.

Martin, ja det är klart att vi kan ha förhandlingar och överenskommelser med privata markägare som har gjort egna detaljplaner – men vår relation till dem är ju som en myndighet och vi kan inte gärna, tänker jag, som myndighet säga nej vare sig i byggnadsnämnden eller fullmäktige när vi har ett färdigt förslag till detaljplan att säga ja eller nej till. Det blir ett annat läge när vi sitter med i en förhandling och går med i ett projekt eller inte.

Så ser jag på det. Jag kan ha fel, men det är min bild. Du får gärna beskriva den juridiska processen bakom att tvinga markägare med detaljplan att bygga på sin egen mark.

Martin Wannholt, kommunalråd (M)

Jag tror inte att det är juridiskt möjligt att tvinga någon – varken Wallenstam nu i Jubileumssatsningen eller någon annan privat där som också bygger på egen mark. Men vi kan ha samma avtal, som du där tydligen är nöjd med utan att du känner till detaljerna.

Min poäng var egentligen att du inte har det argumentet att framföra här i fullmäktige mot att rösta nej till motionen i dag. Och vad har du då för argument?

Någonstans är det ett ideologiskt problem. Ni har släppt det på en liten bit och ni vet behovet, men ni klarar inte att gå hela vägen.

Jag förväntar mig mer av er i de här frågorna, Ulf och Jahja, för ni är väl insatta i problemen.

Daniel Bernmar, kommunalråd (V)

Ordförande, fullmäktige, göteborgare! Jag ska börja med att göra alla besvikna och hålla ett helt oideologiskt tal. De som känner mig sedan SDN-tiden vet att jag är en tämligen pragmatisk välfärdspolitiker på många områden, som ser till de praktiska konsekvenserna av saker och ting. Därför tänker jag försöka summera hur jag uppfattar saker som vi är överens om här inne, beskrivningar av verkligheten som alla verkar dela, och sådana som jag uppfattar som problematiska och som jag i så fall förväntar mig att få ett svar på.

Alla tycks till exempel vara överens om att det finns en juridisk risk i det här förfarandet. Kontoret säger det, vi säger det och ni säger det – och riksdagens ledamöter säger det, era egna riksdagsledamöter säger det. Men här tycks det som om det inte betyder någonting längre. En kommun med Göteborgs historia kanske borde tänka ett varv till just i frågor som rör juridisk risk!

Alla tycks också överens om att det går att få ett planbesked inom fyra månader och att det är möjligt att göra en detaljplan utan kommunens godkännande – med risk för att man när frågan väl kommer upp för planbesked får nej. Och var ligger bollen då, vems fel är det då, hur ska det hanteras? Vem tar ansvar för det faktum att det kan finnas exploatörer som dragit på sig hundratusentals kronor i konsultarvode för någonting som man sedan inte får genomföra?

Och för det tredje måste jag säga att jag ändå tycker att det är svårt att hantera en motion med en att-sats som är en hel sida!

Martin Wannholt, kommunalråd (M)

Ja, det kanske inte var något ideologiskt inlägg, men det var inte mycket bättre i övrigt.

Juridisk risk – ja, vad har vi i Göteborg i dag? Jo, extrema mänskliga risker – om vi inte gör precis allt vad vi kan i detta forum för att trycka ut varje ny bostad vi kan i denna stad.

Jag har sagt det tidigare och många andra har sagt det: Precis den juridiska risken tar vi ju redan i dag i Jubileumssatsningen. Det finns ingen som helst skillnad.

Plus att vi har planmonopolet. Det sista du tog upp om fyra månader för att få ett nej. Får du ett nej så får du ett nej. Vi har planmonopolet kvar i Göteborg.

Problemet är om du får ett ja. Om du inte går på motionen – var hamnar du då någonstans? Jo, du hamnar i plankön, antagligen sist. Det vill säga tre till fem år i kö – i stället för att sätta i gång direkt med att ta fram den detaljplanen.

Ulf Kamne, kommunalråd (MP)

Jag vill bara säga att mitt argument för att säga nej inte är att det finns något ideologiskt skäl. Mitt argument för att säga nej är att jag verkligen inte tror att det här kommer att leda till fler bostäder, utan jag är rädd att det kommer att leda till färre bostäder, för att vi tvingas att hantera planer som är ineffektiva, fel, som kommer att kräva kommunala investeringar som vi inte klarar av, och så vidare. Därför ser jag att det är bättre att ha den här ordningen där vi samarbetar, till exempel som i Jubileumssatsningen men det behöver inte vara det enda, eller hanterar det i den ordinarie planprocessen.

Ann Catrine Fogelgren, biträdande kommunalråd (FP)

Tack, fru ordförande! Två korta svar.

Daniel Bernmar talar om att exploatörerna står ute med hundratusentals kronor. Ja, det är faktiskt så när man gör affärer – man tar en risk. Det gör naturligtvis exploatörerna. Men det är ingenting som kommunen tar något ansvar för, utan det är medvetet som en exploatör, företagare eller byggherre går in och det är klart att det kan hända.

Ulf pratade om att kontoret kommer att få mycket problem och om detaljplaner som är dåliga. Men det tror inte jag. Dels behöver kommunen inte ta kostnader för infrastruktur och så vidare, dels kommer det ju inte så långt för där finns ju byggnadsnämnden och vi arbetar med ett antal konsulter i dag, som du vet.

Nej, jag tror att de som vill bygga och som tar in konsulter i det skedet har kunskap och kompetens. De vill inte göra en dålig plan – det faller av sig självt – utan de vill se till att det blir bostäder av planerna, och då gör man ju sitt bästa.

Daniel Bernmar, kommunalråd (V)

Tack, Ann Catrine, för det förtydligandet! Då vet jag det, att nästa gång vi pratar om att få bort riskkapitalisterna ur välfärden så pratar vi inte längre om att Vänsterpartiet är näringslivsfientligt, utan då pratar vi om att bolagen ser till att faktiskt ha accepterat den risk som det innebär att ett demokratiskt beslut också kan få dem att lämna en bransch.

Hampus Magnusson, biträdande kommunalråd (M)

Det mesta är sagt, men man får faktiskt vara lite kreativ, inte bara blicka bakåt och tro att allting kommer att gå dåligt och här kommer inte att byggas någonting. Nej, var nu lite framåtsiktande och se framtiden med lite ljus!

Vi kan faktiskt utforma detta så att det inte kostar en massa extra pengar. Vi kan till exempel begära att man tar ut en taxa och att man får betala för vad jobbet kostar att dra nytta av de kompetenta människor som vi har jobbandes i kommunen. Det är man nog beredd att betala för, precis som man är beredd att plöja ner en massa pengar i planen från början. Det finns säkert någon riktigt galen riskkapitalist där ute som är beredd att bygga för Göteborgs bästa.

Ibland kanske satsningen bär frukt, andra gånger gör den inte det. Men det löser nog marknaden och det fria näringslivet.

Lena Malm, ordförande (S)

Då går vi vidare på talarlistan. Jag vill bara påminna ledamöterna om att vi får försöka få debatten att gå framåt.

Jahja Zeqiraj (S)

Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det har varit en bra debatt. Nu ska jag säga något konstigt – det är ett litet tips till oppositionen: Om jag hade suttit i opposition så hade jag nog riktat in mig på att försöka förändra och se över hur planavtalen skrivs, för det är där man tydliggör rollerna mellan kommunen och exploatören. Där kan exploatören vara med mer än vad vi tror.

Jag hade nog också sett över förprövningsprocessen, alltså den del som kommunen hanterar i dag. Vad är det man kan göra där som får planerna att gå fram fortare?

Framtagandet av produktionsplanen – vem gör vad och när görs de olika prioriteringarna?

Och sist men inte minst översiktsplanen. Ni har aldrig begärt att vi ska göra en ny översiktsplan som medför att de privata exploatörerna kan bygga på områden som inte är utpekade som utbyggnadsområden i översiktsplanen.

Det är bara några av de tips som jag ger till oppositionen. Om jag hade suttit i opposition så hade jag siktat in mig på de här områdena.

Martin Wannholt, kommunalråd (M)

Ja, då skickar vi tillbaka det mesta av det du har sagt, utöver det där med översiktsplanen. Det var inte det som var poängen här. Vi har ju en översiktsplan, och den reviderar vi varje mandatperiod. Men där får det plats med åtminstone 100 000 bostäder till i dag, eller ett par hundra tusen beroende på hur tätt vi bygger. Det är inte det som är problemet.

Några av de övriga förslag du förde fram till oppositionen pågår. Beträffande andra – hade jag suttit i majoritet, och säkert andra på den här sidan, så hade vi redan genomfört det, Jahja!

Här får du chansen i dagens fullmäktige att få med dig ytterligare ett verktyg tillbaka till fastighetsnämnden och byggnadsnämnden! Rösta nu för motionen! Ni har ju ändå tagit steget med Jubileumssatsningen. Tack, hej!

26. Motion av Staffan Levinsson (SD) om utredning av trafiksituationen i Munkebäcksrondellen

Staffan Levinsson (SD)

Fru ordförande! Vad är anledningen till den här motionen? Jo, att det är väldigt mycket trafik i den här rondellen, och spårvagnen går också genom rondellen så det blir väldigt mycket stopp i och med att den har företräde. Detta drabbar även bussarna som går där, alltså den övriga kollektivtrafiken. 5:an går numera till Östra sjukhuset, så det är två spårvagnslinjer som går där, och de kommer från tre olika håll. Därför blir det väldigt mycket stopp i trafiken här, speciellt i rusningstid. Bussarna får stå och köa tillsammans med bilarna innan de kommer in i rondellen och kan bli stående ganska länge.

Förr var det så att bussen körde på spårvagnsspåret och fick grönt när den skulle köra igenom Munkebäckskorsningen. Då fanns det ju trafikljus men nu är det bara en rondell – det byggdes om för några år sedan. Då kom bussen rätt igenom korsningen utan några som helst problem ut mot Björkekärr. In mot centrum fanns det en speciell bussfil så att bussen kom lättare fram på det viset också.

Nu kommer det att byggas ännu mer i Björkekärr och Munkebäck – det gamla Munkebäcksgymnasiet ska ju bebyggas bland annat – och i Källtorp ska det också byggas, så det kommer att bli ännu större trafikproblem i den här rondellen.

Göteborg måste börja tänka planskilt. Man skulle kunna bygga en bro för spårvagnen över rondellen, eller gräva ett schakt som den går igenom, så att man undviker de ideliga stoppen när spårvagnarna kommer från alla håll och kanter.

Det finns säkert sådana som tycker att motionen är trams, men jag yrkar i alla fall bifall till den.

Johan Nyhus, kommunalråd (S)

Fru ordförande, ledamöter! Låt mig då vara lite tydlig, utifrån den tidigare trafikdebatten.

Nej, Staffan, jag tycker inte den här motionen är trams, utan det här är en motion som jag tycker är helt befogad. Utifrån Sverigedemokraternas perspektiv tycker ni den är viktig. Jag delar inte den åsikten, men motionen är helt korrekt på alla sätt och vis och vi har i trafikkontoret behandlat ett problem som ni och andra upplever.

Det är så att trafikkontoret ideligen, dagligen och stundligen får rapporter om problem i trafiken. Det kan vara allt ifrån hål i cykelbanor till stillastående fordon, underhållsproblem, rödljus och andra saker som man tycker inte fungerar – det är ett

ständigt flöde. Varje vecka, i princip varje dag, är trafikkontoret ute och justerar rödljus, lagar cykelvägar och jobbar med de här sakerna.

Munkebäcksrondellen har legat i investeringsplan i, tror jag, närmare nio år. Det var mycket diskussioner innan den kom till stånd. Det fanns flera ritningar och flera förslag. Den har varit och vänt ett antal gånger i trafikinämnden – egentligen fram till det avgörande skedet att linje 5 skulle gå vidare till Östra sjukhuset, då man såg att det var nödvändigt att prioritera spårvägen genom den korsningen. Då kom den här trafiklösningen till.

Jag tror att det är viktigt att säga att vi på trafikkontoret ständigt jobbar enligt den fyrstegsprincip som också Trafikverket jobbar efter. Först tittar vi på om vi kan göra någonting åt situationen, och så går vi ner i olika steg. Sista steget är helt enkelt att bygga om.

Utifrån denna bakgrund – jag tycker inte det finns något behov av att riva upp och tillsätta en utredning – yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Jag får erkänna att det under kvällen har funnits flera gillanden som jag tycker om från Folkpartiet i deras inlägg, och jag måste säga att det yttrande som de har lagt i kommunstyrelsen på ett exemplariskt sätt förklarar hur vi resonerar. Det gläder mig mycket.

Staffan Levinsson (SD)

Jag undrar: Varför skulle inte bussen kunna köra på spårvagnsspåret, som den gjorde förut, och också få företräde genom rondellen? Då skulle den komma förbi mycket snabbare.

Jag bor själv i Björkekärr så jag vet precis hur det ligger till. Det blir snabbt väldigt långa köer när spårvagnarna kommer med bara ett par minuters mellanrum och bussen får stå och vänta länge.

Spårvagnarna har det bra, och jag tycker det är bra att man prioriterar kollektivtrafik, men vad ska ni göra för situationen för buss 17, så att den kommer igenom rondellen snabbare?

Johan Nyhus, kommunalråd (S)

Det är så, Staffan, att jag inte vet i detalj varför bussen inte är lagd så. Generellt kan jag säga att vi försöker undvika, så långt det är möjligt, att ha busstrafik på spårvägen för det sliter spåren enormt mycket mer. På Götaälvsbron, i Brunnsparken och många andra ställen har vi betydligt dyrare underhållskostnader på grund av att bussarna går där. Jag lovar att ta med den frågan till trafikkontoret, vad det beror på.

Det är också viktigt att komma ihåg det som står i trafikkontorets svar. Det kommer in rapporter varje vecka, men vi har inte från Västtrafiks chaufförer fått in några speciella klagomål på detta, som jag har blivit informerad om. Det får vi annars ganska ofta. Kollektivtrafikchaufförerna, både spårvagn, buss och taxi, är viktiga personer ute i staden att rapportera problem.

Jag säger så här, Staffan: Jag tar med mig frågan, för jag kan inte svara på varför.

Marianne Bergman (KD)

Ordförande, fullmäktigeledamöter! I den här motionen lyfts trafikproblemen vid Munkebäcksrondellen upp. Jag tycker att trafikkontoret har avfärdat motionen lite för snabbt. Det finns ett större antal byggprojekt som kommer att starta i området, som innebär nya bostäder bland annat vid Munkebäckstorg och Kålltorp. Det är väldigt positivt, men det kommer att leda till att trafiken i området ökar och med det kommer också eventuella problem i Munkebäcksrondellen att öka. Det går inte att blunda för detta och jag hoppas att de politiska önskingar man har blir verklighet.

Kristdemokraterna tycker att trafikkontoret ska göra en utredning över trafiksituationen i Munkebäcksrondellen för att identifiera eventuella problem och fundera över vilka åtgärder som är möjliga att genomföra. Därför yrkar jag bifall till motionens första att-sats i enlighet med yrkandet från Kristdemokraterna och Moderaterna i kommunstyrelsen.

Det är dock ingen klok idé att redan nu säga vad lösningen ska vara. Det kanske är möjligt att förbättra trafiksituationen utan att det ska vara planskildhet mellan olika trafikslag. Utredningen som vi vill ge trafikkontoret i uppdrag att genomföra bör visa vilka alternativ som är möjliga samt vilka konsekvenser dessa alternativ får. Därefter är vi beredda att ta ställning till de olika lösningsförslagen.

Jag yrkar bifall till Kristdemokraternas och Moderaternas yrkande i kommunstyrelsen.

Hampus Magnusson, biträdande kommunalråd (M)

Tack, fru ordförande! Rackarns Bergman, nu hann du före igen!

Vi tycker likt KD att det ändå är en motion skriven och att den förtjänar en lite mer seriös utredning än detta och inte att bara viftas bort så. Vad man sedan kommer fram till får denna visa.

Det enda som sägs i svaret är egentligen att här kommer man att jobba enligt trafikstrategin att minska bilåkandet med 25 % så det kommer inte att bli några problem med trafiken. Men jag

är skeptisk till att det kommer att lösas. Därför: bifall att-sats 1, avslag att-sats 2 från Moderaterna.

Ann Catrine Fogelgren, biträdande kommunalråd (FP)

Tack, ordförande, ledamöter och åhörare! Jag börjar med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag precis som Johan.

Det byggs på många platser i vår stad, och det påverkar också trafiksituationen. Flera trafikslag ska samlas på en begränsad yta och ingen vill vänta, alla vill komma fram så fort som möjligt.

Det var inte länge sedan Munkebäcksrondellen, som vi nu talar om, kom på plats. Den är bara ett par år gammal. Precis som Johan sade finns det inga indikationer på att det är några större trafikstörningar på platsen. Det var också en ambition när rondellen byggdes att man skulle förbättra trafiksituationen för samtliga trafikslag, vilket innebär att det då kan bli förändringar som kanske inte gynnar alla.

Vi förutsätter från Folkpartiets sida att trafikkontoret gör uppföljningar med anledning av de stora byggnationer som kommer att ske på Östra Kålltorp och Munkebäck. Vi väljer att inte prioritera någon utredning. Vi kan inte utreda alla trafiksituationer vi har, utan staden behöver fokusera sina resurser på mer angelägna satsningar inom stadsutvecklingen.

38. Fråga av Lars Hansson (SD) till kommunstyrelsens ordförande angående personer som uppehåller sig illegalt i Göteborg

Lena Malm, ordförande (S)

Enligt kommunallagen, 5 kapitlet 49 §, ska interpellationer och frågor avse ett ämne som hör till fullmäktiges, nämnds eller fullmäktigeberednings handläggning. Uteslutet är allmänpolitiska frågor. Lars Hanssons fråga ligger utanför den kommunala kompetensen. Jag är därför förhindrad att ställa proposition på om denna fråga får framställas, men min propositionsvägran kan bli föremål för omröstning om någon ledamot begär det.

Avslutning

Lena Malm, ordförande (S)

Jag vill påpeka att vi har en stor mängd interpellationer att behandla på november- och, utgår jag från, decembersammanträdet. Presidiet har under hand fört en diskussion, om vi kanske måste justera mötestider eller kalla till ett extra fullmäktigesammanträde – vilket jag inte önskar, för det tänker jag att det gör vi exklusivt om vi har många beslutsärenden. Det som är vår uppgift är ju att fatta beslut, men naturligtvis ska vi föra debatter också.

Därför ber jag alla fullmäktiges ledamöter att tänka igenom inför interpellationsdebatterna så de inte drar ut på tiden så att vi inte hinner med våra beslutsärenden.

Med detta vill jag tacka för ett engagerat möte och förklarar mötet avslutat.